

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja: ul. Miodowa Nr 22. Telefon Redakcji 11-44-05. Telefon Administracji 11-80-13. Telefon Ekspedycji 11-80-19.
Ogłoszenia: ul. Królewska 5. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do g. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O. — 730.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 494. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Poz. 495. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Senatu.

Poz. 496. Mianowanie Pana Wacława Kostek-Biernackiego, Wojewody Poleskiego, Ministrem i Głównym Komisarzem Cywilnym.

Poz. 497. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Chemicznego.

Poz. 498. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Metalowego.

Poz. 499. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego.

Poz. 500. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego.

Poz. 501. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego.

Poz. 502. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Elektrotechnicznego.

Poz. 503. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłów Celulozowego i Papierniczego.

Poz. 504. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. o utworzeniu „Wojennego Związku Naftowego”, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Poz. 505. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennej Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego.

Poz. 506. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie utworzenia Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego.

Poz. 507. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych o obowiązku przystąpienia do Związku Elektryków Polskich w Warszawie przedsiębiorstw wytwarzających, przetwarzających, przesyłających lub rozdzielających energię elektryczną w celu zawodowego jej zbytu oraz o nadaniu temu Związkowi charakteru organizacji przymusowej w rozumieniu art. 53 ust. (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

Poz. 508. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 września 1939 r. o ustaleniu terminu wykupu asygnat, którymi dokonano wypłaty wynagrodzenia za pobrane zwierzęta pociągowe.

Poz. 509. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. w sprawie powszechnego zezwolenia na przywóz niektórych towarów.

Poz. 510. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 września 1939 r. o warunkach udzielania pozwoleń na przywóz towarów z zagranicy i wywóz towarów zagranicę.

Poz. 511. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 września 1939 r. zawierające wykaz firm uprawnionych do dokonywania przywozu i wywozu towarów.

Poz. 512. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 3 września 1939 r. ustalające listę banków dewizowych.

DZIAŁ URZĘDOWY. Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

494.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Na podstawie art. 12 pkt c) ustawy konstytucyjnej zamykam z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Sejmu.

Warszawa, dnia 3 września 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Sławoj Składkowski.

—oOo—

495.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

o zamknięciu sesji nadzwyczajnej Senatu.

Na podstawie art. 12 pkt c) ustawy konstytucyjnej zamykam z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Senatu.

Warszawa, dnia 3 września 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Sławoj Składkowski.

—oOo—

496.

Do

Pana Wacława Kostek-Biernackiego,
Wojewody Poleskiego,
w Brześciu n/Bugiem.

Mianuję Pana Ministrem i poruczam Panu pełnienie urzędu Głównego Komisarza Cywilnego.

Warszawa, dnia 2 września 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Sławoj Składkowski.

—oOo—

497.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Chemicznego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i ust. (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Chemicznego działający na zasadzie załączono-ego statutu.

§ 2. Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne lub fizyczne), zrzeszone w Związku Przemysłu Chemicznego R. P. oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłu Chemicznego oddzielnym zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3. Wojenny Związek Przemysłu Chemicznego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu chemicznego zarządzeń wymienionych w art. 32 ust. (2) i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 497).

S T A T U T

Wojennego Związku Przemysłu Chemicznego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Chemicznego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywany. Za swe zobowiązania Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczętą z napisem „Wojenny Związek Przemysłu Chemicznego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje na zewnątrz Prezes lub Dyrektor Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku Prezes lub jego zastępca wraz z Dyrektorem Związku albo z jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku Dyrektor Związku lub jeden z jego zastępców.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie działalności zleconej przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- działalność nad zapewnieniem najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłu chemicznego.

§ 8.

Celem spełnienia zadań wymienionych w § 7 Wojenny Związek, w szczególności:

- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub w zbycie uczestników porozumień kartelowych;
- ustala kolejność wykonywania zamówień, otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy. W szczególności dotyczy to:

- przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji potrzebnych do wykonywania zamówień,
- przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- przydzielania wszelkich środków transportowych dla przewozu materiałów potrzebnych do wykonywania zamówień lub dostarczanych produktów,
- zapotrzebowań kredytów ze źródeł publicznych;
- stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu;
- tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu chemicznego oraz zakupu surowców i środków produkcyjnych;
- współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji;
- współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji;
- współdziała w kontroli transakcji zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw;
- prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ich załóg, zapasu materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw;
- wykonywa inne czynności zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne lub fizyczne) zrzeszone w Związku Przemysłu Chemicznego R. P. oraz te przedsiębiorstwa, któ-

re Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów statutu niniejszego oraz postanowień władz Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników Wojennego Związku, których wysokość ustala Zarząd tego Związku i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władzą Wojennego Związku jest Zarząd powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu i składający się nie mniej niż z 12 osób, z których każda powinna w zasadzie reprezentować inną gałąź przemysłu chemicznego albo być wybitnym znawcą zagadnień tego przemysłu. Zarząd wybiera ze swego grona Prezydium, złożone z Prezesa oraz co najmniej jednego zastępcy. Do ważności uchwał Zarządu niezbędną jest obecność co najmniej 3 członków Zarządu.

Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania Dyrektora Wojennego Związku, a w miarę potrzeby i jego zastępców, wydaje w razie potrzeby regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- ustalanie wysokości składek i opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku oraz przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd Komisję lub zaprzysiężonych księgowych, składanie z wyników tej czynności sprawozdania Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest Dyrektor powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu; w razie potrzeby powołani będą w tym samym trybie zastępcy dyrektora.

§ 14.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 15.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 16.

W obradach Zarządu uczestniczy komisarz rządowy wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania w ciągu 3-ch dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu 7-miu dni od chwili otrzymania tego odwołania Minister nie uchyli zawieszanej uchwały Zarządu, uchwała ta staje się prawomocna.

§ 17.

Biuro Wojennego Związku prowadzi Dyrektor tegoż Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników biura Związku Przemysłu Chemicznego R. P., oraz przy pomocy zaprzysiężonych pracowników, zaangażowanych przez Wojenny Związek.

§ 18.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają Sądowi Polubownemu, jednak nakazy i zakazy wydawane przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu nie mogą być zaskarżone do Sądu Polubownego.

Jeżeli w ciągu 14-tu dni od daty wezwania o poddanie sporu orzecznictwu Sądu Polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 19.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi: a) z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ustęp (1) lub w uchwale Rady Ministrów przewidzianej art. 47 ustęp (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych lub b) z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim. W ciągu najdalej 2-ch tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybie-

rze Komisję Likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

498.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Metalowego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt. 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Metalowego działający na zasadzie załączonego statutu.

§ 2. Uczestnikami Wojennego Związku Przemysłu Metalowego są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne lub fizyczne) zrzeszone w Polskim Związku Przemysłowców Metalowych oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłu Metalowego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3. Wojenny Związek Przemysłu Metalowego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu metalowo - przetwórczego zarządzeń, wymienionych w art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 498).

S T A T U T

Wojennego Związku Przemysłu Metalowego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Metalowego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywanym. Za swe zobowiązania Wojenny Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczęcią z napisem: „Wojenny Związek Przemysłu Metalowego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje na zewnątrz Prezes Rady lub Dyrektor Wojennego Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku Prezes lub jeden z jego zastępców, wraz z dyrektorem albo z jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku Dyrektor lub jeden z jego zastępców.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- działalność nad zapewnieniem najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłu metalowo-przetwórczego.

§ 8.

Celem spełnienia zadań, wymienionych w § 7. Wojenny Związek w szczególności:

- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub w zbyciu uczestników porozumień kartelowych;
- ustala kolejność wykonywania zamówień oraz otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku lub ich grupy. W szczególności dotyczy to:
  - przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środ-

ków produkcji potrzebnych do wykonywania zamówień,

- przydzielenia zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- zapotrzebowania wszelkich środków transportowych dla przewozu materiałów potrzebnych do wykonywania zamówień lub dostarczanych produktów,
- zapotrzebowania kredytów ze źródeł publicznych;

5) stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu,

6) tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu metalowo-przetwórczego oraz zakupu surowców i środków produkcyjnych,

7) współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji,

8) współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji,

9) współdziała w kontroli transakcji zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw,

10) prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ich załogi, zapasu materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw,

11) wykonywa inne czynności zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne lub fizyczne) zrzeszone w Polskim Związku Przemysłowców Metalowych oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów niniejszego statutu oraz postanowień Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników Wojennego Związku, których wysokość ustala Zarząd tego Związku i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władzami Wojennego Związku są Rada i Zarząd, powołane przez Ministra Przemysłu i Handlu. Rada składa się nie mniej niż z 15 członków, zaś Zarząd nie mniej niż z 4 członków. Członkowie Rady i Zarządu są powoływani przez Ministra Przemysłu i Handlu. Rada wybiera Prezesa i dwóch zastępców.

Dyrektora Wojennego Związku powołuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Rady. Dyrektor ten przewodniczy Zarządowi.

Zastępcy Dyrektora Wojennego Związku są w miarę potrzeby powoływani przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Do zakresu działalności Rady należy:

- stawianie wniosków Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania Dyrektora Wojennego Związku,
- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rocznych i zatwierdzenie budżetu,
- decyzje w sprawie nabywania dla Wojennego Związku nieruchomości majątku lub sprzedaży nieruchomości majątku należącego do Związku;
- określanie wysokości i terminów płatności składek uczestników;
- stawianie wniosków w sprawie włączania i wykluczania z grona uczestników Wojennego Związku;
- decyzje w sprawach przedstawianych do rozstrzygnięcia przez Zarząd;
- stawianie wniosków o zmianę Statutu;
- zatwierdzanie regulaminów;
- decyzje co do rozporządzenia majątkiem Zrzeszenia na wypadek rozwiązania lub likwidacji;
- wyznaczanie Komisji do przeprowadzania rewizji ksiąg i rachunków.

§ 14.

Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, opracowuje w razie potrzeby regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- opracowywanie preliminarzy budżetowych,
- opracowywanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku,
- składanie sprawozdań z działalności Wojennego Związku Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 15.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest Zarząd.

§ 16.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 17.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 18.

W obradach Władz Wojennego Związku uczestniczy Komisarz Rządowy wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz Delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz Rządowy ma prawo zawieszania uchwał Władz Wojennego Związku. Od zawieszenia przysługuje Zarządowi prawo odwołania w ciągu trzech dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu 7 dni od daty otrzymania tego odwołania Minister nie uchyli zawieszanej uchwały Władz, uchwała ta staje się prawomocna.

§ 19.

Biuro Wojennego Związku prowadzi Dyrektor tego Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników.

§ 20.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają Sądowi Polubownemu, nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów, wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14 dni od daty wezwania o podanie sporu rozpoznaniu przez sąd polubowny wezwany nie wyznaczy sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzą się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 21.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

- a) z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ustęp (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, lub
- b) z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w „Monitorze Polskim”.

W ciągu najdalej dwóch tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Związku Wojennego w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

499.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.,

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i ust. (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Mineralnego, działający na zasadzie załączonego statutu.

§ 2.

Uczestnikami Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu mineralnego, zrzeszone: w Związku Polskich Fabryk Portland Cementu, w Związku Fabryk Wyrobów Ogniotrwałych Kamionkowych i Ceramiki Szlachetnej i w Związku Hut Szklanych, oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3.

Wojenny Związek Przemysłu Mineralnego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu mineralnego zarządzeń, wymienionych w art. 32 i 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Ministra Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 499).

S T A T U T

Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Mineralnego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest miasto Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywanym. Za swe zobowiązania Wojenny Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczętką z napisem: „Wojenny Związek Przemysłu Mineralnego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje na zewnątrz: Prezes Zarządu lub Dyrektor Wojennego Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku prezes zarządu lub jeden z jego zastępców wraz z dyrektorem albo z jego zastępcą. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku dyrektor lub jego zastępca.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- a) wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- b) współdziałanie z władzami przy wykonywaniu ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- c) działalność nad zapewnieniem najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłu mineralnego.

§ 8.

Celem spełnienia zadań, wymienionych w § 7, Wojenny Związek w szczególności:

- 1) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- 2) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- 3) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub zbycie uczestników porozumień kartelowych;
- 4) ustala kolejność wykonywania zamówień oraz otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku lub ich grupy; w szczególności dotyczy to:

- a) przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- b) przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- c) zapotrzebowania wszelkich środków transportowych do przewozu materiałów, potrzebnych do wykonywania zamówień lub do przewozu dostarczanych produktów,
- d) zapotrzebowań kredytów ze źródeł publicznych,
- 5) stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu;
- 6) tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu mineralnego oraz zakupu surowców i środków produkcyjnych;
- 7) współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji;
- 8) współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji;
- 9) współdziała w kontroli transakcji, zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów, oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw;
- 10) prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw i ich załogi, zapasu materiałów, potrzebnych do produkcji, oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw;
- 11) wykonywa inne czynności, zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu mineralnego, wchodzące w skład Związku Polskich Fabryk Portland Cementu, Związku Fabryk Wyrobów Ogniotrwałych Kamionkowych i Ceramiki Szlachetnej, Związku Hut Szklanych, oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Minister Przemysłu i Handlu może na wniosek Zarządu zwolnić poszczególne przedsiębiorstwa od obowiązku należenia do Wojennego Związku.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani stosować się do przepisów niniejszego statutu oraz do postanowień władz Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników Wojennego Związku, których wysokość ustala Zarząd tego Związku i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władze Wojennego Związku stanowią: Zarząd i dyrektor.

Zarząd składa się z co najmniej 12 członków, powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, przy czym osoby te powinny w zasadzie reprezentować wszystkie gałęzie przemysłu, objętego działalnością Wojennego Związku, bądź też być wybitnymi znawcami zagadnień tych gałęzi przemysłu.

Zarząd wybiera ze swego grona prezesa zarządu i jego zastępców.

Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania dyrektora Wojennego Związku, jego zastępcy, wydaje regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku. Do ważności uchwał Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej 3 członków Zarządu.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- a) zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- b) uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- c) zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- d) ustalanie wysokości składek i opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku,
- e) przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd Komisję lub zaprzysiężonych księgowych, tudzież składanie z wyników rewizji sprawozdań Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest dyrektor i jego zastępca, powołani przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu.

§ 14.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 15.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 16.

W obradach Zarządu uczestniczy komisarz rządowy, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu, oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania się w ciągu 3 dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu 7-miu dni od daty otrzymania tego odwołania Minister nie uchyli zawieszanej uchwały Zarządu, uchwała ta staje się obowiązująca.

§ 17.

Biuro Wojennego Związku prowadzi dyrektor tego Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników, zaangażowanych przez Wojenny Związek oraz zaprzysiężonych pracowników organizacji, stanowiących sekcje Wojennego Związku.

§ 18.

Dla współdziałania z Zarządem i dyrektorem Związku tworzy się sekcje:

- 1) przemysłu cementowego,
- 2) przemysłu ceramicznego,
- 3) przemysłu szklanego,
- 4) innych przemysłów mineralnych.

Skład osobowy i organizację sekcji ustalać będzie Zarząd, przy czym władny będzie charakter i funkcje sekcji nadawać stowarzyszeniom branżowym i innym organizacjom, będącym członkami Wojennego Związku.

Zadania poszczególnych sekcji będą ustalone uchwałą Zarządu.

§ 19.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą, wynikłe w zakresie działalności Związku, oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają rozpoznaniu przez sąd polubowny; nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów, wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14-tu dni od daty wezwania o poddanie sporu orzecznictwu sądu polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 20.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

- z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, lub
- z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim.

W ciągu najdalej dwóch tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję Likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

500.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4) i ust. (4) art. 53 ust. (1) i (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Włókienniczego działający na zasadzie załączonego statutu.

§ 2. Uczestnikami Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu włókienniczego w rozumieniu §§ 51 i 52 rozporządzenia Ministrów Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 r. w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 529) oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

W tymże trybie Minister Przemysłu i Handlu może wyłączyć poszczególne przedsiębiorstwa z Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego.

§ 3. Wojenny Związek Przemysłu Włókienniczego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu włókienniczego zarządzeń wymienionych w art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 500).

S T A T U T

Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Włókienniczego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest miasto Łódź.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywanym. Za swe zobowiązania Wojenny Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczęcią z napisem: „Wojenny Związek Przemysłu Włókienniczego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje nazewnątrz: Prezes Zarządu lub Dyrektor Wojennego Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku Prezes Zarządu lub jeden z jego zastępców wraz z Dyrektorem albo z jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku Dyrektor lub jeden z jego zastępców.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu przez uczestników Wojennego Związku ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- działalność nad zapewnieniem najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Pań-

stwa warunków pracy przemysłu włókienniczego.

§ 8.

Celem spełnienia zadań, wymienionych w § 7, Wojenny Związek w szczególności:

1) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;

2) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;

3) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub zbycie uczestników porozumień kartelowych;

4) ustala kolejność wykonywania zamówień oraz otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy. W szczególności dotyczy to:

a) przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji, potrzebnych do wykonywania zamówień,

b) przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,

c) przydzielania wszelkich środków transportowych do przewozu materiałów, potrzebnych do wykonywania zamówień, lub do przewozu dostarczonych wyrobów,

d) zapotrzebowań kredytów ze źródeł publicznych;

5) stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu;

6) tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu włókienniczego oraz zakupu surowców i środków produkcyjnych;

7) współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji;

8) współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji;

9) współdziała w kontroli transakcji zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw,

10) prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw i ich załogi, zapasu materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw;

11) wykonywa inne czynności, zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu włókienniczego w rozumieniu §§ 51 i 52 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 r. w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 529) oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

W tymże trybie Minister Przemysłu i Handlu może wyłączyć poszczególne przedsiębiorstwa z Wojennego Związku.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów niniejszego statutu oraz postanowień władz Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników, których wysokość ustala Zarząd tego Związku i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władze Wojennego Związku stanowią: Zarząd, Komitet Wykonawczy i Dyrektor.

Zarząd składa się z co najmniej 12 członków, powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, przy czym osoby te powinny w zasadzie reprezentować wszystkie gałęzie przemysłu objętego działalnością Związku, bądź też być wybitnymi znawcami zagadnień tych gałęzi przemysłu.

Zarząd wybiera ze swego grona Komitet Wykonawczy, składający się z 5 członków, a stanowiący jednocześnie Prezydium Zarządu. Spośród członków Komitetu Wykonawczego Zarząd w głosowaniu tajnym wybiera Prezesa i co najmniej jednego zastępcę.

Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania Dyrektora Wojennego Związku a w razie potrzeby jego

zastępców, wydaje w razie potrzeby regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku. Do ważności uchwał Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej 3 członków Zarządu.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

a) zastępowanie interesów Wojennego Związku,

b) uchwalanie preliminarzy budżetowych,

c) zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,

d) ustalanie wysokości składek i opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku i przedkładanie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia,

e) przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd Komisję lub zaprzysiężonych księgowych, tudzież składanie z wyników rewizji sprawozdań Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Komitet Wykonawczy sprawuje bieżące kierownictwo nad pracami Wojennego Związku i wszystkich jego agend. Do ważności uchwał Komitetu Wykonawczego niezbędna jest obecność co najmniej 2 jego członków, w tym bądź Prezesa, bądź jednego z jego zastępców.

§ 14.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest Dyrektor powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu; w razie potrzeby powołani będą w tym samym trybie zastępcy Dyrektora.

§ 15.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 16.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 17.

W obradach Zarządu i Komitetu Wykonawczego uczestniczy Komisarz Rządowy, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz Rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu i Komitetu Wykonawczego. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania się w ciągu trzech dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu siedmiu dni od daty otrzymania teogo odwołania Minister nie uchyli zawieszony uchwały Zarządu, względnie Komitetu Wykonawczego, uchwała ta staje się prawomocną.

§ 18.

Biuro Wojennego Związku prowadzi Dyrektor tego Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników, zaangażowanych przez Wojenny Związek oraz zaprzysiężonych pracowników organizacji, stanowiących sekcje Wojennego Związku.

§ 19.

Dla współdziałania z Zarządem, Komitetem Wykonawczym i Dyrektorem Związku tworzy się sekcje:

- przędzaln bawełnianych,
- przędzaln wełnianych czesankowych,
- przędzaln wełnianych zgrzebnych i odpadkowych,

4) tkalni bawełnianych i włókien sztucznych,

5) tkalni wełnianych i włókien sztucznych,

6) tkalni jedwabnych i włókien sztucznych,

7) fabryk jutowych,

8) fabryk lnianych,

9) fabryk konopnych,

10) przemysłu dzianego i trykotażowego,

11) przemysłu filcowego,

12) farbiarni i wykończalni.

Skład osobowy i organizację sekcji ustalać będzie Zarząd, przy czym będzie mógł nadawać charakter i funkcję sekcji stowarzyszeniom branżowym i innym organizacjom, będącym członkami Wojennego Związku.

Zadania poszczególnych sekcji będą ustalone uchwałą Komitetu Wykonawczego.

§ 20.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą, wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają rozpoznaniu przez Sąd Polubowny; nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14 dni od daty wezwania o podanie sporu orzecznictwu sądu polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 21.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

- z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r.

o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, lub

b) z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim.

W ciągu najdalej 2 tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję Likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

501.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Garbarskiego, działający na zasadzie załączonego statutu.

§ 2. Uczestnikami Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne i fizyczne) zrzeszone w Centralnym Związku Przemysłu Garbarskiego w Polsce, oraz te przedsiębiorstwa, zarówno spośród przemysłu garbarskiego jak i przemysłów pokrewnych, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3. Wojenny Związek Przemysłu Garbarskiego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu garbarskiego i przemysłów pokrewnych zarządzeń, wymienionych w art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 501).

STATUT

Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Garbarskiego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywany. Za swe zobowiązania Wojenny Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczęcią z napisem: „Wojenny Związek Przemysłu Garbarskiego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje na zewnątrz prezes lub dyrektor Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku Prezes lub jeden z jego zastępców wraz z Dyrektorem albo z jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku Dyrektor lub jeden z jego zastępców.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu przez uczestników Wojennego Związku ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- działalność nad zapewnieniem najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłu garbarskiego i pokrewnych grup branżowych.

§ 8.

Celem spełnienia zadań, wymienionych w § 7, Wojenny Związek w szczególności:

- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy,
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzeda-

wania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy,

3) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub zbycie uczestników porozumień kartelowych,

4) ustala kolejność wykonywania zamówień oraz otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku, oraz ich grupy. W szczególności dotyczy to:

- przydziałów zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- zapotrzebowania wszelkich środków transportowych do przewozu materiałów potrzebnych do wykonywania zamówień, lub do przewozu dostarczanych wyrobów,
- zapotrzebowania kredytów ze źródeł publicznych,
- stawia wnioski w sprawie tworzenia przemysłowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu,

6) tworzy organizacje handlowe dla zaopatrzenia przemysłu w surowce i środki produkcyjne oraz organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu garbarskiego,

7) współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji,

8) współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji,

9) współdziała w kontroli transakcji, zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw,

10) prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ich załogi, zapasu materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności, oraz sprawności przedsiębiorstw,

11) wykonywa inne czynności, zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne lub fizyczne), zrzeszone w Centralnym Związku Przemysłu Garbarskiego w Polsce oraz te przedsiębiorstwa, zarówno spośród przemysłu garbarskiego jak i przemysłów pokrewnych, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów niniejszego statutu oraz postanowień władz Związku. Uczestnicy obowiązani są do regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników tego Związku, których wysokość ustala Zarząd a zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władzą Wojennego Związku jest Zarząd, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu, składający się z nie mniej jak 7 osób, z których każda powinna w zasadzie reprezentować jedną z gałęzi przemysłu garbarskiego lub pokrewnych albo być wybitnym znawcą zagadnień tego przemysłu. Zarząd wybiera ze swego grona Prezesa Związku i jego zastępców. Do ważności uchwał Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej 3 członków Zarządu.

Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania Dyrektora Związku i w miarę potrzeby jego zastępców, wydaje regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- ustalanie wysokości opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku i przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd Komisję, lub zaprzysiężonych księgowych i składanie z wyników tej czynności sprawozdań Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Fachowym organem doradczym Zarządu Wojennego Związku jest Rada Opiniodawcza, składająca się z 12 do 15 osób, do której wchodzi członkowie Zarządu Centralnego Związku Prze-

mysłu Garbarskiego w Polsce, nie powołani do Zarządu Wojennego Związku, oraz osoby dokooptowane do Rady przez Zarząd Wojennego Związku spośród przedstawicieli przemysłów pokrewnych do garbarskiego, zrzeszonych w Wojennym Związku.

§ 14.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest Dyrektor, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu; w razie potrzeby powołani będą w tym samym trybie zastępcy dyrektora.

§ 15.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 16.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 17.

W obradach Zarządu uczestniczy Komisarz Rządowy, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz Rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu.

Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania w ciągu 3-ch dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w ciągu 7 dni od daty otrzymania tego odwołania Minister nie uchyli zawieszanej uchwały Zarządu, uchwała ta staje się prawomocna.

§ 18.

Biuro Wojennego Związku prowadzi Dyrektor tego Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników biura Centralnego Związku Przemysłu Garbarskiego w Polsce oraz przy pomocy zaprzysiężonych pracowników zaangażowanych przez Wojenny Związek.

§ 19.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają rozpoznaniu przez Sąd Polubowny; nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów, wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14-tu dni od daty wezwania o poddanie sporu orzecznictwu Sądu Polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 20.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

a) z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, lub

b) z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim.

W ciągu najdalej 2-ch tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję Likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

502.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Elektrotechnicznego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Wojenny Związek Przemysłu Elektrotechnicznego działający na zasadzie załączonego statutu (załącznik Nr 1).

§ 2.

Uczestnikami Wojennego Związku są przedsiębiorstwa przemysłu elektrotechnicznego wymienione w załączniku Nr 2.

§ 3.

Wojenny Związek Przemysłu Elektrotechnicznego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu elektrotechnicznego zarządzeń wymienionych w art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) A. Roman.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 502).

STATUT

Wojennego Związku Przemysłu Elektrotechnicznego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłu Elektrotechnicznego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną, może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywany. Za swe zobowiązania Wojenny Związek odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

Wojenny Związek posługuje się pieczętą z napisem „Wojenny Związek Przemysłu Elektrotechnicznego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występuje na zewnątrz Prezes lub Dyrektor Wojennego Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku prezes lub jeden z jego zastępców wraz z dyrektorem albo z jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku dyrektor lub jeden z jego zastępców.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu przez uczestników Wojennego Związku ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłu elektrotechnicznego.

§ 8.

Celem spełniania zadań wymienionych w § 7 Wojenny Związek w szczególności:

- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy,
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy,
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub w zbyciu uczestników porozumień kartelowych,
- ustala kolejność wykonywania zamówień, otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy.

W szczególności dotyczy to:

- przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji potrzebnych do wykonywania zamówień,
- przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- zapotrzebowania wszelkich środków transportowych do przewozu materiałów potrzebnych do wykonywania zamówień lub do przewozu dostarczanych wyrobów,
- zapotrzebowań kredytów ze źródeł publicznych,
- stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu,
- tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłu elektrotechnicznego oraz zakupu środków produkcyjnych,
- współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji,
- współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji,
- współdziała w kontroli transakcyj zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw,
- prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, zapasu materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych potrzebnych do ustalania zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw,
- wykonywa inne czynności zlecone przez władze.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są przedsiębiorstwa przemysłu elektrotechnicznego (osoby prawne lub fizyczne) wymienione w załączniku Nr 2 do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r., do którego załącznik stanowi niniejszy statut.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów niniejszego statutu oraz postanowień władz Wojennego Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Wojennego Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników Wojennego Związku, których wysokość ustala Zarząd tegoż Związku i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władzą Wojennego Związku jest Zarząd powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu i składający się nie mniej niż z 12-tu osób, z których każda powinna w zasadzie reprezentować inną gałąź przemysłu elektrotechnicznego albo być wybitnym znawcą zagadnień tego przemysłu. Zarząd wybiera ze swego grona prezydium, złożone z prezesa oraz co najmniej jednego zastępcy.

Do ważności uchwał Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej 3-ch członków Zarządu, w tym jeden członek prezydium. Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania dyrektora Wojennego Związku, a w miarę potrzeby jego zastępców, wydaje w razie potrzeby regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku.

Do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- ustalanie wysokości składek i opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku,
- przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd komisję lub zaprzysiężonych księgowych i składanie z wyników tych czynności sprawozdań Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest dyrektor, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu; w razie potrzeby powołani będą w tym samym trybie zastępcy Dyrektora.

§ 14.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 15.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 16.

W obradach Zarządu uczestniczy komisarz rządowy wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych.

Komisarz rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu. Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania w ciągu 3-ch dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu 7-miu dni od chwili otrzymania tego odwołania Minister Przemysłu i Handlu nie uchyli zawieszony uchwały Zarządu, uchwała ta staje się prawnomocną.

§ 17.

Biuro Wojennego Związku prowadzi dyrektor tegoż Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników.

§ 18.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą, wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają rozpoznaniu przez Sąd Polubowny; nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów, wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14 dni od daty wezwania o podanie sporu orzecznictwu Sądu Polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 19.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

- z mocy samego prawa w terminie podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych przewidzianym w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, albo

- z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim. W ciągu najdalej 2-ch tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję Likwidacyjną i określi zakres jej działania.

Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłu Elektrotechnicznego (Monitor Polski poz. 502).

Spis przedsiębiorstw elektrotechnicznych.

- Clement Zahn, Sp. z o. o., Fabryka Kabli, Dziedzice, Legionów 194.
- Fabryka Kabli i Drutu, Sp. z o. o., Będzin, Sielecka 3.
- Fabryka Kabli, Sp. Akc., Kraków-Płaszów.
- „Kabel Polski”, Sp. Akc., Bydgoszcz, Fordońska 106.
- „Kabel” Towarzystwo Przemysłowe, Warszawa, Kacza 9/11.
- Polskie Fabryki Kabli i Walcownie Miedzi, Sp. Akc., Ożarów pod Warszawą.
- „Proton”, Fabryka Drutów Emaliowanych, Sp. z o. o., Będzin, Kościuszki 52.
- Warszawska Wytwórnia Kabli, Sp. Akc., Warszawa, Złota 68.
- Biuro Ewidencyjne Polskich Fabryk Kabli Ziemi, Warszawa, Wojciecha Górskiego 6.
- „Centroprowad” Centralne Biuro Sprzedaży Przewodów, Warszawa, Królewska 23.
- Finkelstein J. H., Fabryka Przewodów Elektrycznych, Warszawa, Wronia 71.
- „PE-GE” Fabryka Izolowanych Przewodników Elektrycznych, Sp. z o. o., Łódź, Wólczajska 243.
- „Standard-Kabel” Fabryka Przewodów Elektrycznych, Warszawa, Kacza 4.
- „Virunit”, Fabryka Przewodów Elektrotechnicznych, Sp. z o. o., Warszawa, Nalewki 2.
- „Era” Polskie Zakłady Elektryczne, Sp. Akc., Włochy p/Warsawą.
- Polskie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc., Warszawa, Fabryka — Terespolska 46/48, Zarząd — Marszałkowska 137.
- Państwowe Zakłady Inżynierii, F-ka Silników i Armatur, Warszawa, Skierniewicka 27/29.
- C. Wawrzyniak, Fabryka Świec Lotniczych, Miynarska, Warszawa.
- Inż. Jan Babicki, Zakłady Elektrycznych, Warszawa, Chmielna 63.
- „Dea”, Antoni Dąbrowski, Warszawa, Syreny 5/7.
- „Elektroautomat”, Zakłady Elektrotechniczne, Sp. z o. o., Warszawa, Dzielna 72.
- „Elektrobudowa”, Wytwórnia Maszyn Elektrycznych, Sp. Akc., Łódź, Kopernika 56/58.
- Franco-polska F-ka Szczotek Węglowych, Sp. z o. o., Cieszyn, Stalmacha 10.
- „Grupa Techniczna”, Spółdz. z o. o., Zarząd — Warszawa, Al. Ujazdowskie 51, F-ka — Baniocha p/W-wą.
- Groniowski Roman, F-ka Dźwigów, Sp. Akc., Warszawa, Emilii Plater 10.
- Imass Józef, F-ka Aparatów Elektrycznych, Łódź, Piotrkowska 255.
- Maniura Ryszard, Górnośląska F-ka Maszyn Elektrycznych „Union”, Katowice, Sobieskiego 7.
- Pustoła K. i W., Wytwórnia Aparatów Elektrycznych, Warszawa, Jagiellońska 6.
- Rohn Zieliński — Zakłady Elektrotechniczne, Sp. Akc., Licencja Brown-Boveri — Warszawa, Bielańska 6, F-ka — Zychlin, Narutowicza 72.
- „SKW” Krajowy Przemysł Elektryczny, Sp. Akc., Warszawa, Okopowa 19.
- Szpotkański i S-ka, F-ka Aparatów Elektrycznych, Warszawa, Kałuszyńska 2-4-6.
- Boye i S-ka, Sp. z o. o., Zakłady Elektrotechniczne, Warszawa, Chłodna 19.
- Bydgoskie Zakłady Mechaniczne, Sp. z o. o., Bydgoszcz, Pierackiego 57.
- H. S. Kozłowski, Wytwórnia Maszyn Elektrycznych, Warszawa 12, Zajaczkowska 7.
- L. Korewa, F-ka Motorów Elektrycznych, Warszawa, Syreny 7.
- „Magnet” Zakłady Elektrotechniczne, Sp. Akc., Warszawa, Stępińska 13.
- „SKS”, F-ka Silników i Wentylatorów Elektrycznych, Warszawa, Grzybowska 40.
- B-cia Borkowscy, Zakł. Elektrotechniczne, Sp. Akc., Warszawa, Grochowska 306-308.
- Ciszewski St. inż., F-ka Artykułów Elektrycznych, Sp. Akc., Bydgoszcz, Sobieskiego 1.
- „Czechowice” S. A. Przemysłu Elektrotechnicznego, Czechowice 628.

41. „Gródek”, Pomorska Elektrownia Krajowa S. A., Toruń, Fosa Staromiejska 1, F-ka Grzejników w Gródku, poczta Drzycim.
42. „Kontakt”, T-wo Elektryczne, Sp. z o. o., Lwów, Kordeckiego 49.
43. W. Nowakowski, Zakłady Elektromedyczne, Warszawa, Al. Jerozolimskie 13.
44. „Rentgen-Meta”, Sp. z o. o., Polskie Zakłady, Warszawa.
45. Paweł Zauder i S-ka, F-ka Elektrotechniczna, Łódź, Sienkiewicza 163.
46. Zubko Jan, Warszawa, Ogrodowa 10.
47. Grzesik i S-ka, Pomorska Fabryka Wyrobów Elektrotechnicznych, Tczew, 30-go Stycznia 21-a.
48. Inż. T. Mikołajewski, Wytwórnia Akcesorii Lotniczych i Samoходowych, Warszawa 12, Wilanowska 8.
49. Pierwsza Polska F-ka Rur Rentgenowskich, Sp. z o. o., W-wa, Al. Jerozolimskie 117.
50. „Avil”, Zakłady Elektryczne inż. Alfred Wiczewski, Warszawa, Skierniewicka 43.
51. Dworakowscy B-cia, Biuro Urzędzeń Elektrycznych, Warszawa, Wspólna 46.
52. Gaertig inż., S-ka, Zakłady Elektrotechniczne, Sp. z o. o., Poznań, Piłsudskiego 35.
53. „Wepp” Wytwórnia Elektrycznych Aparatów i Przyrządów Pomiarowych, Sp. z o. o., Warszawa, Żytnia 22.
54. M. Pietraszek i S-ka, Wytwórnia Artykułów Metalowych i Elektrycznych, Sp. z o. o., Warszawa, Zajązkowska 4.
55. A. Marciniak, S. A. F-ka Zyrandoli Elektrycznych, Warszawa, Wronia 23.
56. „Elektroporcelana”, Fabryka Porcelany Technicznej, Sp. z o. o., Brzesinka m. Mysłowice.
57. Heffner i S-ka, Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowo-Handlowe, Kraków, Św. Anny 3.
58. K. Sawicki, Przemysł Pomocniczy, Warszawa, Wielicka 118.
59. Zjednoczone Towarzystwo Elektrotechniczne, Sp. z o. o., Warszawa, Karolkowa 48.
60. „Ava” Wytwórnia Radio-Techniczna, Warszawa, Stępińska 25.
61. Inż. A. Horkiewicz, F-ka Kondensatorów i Oporów, Warszawa, Stępińska 26/28.
62. „Polton” Zakłady Radiotechniczne, Warszawa, Żelazna 36.
63. „Wabo”, F-ka Śrub Toczonych i Części Radiowych, W. Bożym, Warszawa, Leszno 92.
64. „Elektrit” T-wo Radiotechniczne, Wilno, Szeptyckiego 16-a.
65. „Filtrad” Polska F-ka Kondensatorów, Sp. z o. o., Warszawa, Krochmalna 87-a.
66. Krzyżanowski Michał i S-ka, Wytwórnia Radiotechniczna, Sp. z o. o., Warszawa, Marszałkowska 71.
67. R. Walter i S-ka, Laboratorium Radio-techniczne, Warszawa, Kaliska 22 m. 17.
68. „Żywica”, inż. H. Gralewski i Sp., Wytwórnia Wyrobów Prasowanych ze sztucznej żywicy, Warszawa, Gęsta 16.
69. „Always” Polskie Zakłady, Sp. z o. o., Warszawa, Mireckiego 5.
70. Fursiej Jan, Wytwórnia Oscylatorów Piecokolekcyjnych, Warszawa 26, Grochowska 38.
71. Marconi, Polskie Zakłady S. A., Warszawa, Narbutta 29.
72. Polskie Zakłady „Philips” S. A., Warszawa, Karolkowa 36/44.
73. „Dux”, F-ka Żarówek Niskowoltowych, Sp. z o. o., Lwów, Kopernika 19.
74. „Helios”, Górnośląska F-ka Żarówek, Sp. z o. o., Katowice, Krakowska 11.
75. „Osram”, Polska Żarówka S. A., Zarząd, Warszawa, Plac 3-ch Krzyży 8, Zakład — Pabianice, Grobelska 4.
76. „Tungsram”, Zjednoczona F-ka Żarówek, Warszawa, 6-go Sierpnia 13.
77. „Pollux”, Dzierżawa F-ki Żarówek, Sp. z o. o., Lwów, Lwowskich Dzieci 56.
78. „Bemar” Wytwórnia Przyrządów Elektrycznych, Grodzisk Maz.
79. „Chauvin Arnoux”, F-ka Aparatów Pomiarowych Elektrycznych w Polsce, Sp. z o. o., Warszawa, Górnośląska 26.
80. „Ericsson”, Polska Akc. Sp. Elektryczna, Warszawa, Al. Ujazdowskie 47.
81. Państwowe Zakłady Tele-Radiotechniczne, Warszawa, Grochowska 341.
82. Państwowe Zakłady Tele-Radiotechniczne, Warszawa, Modlińska 26.
83. Państwowe Zakłady Tele-Radiotechniczne, Filia 2, woj. lubelskie, pow. puławski, m. Poniatowa.
84. Rodkiewicz J. inż., F-ka Aparatów Elektrycznych, Warszawa, Podchorążych 57.
85. „Zwój”, F-ka Przewodów i Artykułów Elektrotechnicznych, B-cia Jerzy i Feliks Grzywak, Szopienice, Rozdzieńska 6.
86. Inż. Romer Edmund, Zakład Pomocy Naukowych, Lwów, Obmińskiego 16.
87. Krzymień i Paszke, Zakłady i Warsztaty Precyzyjno-Mechaniczne i Optyczne, Bydgoszcz, Chrobrego 21.
88. Polska Akc. Sp. Telefoniczna, Warszawa, Piusa XI 19.
89. „Standard-Elctric”, Co. w Polsce, Sp. z o. o., Warszawa, Rejtana 16.

90. „KA-Wu-O”, Krajowa Wytwórnia Ogniw, Sp. z o. o., Warszawa, Żelazna 67.
91. „S.E.E.”, Suchy Element Elektryczny, Warszawa, Górczewska 15.
92. „Tytan”, Bronisław Reichman, F-ka Aparatów i Elementów, Warszawa, Obozowa 16.
93. „Tudor”, Zakłady Akumulatorowe, S. A., Warszawa, Żłota 35.
94. „Centra”, Zakłady Przemysłowe W. Tomaszewski, Poznań, Grochowe Łąki 4.
95. „Daimon”, Polska F-ka Ogniw i Baterii, Sp. z o. o., Starogard, Kościuszki 122.
96. „Elektron”, F-ka Elementów Elektrycznych, Sp. z o. o., Kraków, Św. Łazarza 13.
97. Gottschalk Czesław inż., F-ka Akumulatorów, Zarząd — Poznań, Pl. Wolności 11, F-ka — p. Kobylnica Wlkp., Mechowo.
98. „Petea” Polskie T-wo Akumulatorowe, S. A., Warszawa, Kopernika 13.
99. Inż. J. Muszyński, F-ka Baterii i Elementów Elektrycznych, Kraków, Emilii Plater 4.
100. Sanocka F-ka Akumulatorów S. A., Sanok, Rejmonta 10.

—oOo—

503.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennego Związku Przemysłów Celulozowego i Papierniczego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt. 4) i ust. (4), art. 53 ust. (1) i (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Wojenny Związek Przemysłów Celulozowego oraz Papierniczego, działający na zasadzie załączonego Statutu.

§ 2.

Uczestnikami Związku Wojennego są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby prawne i fizyczne) zrzeszone w Związku Papierni Polskich i Związku Polskich Fabryk Celulozy oraz te przedsiębiorstwa branży papierniczo-celulozowej i pokrewnych, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku Przemysłów Celulozowego oraz Papierniczego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3.

Wojenny Związek Przemysłów Celulozowego i Papierniczego może być upoważniony przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłów papierniczego i celulozowego zarządzeń wymienionych w art. 32 i 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 503).

S T A T U T

Wojennego Związku Przemysłów Celulozowego i Papierniczego.

§ 1.

Działalność Wojennego Związku Przemysłów Celulozowego i Papierniczego (dalej nazywanego Wojennym Związkiem) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą Wojennego Związku jest m. st. Warszawa.

§ 3.

Wojenny Związek jest osobą prawną, może nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać i być pozywany.

§ 4.

Wojenny Związek postępuje się pieczęcią z napisem: „Wojenny Związek Przemysłów Celulozowego i Papierniczego”.

§ 5.

W imieniu Wojennego Związku występują na zewnątrz prezes lub dyrektor tego Związku.

§ 6.

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu Wojennego Związku prezes lub jeden z jego zastępców wraz z dyrektorem, albo jednym z jego zastępców. Inne pisma podpisuje w imieniu Wojennego Związku dyrektor lub jego zastępca.

§ 7.

Wojenny Związek ma na celu:

- wykonywanie czynności, zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu przez uczestników Wojennego

Związku ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,

- zapewnienie najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy przemysłów celulozowego i papierniczego.

§ 8.

Dla spełnienia zadań, wymienionych w § 7, Wojenny Związek w szczególności:

- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy produkowania poszczególnych artykułów przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu wydaje nakazy i zakazy sprzedawania poszczególnych artykułów określonym nabywcom przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy;
- w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu zmienia przydziały kontyngentowe w produkcji lub w zbyciu uczestników porozumień kartelowych;
- ustala kolejność wykonywania zamówień oraz otrzymywania zapotrzebowań przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, w szczególności dotyczy to:

- przydziału zamawianych surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów oraz środków produkcji, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- przydzielania zapotrzebowanych pracowników, zwłaszcza wykwalifikowanych, potrzebnych do wykonywania zamówień,
- zapotrzebowania wszelkich środków transportowych do przewozu materiałów, potrzebnych do wykonywania zamówień, lub do przewozu dostarczanych wyrobów,
- zapotrzebowań kredytów ze źródeł publicznych;
- stawia wnioski w sprawie tworzenia przemysłowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu lub skupu;
- tworzy organizacje handlowe w zakresie obrotu produktami przemysłów celulozowego i papierniczego oraz zakupu surowców i środków produkcyjnych;
- współdziała w organizowaniu nowych działów lub ośrodków produkcji;
- współdziała w kontroli cen i ich kalkulacji;
- współdziała w kontroli transakcji, zawieranych przez uczestników Wojennego Związku oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje i wyjaśnienia, wgląda do ksiąg, dokumentów oraz ma dostęp do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw;
- prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ich załogi, zapasów materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych, potrzebnych do ustalenia zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności oraz sprawności przedsiębiorstw;
- wykonywa inne czynności, zlecone przez władze;
- inkasuje należności w imieniu i za zgodą poszczególnych uczestników Wojennego Związku.

§ 9.

Uczestnikami Wojennego Związku są wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe (osoby fizyczne i prawne) zrzeszone w Związku Polskich Fabryk Celulozy oraz w Związku Papierni Polskich i te przedsiębiorstwa branży papierniczo-celulozowej i pokrewnych, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennego Związku zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 10.

Uczestnicy Wojennego Związku są obowiązani do przestrzegania przepisów niniejszego Statutu, jak również postanowień władz Związku. Uczestnicy Wojennego Związku mają obowiązek regularnego opłacania składek oraz opłat na pokrycie kosztów działalności Związku.

§ 11.

Wydatki Wojennego Związku pokrywane są z opłat uczestników Wojennego Związku, których wysokość ustali Zarząd tegoż Związku i zatwierdzi Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 12.

Władzą Wojennego Związku jest Zarząd, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu. Zarząd Wojennego Związku składa się nie mniej, jak z 7-iu osób. Każdy członek Zarządu powinien reprezentować przedsiębiorstwo przemysłu papierniczego lub celulozowego, albo być wybitnym znawcą zagadnień tych przemysłów. Zarząd wybiera ze swego grona prezesa i dwóch jego zastępców, którzy razem stanowią prezydium. Do prawomocności uchwał Zarządu jest niezbędna obecność co najmniej trzech członków, w których gronie obowiązkowa jest obecność przynajmniej jednego członka prezydium. Zarząd czuwa nad urzeczywistnieniem celów Wojennego Związku, stawia wnioski Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawie powołania dyrektora Wojennego Związku, a w miarę potrzeby jego zastępców, wy-

daje w razie potrzeby regulaminy i kieruje wszelkimi sprawami Wojennego Związku.

Poza tym do szczególnych obowiązków Zarządu należy:

- zastępowanie interesów Wojennego Związku,
- uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności Wojennego Związku oraz przedstawianie ich Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- ustalanie wysokości składek i opłat uczestników na rzecz Wojennego Związku i przedkładanie ich do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu,
- przeprowadzanie rewizji ksiąg i rachunków przez wybraną przez Zarząd Komisję, lub zaprzysiężonych księgowych i składanie z wyników tych czynności sprawozdań Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Organem wykonawczym Wojennego Związku jest dyrektor, powołany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Zarządu; w razie potrzeby powołani będą w tym samym trybie zastępcy dyrektora.

§ 14.

Okresem obrachunkowym i sprawozdawczym Wojennego Związku jest rok kalendarzowy.

§ 15.

Nadzór nad Wojennym Związkiem sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 16.

W obradach Zarządu Wojennego Związku uczestniczy komisarz rządowy wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz delegat Ministra Spraw Wojskowych. Komisarz rządowy ma prawo zawieszania uchwał Zarządu.

Od decyzji o zawieszeniu przysługuje Zarządowi prawo odwołania w ciągu 3-ch dni do Ministra Przemysłu i Handlu. O ile w ciągu 7-iu dni od daty otrzymania tego odwołania Minister nie uchyli zawieszanej uchwały Zarządu — uchwała ta staje się prawomocną.

§ 17.

Biuro Wojennego Związku prowadzi dyrektor tegoż Związku przy pomocy zaprzysiężonych pracowników biur Związku Polskich Fabryk Celulozy i Związku Papierni Polskich oraz ewentualnie przy pomocy zaprzysiężonych pracowników, zaangażowanych przez Zarząd Wojennego Związku.

§ 18.

Spory uczestników Wojennego Związku między sobą wynikłe w zakresie działalności Związku oraz spory uczestników z Wojennym Związkiem podlegają rozpoznaniu przez sąd polubowny; nie dotyczy to jednak nakazów i zakazów, wydawanych przez Wojenny Związek w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu.

Jeżeli w ciągu 14 dni od daty wezwania o podanie sporu orzecznictwu sądu polubownego wezwany nie wyznaczył sędziego polubownego spośród arbitrow, powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, albo sędziowie polubowni nie zgodzili się na wybór przewodniczącego, wówczas każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

§ 19.

Likwidacja Wojennego Związku nastąpi:

- z mocy samego prawa w terminie, podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, albo
- z mocy zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w „Monitorze Polskim”.

W ciągu najdalej 2 tygodni Zarząd Wojennego Związku ogłosi sposób likwidacji, wybierze Komisję likwidacyjną i określi jej zakres działania. Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników Wojennego Związku w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oO—

504.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o utworzeniu „Wojennego Związku Naftowego”.

Na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) oraz art. 1 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o regulowaniu stosunków w przemyśle naftowym (Dz. U. R. P. Nr 7/1936, poz. 83) zarządza się co następuje:

§ 1. Istniejącą organizację przymusową „Pol-

ski Eksport Naftowy” z siedzibą we Lwowie, działającą na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 10/1936, poz. 99) rozszerza się, zrzeszając w jej ramach poza przedsiębiorstwami naftowo-rafineryjnymi, gazolinowymi oraz innymi, wytwarzającymi produkty naftowe, również wszystkie przedsiębiorstwa prowadzące kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego, przedsiębiorstwa magazynowo-transportowe ropy naftowej i gazu ziemnego, oraz przedsiębiorstwa zajmujące się handlem produktami naftowymi, stanowiąc organizację własne przedsiębiorstw rafineryjnych i gazolinowych.

§ 2. Tak zmieniona organizacja otrzymuje nazwę „Wojenny Związek Naftowy”.

§ 3. „Wojennemu Związkowi Naftowemu” nadaje się statut jak w załączeniu. Równocześnie uchyla się obowiązujący statut „Polskiego Eksportu Naftowego” wydany zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 grudnia 1936 r. (Monitor Polski z 30 grudnia 1936 r. Nr 302, poz. 534).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Min. Przem. i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 504)

STATUT ORGANIZACJI PRZYMUSOWEJ „WOJENNY ZWIĄZEK NAFTOWY”.

CZĘŚĆ I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Nazwa, siedziba, osobowość prawna.

§ 1. Nazwa organizacji brzmi „Wojenny Związek Naftowy”. Siedzibą organizacji jest miasto Lwów. „Wojenny Związek Naftowy” posiada osobowość prawną, z odpowiedzialnością ograniczoną do majątku organizacji, bez odpowiedzialności uczestników za jej zobowiązania.

„Wojenny Związek Naftowy” może nabywać prawa, zaciągać zobowiązania oraz wnosić skargi i być pozywanym.

„Wojenny Związek Naftowy” podlega wpisaniu do rejestru handlowego.

Cele organizacji.

§ 2. Celem „Wojennego Związku Naftowego” jest regulowanie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego, przeróbki, transportu, magazynowania i zbytu tych surowców oraz otrzymywanych z nich produktów, a to dla właściwego zaspokojenia zapotrzebowania na produkty naftowe w czasie wojny.

Dla przeprowadzania tych zadań „Wojenny Związek Naftowy”:

- opracowuje program prac wiertniczych i eksploatacyjnych dla kopalni ropy naftowej i gazu ziemnego i czuwa nad jego wykonaniem,
- przydziela kontyngenty surowca naftowego krajowego i importowanego do poszczególnych zakładów rafineryjnych oraz gazu ziemnego do zakładów gazolinowych,
- opracowuje program przeróbki ropy naftowej i gazu ziemnego w poszczególnych zakładach rafineryjnych i gazolinowych i czuwa nad jego wykonaniem,
- stawia wnioski kompetentnym władzom państwowym co do utrzymywania w pogotowiu technicznym poszczególnych zakładów oraz w ogóle co do wykonywania świadczeń rzeczowych przez poszczególne przedsiębiorstwa,
- opracowuje programy transportów ropy naftowej i gazu ziemnego oraz otrzymywanych z nich produktów, jak również ich magazynowania,
- przydziela zakładom przerobczym kontyngenty produktów naftowych, przeznaczonych dla poszczególnych odbiorców,
- przeprowadza, jako pełnomocnik lub komisant uczestników, dostawy produktów naftowych,
- dokonywa czynności eksportowych i importowych ropy i produktów,
- ustala zapotrzebowania uczestników Związku na materiały potrzebne dla prowadzenia ruchu, a w razie potrzeby przeprowadza zakup i rozdział tych materiałów,
- przeprowadza dla uczestników zakup innych środków napędowych i przeciwstukowych w celu sporządzenia mieszanek,
- kontroluje wykonywanie przez uczestników ich obowiązków,
- może w razie potrzeby brać udział w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego, jak również zakładać oddziały, tak w kraju, jak i za granicą,
- dokonywa wszelkich czynności administracyjnych, potrzebnych dla wykonywania postanowień statutu,
- zajmuje się zagadnieniami pracowniczymi na terenie przemysłu,
- okonywa wszelkie inne czynności, które okazały się potrzebne lub wskazane dla należytego realizowania zadań organizacji, określonych w ustępie pierwszym.

Uczestnicy.

§ 3. Uczestnikami „Wojennego Związku Naftowego” są przedsiębiorstwa prowadzące kopalnie ropy i gazu ziemnego, przedsiębiorstwa magazynowo-transportowe ropy naftowej i gazu ziemnego, przedsiębiorstwa naftowo-rafineryjne i gazolinowe, oraz inne wytwarzające produkty naftowe, jak również przedsiębiorstwa zajmujące się handlem produktami naftowymi, stanowiące własne organizacje przedsiębiorstw rafineryjnych i gazolinowych.

Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzone jest nie przez właściciela, lecz przez dzierżawcę lub inną osobę, posiadającą prawo bezpośredniej dyspozycji przedsiębiorstwem, wówczas prawa i obowiązki uczestnika wykonuje dzierżawca lub ta inna osoba.

W razie wątpliwości, kto reprezentuje prawa i obowiązki danego przedsiębiorstwa, uważa się za zastępcę tę osobę, która zgłoszona została władzy górniczej i przemysłowej.

Obowiązki uczestników.

§ 4. Uczestnicy obowiązani są do przestrzegania postanowień niniejszego statutu oraz wykonywania uchwał i zarządzeń władz i organów „Wojennego Związku Naftowego”, wydanych w ramach ich uprawnień.

Uczestnicy obowiązani są do podporządkowania się zarządzeniom Komisarza Rządowego, wydanym w ramach jego uprawnień.

W szczególności zobowiązane są:

- przedsiębiorstwa kopalniane — do dostarczania swej produkcji wyłącznie zakładom wskazanym przez „Wojenny Związek Naftowy”,
- przedsiębiorstwa naftowo-rafineryjne i gazolinowe — do przyjmowania całej produkcji ropy i gazu ziemnego, skierowanej do nich przez „Wojenny Związek Naftowy”, i przerabiania na produkty wskazane przez ten Związek oraz do oddawania wytworzonych przez siebie produktów do dyspozycji „Wojennego Związku Naftowego”; rafinerie nie mogą przyjmować do przeróbki ropy bez wiedzy i zgody „Wojennego Związku Naftowego”, ani też wysyłać produktów z rafinerii bez zezwolenia „Wojennego Związku Naftowego”,
- zakłady transportowo-magazynowe — do transportowania i przechowywania ropy naftowej, produktów naftowych i wszelkich innych paliw płynnych, według wskazówek „Wojennego Związku Naftowego”,
- przedsiębiorstwa handlu produktami naftowymi — do sprzedaży produktów naftowych zgodnie z zarządzeniami „Wojennego Związku Naftowego”.

§ 5. Uczestnicy obowiązani są przysyłać „Wojennemu Związkowi Naftowemu” wszelkie żądane przezeń wykazy, zestawienia i raporty w ustalonych terminach, a potrzebne dla należytego wykonywania nałożonych na „Wojenny Związek Naftowy” obowiązków. Raporty te winny być nadsyłane na formularzach, ustalonych przez Zarząd.

Kontrola.

§ 6. „Wojennemu Związkowi Naftowemu” przysługuje prawo badania stanu przedsiębiorstw uczestników, tak pod względem technicznym, jak i gospodarczym, oraz prawo kontroli wykonywania przez uczestników postanowień niniejszego statutu oraz wydanych na jego podstawie zarządzeń.

„Wojenny Związek Naftowy” ma prawo kontrolowania przez swoje organa tak w poszczególnych zakładach, jak i w biurach handlowych prawdziwości danych udzielanych przez uczestników. „Wojennemu Związkowi Naftowemu” przysługuje prawo kontroli ksiąg, rachunków, faktur, metod i ilości oraz jakości produkcji, stosowanych wynalazków i udoskonaleń, nabywanych patentów i licencji, obrotów, jak również wszelkich czynności i transakcji przeprowadzanych przez przedsiębiorstwa, jak również warunków pracy.

Uczestnicy obowiązani są w tym celu umożliwić organom „Wojennego Związku Naftowego” korzystanie z ich laboratoriów i personelu.

Materiały i informacje uzyskane przez „Wojenny Związek Naftowy” i jego organa, a stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, mogą być użyte wyłącznie dla celów „Wojennego Związku Naftowego”.

Majątek.

§ 7. Majątek „Wojennego Związku Naftowego” stanowią nabyte przezeń nieruchomości i ruchomości, wierzytelności i fundusze gotówkowe.

Kwoty wpłacane na jego rachunek, a przeznaczone dla rozdziału pomiędzy uczestników, nie stanowią majątku „Wojennego Związku Naftowego”.

Rok operacyjny, budżet i koszty utrzymania.

§ 8. Rokiem operacyjnym „Wojennego Związku Naftowego” jest rok kalendarzowy.

§ 9. Organizacja „Wojenny Związek Naftowy” nie jest obliczona na zysk i działa na podstawie budżetu, uchwalanego corocznie przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzonego przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Komisarza Rządowego.

Gdyby się okazało, że opłaty preliminowane nie wystarczają na pokrycie wydatków, będzie uchwalony dodatkowy budżet i podany do zatwierdzenia oraz wyznaczone będą na tej podstawie dodatkowe opłaty.

Budżet „Wojennego Związku Naftowego” składa się:

a) z części administracyjnej, obejmującej wydatki na administrację i nadzór rządowy. Koszty przewidziane w części administracyjnej budżetu obowiązani są pokrywać wszyscy uczestnicy w drodze uiszczania opłat, wymierzanych przez Zarząd proporcjonalnie do obrotu wynikającego ze sprzedaży ropy, gazu ziemnego lub produktów naftowych, ich przetłaczania lub magazynowania. Wartość sprzedanej ropy i gazu ziemnego oblicza się według cen loco kopalnia, zaś wartość sprzedanych produktów według cen loco Borysław. Dla prowizorycznego obliczenia przyjmuje się obrót z roku poprzedzającego rok operacyjny. Opłaty winny być wpłacane kwartalnie zgóry;

b) z części handlowej, obejmującej zwrot wydatków, związanych z czynnościami handlowymi. Koszty przewidziane w części handlowej obowiązani są pokrywać uczestnicy, biorący udział w poszczególnych transakcjach handlowych, przeprowadzanych przez „Wojenny Związek Naftowy”, proporcjonalnie do wynikających z tych transakcji łącznych kwot fakturowych. Uczestnicy ci wpłacają zaliczkowo na każdy kwartał zgóry jedną czwartą uchwalonego preliminarza, w stosunku do łącznych kwot fakturowych, wynikających z transakcji przeprowadzanych przez „Wojenny Związek Naftowy” dla poszczególnych uczestników w kwartale poprzedzającym kwartał obliczeniowy.

Pierwszy budżet „Wojennego Związku Naftowego” w razie braku dostatecznych danych dla podziału na części administracyjną i handlową, winien być ułożony prowizorycznie globalnie, natomiast rozdział na część administracyjną i handlową zostanie przeprowadzony po ukończeniu pierwszego roku operacyjnego.

Ostateczne rozliczenie opłat tak na część administracyjną, jak i handlową budżetu „Wojennego Związku Naftowego” następuje w miesiąc po przyjęciu przez Zgromadzenie Uczestników zamknięć rachunkowych za dany rok operacyjny.

Nieuiszczone w terminie opłaty będą ściągane w drodze administracyjnej.

Do budżetu mogą być wstawione odpowiednie kwoty na utrzymanie zakładów unieruchomionych przez „Wojenny Związek Naftowy”, którym nie przydzielono surowca do przeróbki.

CZĘŚĆ II.

POSTANOWIENIA USTROJOWE.

Władze organizacji.

§ 10. Władzami „Wojennego Związku Naftowego” są:

- a) Zgromadzenie Uczestników,
- b) Rada Nadzorcza,
- c) Zarząd.

Zgromadzenie Uczestników.

§ 11. Zgromadzenia Uczestników są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Zgromadzenia Uczestników odbywają się co roku, najpóźniej w trzecim miesiącu nowego roku operacyjnego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Uczestników zostaje zwołane bądź na żądanie Komisarza Rządowego, bądź też z inicjatywy Rady Nadzorczej lub Zarządu, bądź też na pisemne życzenie dwu lub więcej uczestników, reprezentujących łącznie przynajmniej 10% głosów, a za zgodą Komisarza Rządowego na życzenie przynajmniej 5 uczestników, choćby nie przedstawiali łącznie 10% głosów. Wnioskodawcy winni podać przedmiot obrad.

Zgromadzenie Uczestników zwołuje Zarząd przez ogłoszenie w „Monitorze Polskim” przynajmniej na 14 dni przed dniem zebrania z podaniem terminu i miejsca zebrania oraz przedmiotu obrad. Ponadto Zarząd zawiadamia o tym każdego uczestnika listem poleconym. Nieotrzymanie zawiadomienia w drodze listownej nie powoduje nieważności Zgromadzenia, o ile ogłoszenie w „Monitorze Polskim” ukazało się w przepisany termin.

Zgromadzenie Uczestników, zwołane w sposób przepisany statutem, może podejmować ważne uchwały bez względu na ilość obecnych członków.

§ 12. Każde 10.000.— zł rocznego obrotu daje jeden głos, przy czym każdy uczestnik posiada przynajmniej jeden głos.

Nadwyżki poniżej 5.000.— zł nie są brane pod uwagę, zaś powyżej 5.000.— zł stanowią jeden głos.

Jako obrót przedsiębiorstwa uważa się wpływ pieniężne uzyskane ze sprzedaży ropy, gazu ziemnego i produktów naftowych oraz z ich magazynowania i transportu, przy czym wartość sprzedanej ropy i gazu ziemnego oblicza się według cen loco kopalnia, zaś wartość sprzedanych produktów według cen loco Borysław.

Obroty te ustala Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” na podstawie zebranych danych. Podstawę prawa głosowania stanowi obrót z poprzedniego roku kalendarzowego.

§ 13. Na 10 dni przed Zgromadzeniem Uczestników Zarząd sporządza spis uczestników z wyszczególnieniem wysokości obrotów każdego z nich, a to stosownie do § 12 statutu i wyłoży je do przeglądu uczestnikom „Wojennego Związku Naftowego”.

Zarzuty przeciwko danym zawartym w spisie można zgłaszać Zarządowi najpóźniej na trzy dni przed dniem Zgromadzenia.

W razie nieuwzględnienia tych zarzutów przez Zarząd, rozstrzyga przed terminem Zgromadzenia Komisarz Rządowy.

Uprawnieni przedstawiciele uczestników mogą brać udział w Zgromadzeniu osobiście lub przez zastępcę.

Zarówno uprawnieni przedstawiciele uczestników, jako też ich zastępcy, winni przed rozpoczęciem Zgromadzenia złożyć pisemne pełnomocnictwa, upoważniające ich do wzięcia udziału w Zgromadzeniu.

W Zgromadzeniach Uczestników bierze udział Komisarz Rządowy z głosem doradczym, a mogą brać udział przedstawiciele Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Spraw Wojskowych.

§ 14. Uchwały Zgromadzenia Uczestników zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał w sprawach wyszczególnionych w § 16 pkt c), które wymagają większości 70% oddanych głosów.

Głosowanie jest jawne, a tajność zarządza się na żądanie Komisarza Rządowego lub 10% reprezentowanych na Zgromadzeniu głosów.

§ 15. Zgromadzenie Uczestników zagają przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, po czym spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Zgromadzeniu wybiera się zwykłą większością głosów przewodniczącego.

Przewodniczący powołuje dwóch asesorów i sekretarza, który sporządza protokół.

Protokół winien zawierać: spis wszystkich uczestników reprezentowanych na Zgromadzeniu oraz osób uprawnionych w ich imieniu do głosowania, liczbę głosów, którą każdy z uczestników rozporządza, oraz krótki przebieg obrad i zapadłe uchwały.

Protokół podpisuje przewodniczący, asesorowie i sekretarz.

Odpis protokołu otrzymuje Komisarz Rządowy oraz na żądanie każdy uczestnik.

§ 16. Do zakresu działania Zgromadzenia Uczestników należy:

- a) wybór Rady Nadzorczej,
- b) zatwierdzenie rocznych zamknięć rachunkowych i sprawozdań z czynności „Wojennego Związku Naftowego” oraz udzielanie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej za działalność w roku operacyjnym,
- c) upoważnienie Zarządu do zawierania umów o nabycie i pozbycie nieruchomości lub praw do nich, przy czym uchwała w sprawie nabycia nieruchomości lub praw do nich wymaga uchwalenia specjalnych środków finansowych,
- d) uchwalanie sposobu likwidacji „Wojennego Związku Naftowego” zgodnie z postanowieniem § 64,
- e) powzięcie uchwał co do wszystkich spraw, które mogą być przekazane Zgromadzeniu Uczestników przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza.

§ 17. Rada Nadzorcza składa się z 21 członków.

Wybór Rady Nadzorczej odbywa się w trzech grupach:

- a) w grupie pierwszej biorą udział w głosowaniu uczestnicy z tytułu produkcji ropy i gazu ziemnego, którzy wybierają 9 członków, nadto „Polmin” Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych z tytułu ropy brutto deleguje jednego członka;
- b) w grupie drugiej biorą udział w głosowaniu uczestnicy z tytułu wytworzonych produktów w zakładach naftowo-rafineryjnych, którzy wybierają 10 członków;
- c) w grupie trzeciej biorą udział uczestnicy z tytułu wytworzonych produktów w zakładach gazolinowych, którzy wybierają jednego członka.

Do Rady Nadzorczej mogą być wybrane jedynie osoby będące właścicielami przedsiębiorstw lub ich firmowymi zastępcami, posiadające obywatelstwo polskie, zamieszkałe stale na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie pozbawione z mocy wyroku sądowego zdolności piastowania urzędów publicznych.

Członkowie Rady Nadzorczej sprawują swoje czynności aż do wyboru Rady na następnym dorocznym Zgromadzeniu Uczestników, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ostatnim ustępie § 18.

Członkowie Rady Nadzorczej nie pobierają za swoje czynności żadnego wynagrodzenia ani też zwrotu kosztów podróży.

§ 18. Wybór członków Rady odbywa się w każdej grupie oddzielnie.

Wybór w pierwszej grupie odbywa się w ten sposób, iż każdy uczestnik, dysponujący 11% głosów w tej grupie, czy to własnych czy też w porozumieniu z innymi uczestnikami, ma prawo zgłosić jednego kandydata, który będzie uznany za wybranego do Rady.

Jeżeli w ten sposób nie zostanie jeszcze wybrana liczba członków Rady przewidziana dla grupy pierwszej, to brakującą ilość członków wybiera się przez głosowanie dodatkowe, w którym biorą udział uczestnicy, którym pozostały głosy z pierwszego głosowania niewykorzystane, i wybrani zostaną ci, którzy uzyskają największą ilość głosów.

W grupie drugiej wybór odbywa się w ten sam sposób jak w grupie pierwszej, z tym jednak, że każde 10% głosów uprawnia do wyboru jednego członka Rady. Jeżeli jednak w grupie tej znajduje się co najmniej pięciu uczestników, z których każdy dysponuje ilością głosów mniejszą niż 1%, wówczas mają oni prawo wyboru jednego członka Rady, i to zwykłą większością głosów.

W grupie trzeciej głosowanie odbywa się zwykłą większością głosów.

§ 19. W razie wygaśnięcia mandatu członka Rady wskutek utraty przez niego prawa wyboru, jak również w razie ustąpienia członka Rady z jakiegokolwiek innego powodu, uzupełnia się skład Rady Nadzorczej drogą kooptacji.

§ 20. Niezwłocznie po dokonaniu wyboru zbiera się Rada Nadzorcza pod przewodnictwem Komisarza Rządowego i wybiera ze swego grona przewodniczącego i dwóch zastępców.

Wybór odbywa się w głosowaniu kartkami, osobno na przewodniczącego, a osobno na jego zastępców, a wybrany zostaje członek Rady, na którego padnie największa ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

§ 21. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywać się powinny co najmniej cztery razy do roku. Zwołuje je przewodniczący, a w razie jego nieobecności lub niemożności sprawowania urzędu jego zastępca, listami poleconymi rozsyłanymi co najmniej na 5 dni przed dniem posiedzenia, z podaniem przedmiotu obrad.

Poza tym przewodniczący może zwołać posiedzenie Rady według swego uznania. Obowiązany zaś jest je zwołać w terminie dni 7-miu na życzenie Komisarza Rządowego lub co najmniej 5-ciu członków Rady. Cel posiedzenia winien być podany na piśmie.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej koniecznym jest zaproszenie wszystkich członków w sposób określony ustępem drugim.

Członek Rady może zastąpić na posiedzeniu z prawem głosowania inny członek Rady. Pełnomocnictwo winno być udzielone na piśmie i wręczone przewodniczącemu na początku posiedzenia.

Każdy członek Rady posiada jeden głos. W posiedzeniach Rady Nadzorczej biorą udział członkowie Zarządu z głosem doradczym.

Uchwały Rady zapadają zwykłą większością oddanych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Z uchwał Rady Nadzorczej spisuje się protokół. Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia, a odpisy winny być rozesłane Komisarzowi Rządowemu oraz wszystkim członkom Rady Nadzorczej.

§ 22. Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy:

- a) ogólny nadzór nad działalnością Zarządu,
- b) wybór dyrektora, stosownie do § 24,
- c) powoływanie i odwoływanie na wniosek dyrektora zastępców dyrektora i prokurentów,
- d) zawieranie umów służbowych z członkami Zarządu,
- e) zastępowanie interesów organizacji w sprawach przeciwko dyrektorowi,
- f) uchwalanie preliminarzy budżetowych,
- g) uchwalanie wniosków co do zamknięć rachunkowych i sprawozdań z działalności „Wojennego Związku Naftowego”, które mają być przedstawione Zgromadzeniu Uczestników,
- h) przygotowanie wniosków i stawianie ich na Zgromadzeniu Uczestników,
- i) powzięcie uchwał co do zwołania Zgromadzenia Uczestników, jako też zwoływanie go, jeżeli Zarząd zaniecha tego w przypadkach i terminach ustalonych przez statut,
- j) czuwanie nad wykonaniem uchwał Zgromadzenia Uczestników,
- k) określanie grup produktów otrzymywanych z przeróbki ropy i gazu ziemnego dla ustalania programu wytwórczości (§ 45),
- l) wybór członków Komitetu Kopalnianego, Komitetu Rafineryjno-Handlowego,
- ł) wybór członków wchodzących w skład Zebrania Przedstawicieli Interesów Ropnych (§ 40),
- m) powzięcie uchwał co do zakładania oddziałów tak w kraju jak i za granicą (§ 2 pkt 1),

n) coroczne przeprowadzanie przez wydelegowanych przez siebie trzech członków lub przez zaprzysiężonego księgowego rewizji ksiąg i rachunków organizacji i składanie z wyników tej czynności sprawozdania Zgromadzeniu Uczestników i Komisarzowi Rządowemu oraz stawianie na Zgromadzeniu Uczestników wniosku co do udzielenia absolutorium Zarządowi.

Zarząd.

§ 23. Zarząd składa się z dyrektora i jednego lub więcej jego zastępców. Ilość członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza stosownie do potrzeby. Członkiem Zarządu może być wyłącznie obywatel polski.

Dyrektor reprezentuje „Wojenny Związek Naftowy” we wszystkich aktach prawnych i handlowych, a w szczególności przed sądami i władzami.

W razie nieobecności dyrektora lub niemożności wykonywania przezeń czynności, w prawa jego i obowiązki wchodzi jeden z zastępców dyrektora lub jeden z prokurentów wyznaczony przez dyrektora.

Podpis organizacji „Wojennego Związku Naftowego” następuje w ten sposób, że pod wypisaną, wydrukowaną lub wyciśniętą nazwą „Wojenny Związek Naftowy”, podpisuje się bądź dyrektor bądź jego zastępca, bądź jeden z powyższych łącznie z prokurentem, bądź też dwóch prokurentów.

§ 24. Dyrektor wybierany jest przez Radę Nadzorczą. Wybór ten podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu. Gdyby Rada Nadzorcza na dwóch po sobie następujących posiedzeniach — przy czym drugie ponownie zwołane nie może odbyć się później niż w 7 dni po pierwszym — nie dokonała wyboru dyrektora, to mianowany on będzie na wniosek Komisarza Rządowego przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Gdy wybrany przez Radę Nadzorczą dyrektor nie otrzyma zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu, Rada Nadzorcza winna w ciągu 7-miu dni od daty otrzymania odmownej decyzji przez Komisarza Rządowego wybrać nowego kandydata na dyrektora. O ile by i ten drugi kandydat nie uzyskał zatwierdzenia, dyrektor zostaje mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek Komisarza Rządowego.

Odwołanie wybranego dyrektora następuje drogą uchwały Rady Nadzorczej lub na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu, zaś mianowanego przez Ministra Przemysłu i Handlu — na wniosek Komisarza Rządowego.

Zastępcy dyrektora i prokurenci są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą na wniosek dyrektora.

§ 25. Zarząd działa na podstawie niniejszego statutu, uchwał Zgromadzenia Uczestników, jakoteż uchwał i instrukcji, wydanych przez Radę Nadzorczą.

Zarząd sprawuje wszelkie czynności „Wojennego Związku Naftowego” nie zastrzeżone innym władzom „Wojennego Związku Naftowego”, realizuje cele „Wojennego Związku Naftowego” (§ 2) i jest odpowiedzialny za należyty tok prac organizacji oraz przestrzeganie przez siebie postanowień statutu.

Dyrektor uprawniony jest do czynienia wydatków w ramach zatwierzonego budżetu i decyduje o przyjmowaniu i oddalaniu pracowników „Wojennego Związku Naftowego”.

Dyrektor i jego zastępcy są odpowiedzialni za swoje czynności wobec „Wojennego Związku Naftowego” w takiej mierze, w jakiej w myśl obowiązujących ustaw odpowiedzialni są członkowie Zarządu spółek z ogr. odp.

Sprawozdanie ze swej działalności składa Zarząd Radzie Nadzorczej i Zgromadzeniu Uczestników, a po zamknięciu roku operacyjnego także Ministrowi Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Komisarza Rządowego.

§ 26. Członkowie Zarządu i prokurenci nie mogą bez zgody Rady Nadzorczej zajmować się interesami, wchodzącymi w zakres przemysłu i handlu naftowego, ani we własnym, ani w cudzym imieniu, ani należąc do przedsiębiorstw zajmujących się takimi interesami w charakterze spółników, zarządców, członków rady nadzorczej, lub jakimikolwiek innymi, poza interesami, które przeprowadzają w imieniu „Wojennego Związku Naftowego”.

Członkowie Zarządu i prokurenci nie mogą również bez zgody Rady Nadzorczej zajmować płatnych stanowisk w innych dziedzinach przemysłu i handlu.

Komitety.

§ 27. Przy Zarządzie istnieją w charakterze organów opiniodawczych stałe Komitety, wybrane przez Radę Nadzorczą:

- Komitet Kopalniany,
- Komitet Rafineryjno-Handlowy.

Komitety mogą ustanawiać Podkomitety dla poszczególnych zagadnień i powoływać w tym celu rzeczoznawców.

Członkami Komitetów i Podkomitetów mogą być również osoby, nie będące członkami Rady Nadzorczej.

Na posiedzenia Komitetów zaprasza członków Zarząd listami, podającymi przedmiot obrad i termin posiedzenia; listy te z reguły winny być wysłane conajmniej na 3 dni przed datą posiedzenia.

W wypadkach nagłych możliwe jest zaproszenie także w inny sposób na termin wcześniejszy.

Na posiedzeniach Komitetów przewodniczy jeden z członków Zarządu.

Każdy członek Komitetu posiada jeden głos. Do ważności uchwał wymagana jest obecność 2/3 ogólnej liczby członków i zwykła większość oddanych głosów. Mniejszość ma prawo przedłożenia Zarządowi swej odrębnej opinii.

W razie braku quorum posiedzenie Komitetu odbywa się w następnym dniu powszednim o tej samej godzinie i z tym samym porządkiem obrad. Uchwały powzięte na tym posiedzeniu są ważne bez względu na ilość obecnych członków.

Uchwały Komitetów mogą również zapaść w drodze pisemnego, telegraficznego, telefonicznego lub bezpośredniego oświadczenia się członków na ręce Zarządu, przy czym do ważności uchwał wymagane są warunki, ustalone w poprzednich ustępach.

Każda uchwała Komitetu bez względu na to, czy zapadnie na posiedzeniu, czy też w sposób wymieniony w poprzednim ustępie, winna być protokołowana i rozesłana wszystkim członkom odnośnego Komitetu oraz Komisarzowi Rządowemu.

§ 28. Niezależnie od wyżej wymienionych Komitetów Zarząd może powoływać Komisje specjalne dla opiniowania w poszczególnych sprawach.

§ 29. Do zadań Komitetu Kopalnianego należy wypracowanie opinii w zakresie następujących spraw:

- programu prac wiertniczych i eksploatacyjnych dla kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego,
- programu transportów ropy naftowej i gazu ziemnego, jak również ich magazynowania,
- zapotrzebowania oraz zakupu i rozdziału materiałów potrzebnych dla prowadzenia ruchu tak całego przemysłu kopalnianego, jak i poszczególnych zakładów,
- zagadnień pracowniczych na terenie przemysłu kopalnianego,
- innych spraw z dziedziny kopalnictwa naftowego i gazowego.

§ 30. Do zadań Komitetu Rafineryjno-Handlowego należy wypracowywanie dla Zarządu opinii w zakresie następujących spraw:

- przydziału kontyngentów surowca naftowego krajowego i importowanego do poszczególnych zakładów rafineryjnych i gazolinowych,
- opracowania programu przeróbki ropy naftowej i gazu ziemnego w poszczególnych zakładach rafineryjnych i gazolinowych,
- programu transportów produktów otrzymywanych z ropy naftowej i gazu ziemnego, jak również ich magazynowania,
- przydzielania zakładom przerobczym kontyngentów produktów naftowych, przeznaczonych dla poszczególnych odbiorców,
- przeprowadzania dostaw produktów naftowych,
- cen i warunków sprzedaży produktów naftowych,
- czynności eksportowych i importowych ropy i produktów naftowych,
- zapotrzebowania oraz zakupu i rozdziału materiałów potrzebnych dla prowadzenia ruchu tak całego przemysłu naftowo-rafineryjnego i gazolinowego, jak i poszczególnych zakładów,
- zakupu i rozdziału pomiędzy poszczególnych uczestników innych środków napędowych i przeciwstukowych w celu sporządzenia mieszanek,
- wzięcia udziału w przedsiębiorstwach handlu zagranicznego, jak i zakładania oddziałów, tak w kraju jak i za granicą,
- zagadnień pracowniczych na terenie przemysłu naftowo-rafineryjnego i gazolinowego,
- innych spraw z dziedziny naftowo-rafineryjnej i gazolinowej.

Komisarz Rządowy.

§ 31. Nadzór nad organizacją „Wojenny Związek Naftowy” wykonuje Komisarz Rządowy, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Komisarz Rządowy czuwa nad tym, by działalność „Wojennego Związku Naftowego” odpowiadała celom i zadaniom organizacji i by była zgodna z postanowieniami niniejszego statutu.

Komisarz Rządowy jest upoważniony do:

- wglądania we wszystkie akta, księgi, rachunki i rozliczenia „Wojennego Związku Naftowego”, a władze organizacji obowiązane są dostarczyć mu wszelkich wyjaśnień i materiałów,
- brania udziału w zebraniach władz organizacji i zabierania na nich głosu bez względu na kolejność mówców i porządek obrad,
- zgłaszania spraw do porządku obrad,
- żądania zwołania nadzwyczajnego Zgromadzenia Uczestników i Rady Nadzorczej oraz Komitetów, z podaniem przedmiotu obrad,
- w przypadkach nadzwyczajnych, spowodowanych zdarzeniami wojennymi, Komisarzowi Rządowemu, jako organowi upoważnionemu przez Ministra Przemysłu i Handlu w myśl art. 53 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, przysługuje prawo wydawania dołączonych zarządzeń; od tych zarządzeń przysługuje odwołanie do Ministra Przemysłu i Handlu w terminie 14-tu dni; jeśli Minister nie poweźmie decyzji w ciągu dni 14-tu od momentu wpłynięcia odwołania do Ministra, wówczas zarządzenie Komisarza Rządowego traci swą moc,

f) uchylania pisemnym zarządzeniem w terminie do dni 7-miu od chwili dojścia do jego wiadomości uchwał i zarządzeń „Wojennego Związku Naftowego”, niezgodnych z interesem publicznym lub przepisami niniejszego statutu, — władze zaś organizacji mogą w terminie do dni 7-miu od tego zarządzenia Komisarza Rządowego odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu, który rozstrzyga sprawę ostatecznie,

g) zawieszania uchwał i zarządzeń władz „Wojennego Związku Naftowego”, jeżeli nie odpowiadają one celom i zadaniom organizacji; w tym przypadku winien Komisarz Rządowy w terminie 3-dniowym od daty zawieszenia skierować sprawę w celu rozstrzygnięcia do Ministra Przemysłu i Handlu; gdyby to rozstrzygnięcie nie nastąpiło w terminie 14-dniowym od daty przedstawienia sprawy Ministrowi Przemysłu i Handlu, wówczas uchwała lub zarządzenie „Wojennego Związku Naftowego” odzyskuje swą moc.

Zarówno uchylene, jak i zawieszenie przez Komisarza Rządowego uchwał i zarządzeń władz „Wojennego Związku Naftowego” wstrzymuje niezwłocznie ich wykonanie, aż do ostatecznego rozstrzygnięcia w myśl punktów f) lub g) niniejszego paragrafu.

Komisarzowi Rządowemu przysługują powyższe uprawnienia również na czas likwidacji „Wojennego Związku Naftowego”.

Koszty wynagrodzenia Komisarza Rządowego i utrzymania jego biura są pokrywane z funduszków „Wojennego Związku Naftowego” w ramach budżetu, ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych.

§ 32. Minister Spraw Wojskowych wyznacza stałego delegata wojskowego i jego zastępcę do „Wojennego Związku Naftowego”.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych zgłasza postulaty wojska Komisarzowi Rządowemu „Wojennego Związku Naftowego”, jednakże w sprawach dotyczących dostaw wojskowych lub w innych nagłych sprawach porozumiewa się bezpośrednio z Zarządem „Wojennego Związku Naftowego”.

Delegatowi Ministra Spraw Wojskowych przysługuje prawo wglądu w zarządzenia „Wojennego Związku Naftowego”, dotyczące pokrycia potrzeb wojska.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych nie może pobierać żadnego wynagrodzenia z funduszków „Wojennego Związku Naftowego”.

Stały Sąd Polubowny.

§ 33. Sprawy sporne między „Wojennym Związkiem Naftowym” a jego uczestnikami oraz między samymi uczestnikami, wnikające z działalności „Wojennego Związku Naftowego”, rozstrzyga Stały Sąd Polubowny.

Nie mogą być zaskarżone do Sądu Polubownego uchwały i zarządzenia władz i organów „Wojennego Związku Naftowego”, których prawomocność i ważność zawisła jest — stosownie do postanowień niniejszego statutu lub innych obowiązujących przepisów — od zgody i zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu albo Komisarza Rządowego. To samo dotyczy spraw wynikających z orzeczeń i zarządzeń władz, wydanych na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 34. Sąd Polubowny orzeka w komplecie złożonym z przewodniczącego i dwóch sędziów.

§ 35. Przewodniczącym w liczbie pięciu wybiera Rada Nadzorcza na okres roczny w głosowaniu tajnym, większością 70% oddanych głosów.

Gdyby jeden lub więcej kandydatów takiej większości nie osiągnął, mianuje brakujących przewodniczących Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, z listy złożonej przez Zarząd, zawierającej nazwiska wszystkich kandydatów, którzy nie zostali wybrani; gdyby lista tak ułożona nie zawierała przynajmniej dwukrotnie większej ilości nazwisk niż wakujących miejsc, listę uzupełni Zarząd osobami, wymienionymi po jednej przez każdego członka Rady Nadzorczej.

Funkcjonariusze lub członkowie władz jakiegokolwiek przedsiębiorstwa naftowego (kopalniarstwo, rafineryjne, gazolinowe, magazynowe, rurociągowego czy handlowego) lub firmy zainteresowanej finansowo w przedsiębiorstwie jednego z uczestników nie mogą — z wyjątkiem jednomyślnego wyboru — sprawować funkcji przewodniczących.

Przewodniczącemu kompletu orzekającego wybierają z listy przewodniczących wyznaczeni

przez strony sędziowie. Jeżeli sędziowie nie dokonają wyboru przewodniczącego w ciągu 7-miu dni, licząc od dnia ich zawiadomienia o wyznaczeniu, wówczas przewodniczącym wyznaczy prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, uwzględniając o ile możliwości zasadę kolejnego przewodniczenia.

Kadencja przewodniczących trwa do czasu wyboru nowych przewodniczących. Niezależnie od tego przewodniczący, wyznaczony do sprawy, sprawuje czynności aż do zakończenia sporu.

§ 36. Każda ze stron wyznacza jednego sędziego.

Strona, która wyznaczyła sędziego, zawiadomi o tym przeciwnika, wzywając go, aby w ciągu tygodnia również wyznaczył sędziego i zawiadomił go o swym wyborze. Zawiadomienia dokonywa się listem poleconym.

Jeżeli w skład jednej ze stron wchodzi dwóch lub więcej uczestników, wybierają oni sędziego większością głosów.

Gdyby z jakichkolwiek przyczyn przeciwnik lub przeciwnicy w ciągu tygodnia nie wyznaczyli sędziego, wówczas wyznaczy sędziego na wniosek którejkolwiek strony prezes Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

§ 37. Ponadto mają analogiczne zastosowanie przepisy artykułów 482, 484, 486 § 1, 487, 488, 489, 494, 495, 496, 497, 498, 499 oraz 500 do 505 księgi trzeciej kodeksu postępowania cywilnego.

CZĘŚĆ III.

REGULOWANIE PRODUKCJI I ZBYTU.

Ropa i gaz.

§ 38. „Wojenny Związek Naftowy” — po zbadaniu warunków i możliwości każdej kopalni — ustala dla wszystkich uczestników prowadzących przedsiębiorstwa kopalniane roczny program prac poszukiwawczych i eksploatacyjnych ropy i gazu ziemnego, z podziałem tego programu na okresy miesięczne.

Program ten, po zatwierdzeniu przez Komisarza Rządowego, zostaje podany danemu uczestnikowi do wiadomości i wykonania.

Uczestnikowi przysługuje prawo wniesienia odwołania od ustalonego w ten sposób programu do Ministra Przemysłu i Handlu, i to w terminie 14-dniowym od daty doręczenia zawiadomienia. Niewniesienie odwołania równoznaczne jest z przyjęciem programu do wiadomości i do wykonania.

Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” kontroluje wykonanie tego programu przez poszczególnych uczestników.

§ 39. Każda kopalnia obowiązana jest postawić całą swą produkcję ropy do dyspozycji „Wojennego Związku Naftowego”.

„Wojenny Związek Naftowy” w terminie do dnia 25-go każdego miesiąca wskazuje poszczególnej kopalni, do którego zakładu przerobczego lub magazynowego skierować ma swoją produkcję ropy z następnego miesiąca.

Kopalniom nie wolno bez dyspozycji „Wojennego Związku Naftowego” wykonywać jakichkolwiek ekspedycji ropy.

§ 40. Dla ustalenia cen i warunków sprzedaży ropy powołane jest Zebranie Przedstawicieli Interesów Ropnych, składające się z 10-ciu członków, wybranych przez Radę Nadzorczą po połowie z przedstawicieli uczestników grupy pierwszej i drugiej § 18 niniejszego statutu.

Zebranie to obraduje pod przewodnictwem dyrektora „Wojennego Związku Naftowego”.

W razie nieosiągnięcia porozumienia w łonie tego zebrania, wyznaczenie cen ropy następuje w drodze ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu arbitrażu, stosownie do art. 1 ustęp (1) pkt d) ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 83 z r. 1936).

§ 41. W celu racjonalnego wykorzystania całkowitej produkcji mokrego gazu ziemnego, „Wojenny Związek Naftowy” może w razie potrzeby ułożyć program przydziału tego gazu z poszczególnych kopalni do przeróbki w zakładach gazolinowych i określić warunki jego dostawy.

Tłoczenie, magazynaż i transport kolejowy.

§ 42. „Wojenny Związek Naftowy” po zbadaniu warunków i możliwości poszczególnych przedsiębiorstw tłoczeniowo-magazynowych ustala dla każdego z nich roczny program prac (tak pod względem ilości, pochodzenia i przeznaczenia tłoczonego i magazynowanego surowca krajowego i importowanego, z podziałem tego programu na okresy miesięczne).

Program ten po zatwierdzeniu przez Komisarza Rządowego zostaje podany danym uczestnikom do wiadomości i wykonania.

„Wojenny Związek Naftowy” w terminie do dnia 25-go każdego miesiąca zawiadomi poszczególne towarzystwa tłoczeniowo-magazynowe o ilości, pochodzeniu i przeznaczeniu tłoczonego i magazynowanego surowca, oddanego im w następnym miesiącu.

Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” kontroluje wykonanie przez poszczególnych uczestników tego programu.

§ 43. „Wojenny Związek Naftowy” ustala ogólny program zapotrzebowania cystern dla przewozu ropy i dostawy produktów naftowych.

W razie potrzeby „Wojenny Związek Naftowy” przeprowadza wzajemne rozliczenia i wyrównanie kosztu najmu cystern

Przeróbka.

§ 44. Celem pokrycia zapotrzebowania na produkty naftowe ustanawia „Wojenny Związek Naftowy” ogólny program wytwórczości, tak z surowca krajowego, jak i importowanego.

„Wojenny Związek Naftowy” — po zbadaniu warunków i możliwości każdego zakładu naftowo-rafineryjnego i gazolinowego — ustala dla poszczególnych uczestników roczny program prac, tak pod względem ilości, jak i jakości surowca i produktów, z podziałem tego programu na poszczególne okresy miesięczne.

Program ten po zatwierdzeniu przez Komisarza Rządowego zostaje podany danemu uczestnikowi do wiadomości i wykonania.

„Wojenny Związek Naftowy” w terminie do dnia 25-go każdego miesiąca zawiadomi poszczególne zakłady przerobcze o ilości i jakości przydzielonego im na następny miesiąc do przeróbki surowca, z podaniem dostawcy, jak również o ilości i jakości produktów, jakie mają być wytworzone.

§ 45. Dla ustalenia programu wytwórczości produkty otrzymane z przeróbki ropy i gazu ziemnego wyodrębnia się w poszczególne grupy produktowe.

Grupy te ustali na wniosek Zarządu Rada Nadzorczą na swym pierwszym posiedzeniu. W razie gdyby Rada Nadzorczą nie powzięła odpowiedniej uchwały Zarząd wystąpi do Komisarza Rządowego z wnioskiem o ustalenie grup produktowych.

Na wniosek Zarządu lub któregośkolwiek z uczestników z grupy przedsiębiorstw naftowo-rafineryjnych i gazolinowych, Rada Nadzorczą może dokonać zmian w ugrupowaniu produktów, przy czym ta uchwała Rady Nadzorczej wymaga zatwierdzenia Komisarza Rządowego.

Dyspozycje produktami.

§ 46. Wytworzone przez poszczególne zakłady naftowo-rafineryjne i gazolinowe produkty mogą być ekspediowane wyłącznie za dyspozycją „Wojennego Związku Naftowego”.

Również zużycie wytworzonych produktów lub półproduktów na własne potrzeby oraz obrót międzyrafineryjny może mieć miejsce wyłącznie za zezwoleniem „Wojennego Związku Naftowego”.

„Wojenny Związek Naftowy” zawiadomi każdego uczestnika do dnia 25-go każdego miesiąca o programie ekspedycyjnym na miesiąc następny.

§ 47. Rozdział zapotrzebowania krajowego na poszczególnych uczestników odbywa się na zasadzie równomierności, to znaczy, aby w miarę możliwości w poszczególnych miesiącach, jak i przy zamknięciu rocznym, nadwyżki pozostające w zakładach przerobczych po wykonaniu dostaw krajowych, przeznaczone do magazynowania lub eksportu, były proporcjonalne do ich wytwórczości w poszczególnych grupach produktów.

Wysyłki na rynek krajowy.

§ 48. „Wojenny Związek Naftowy” w ramach miesięcznych przydziałów produktów, wyznaczonych do wysyłki z poszczególnych zakładów na zapotrzebowanie krajowe (§ 47), opracowuje plan rozdziału tych ilości na poszczególne grupy odbiorców i rejony, zawiadamiając o tym uczestników.

§ 49. Dostawy zbiorowe odbywają się za pośrednictwem „Wojennego Związku Naftowego”, na rachunek zakładów biorących udział w tych dostawach.

Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” może jednakowoż udzielić zezwolenia poszczególnym uczestnikom na bezpośrednie wykonywanie tych dostaw.

§ 50. Ceny i warunki dostaw — o ile nie są ustalone na podstawie istniejących przepisów prawnych — ustalają zainteresowani uczestnicy.

§ 51. Dostawy fakturuje i inkaso przeprowadza „Wojenny Związek Naftowy” z wyjątkiem przypadków indywidualnych dostaw (§ 50 ust. 2).

§ 52. „Wojenny Związek Naftowy” przeprowadza wspólne rozliczenie i wyrównanie pieniężne wszystkich transakcji krajowych, uskuteczniionych za jego pośrednictwem.

Rozliczenie to ma celu, aby każdy uczestnik za całą ilość produktów, należących do tej samej grupy rozliczeniowej, dostarczoną w okresie rozliczeniowym, otrzymał ten sam utarg.

§ 53. Dla celów rozliczenia grupy produktowe (§ 45) mogą być podzielone na grupy rozliczeniowe, zależnie od rodzaju, jakości i transakcyjnej wartości handlowej poszczególnych produktów.

Obrót zagraniczny.

§ 54. Wszelki obrót zagraniczny (przywóz i wywóz), tak ropą naftową (olejem skalnym), jak i półproduktami, produktami naftowymi, odbywa się wyłącznie przez „Wojenny Związek Naftowy”, zgodnie z obowiązującymi przepisami przywozowymi, względnie wywozowymi.

§ 55. Każdy uczestnik ma prawo wzięcia udziału w każdej transakcji eksportowej. „Wojenny Związek Naftowy” zapewni wszystkim

uczestnikom równomierny udział w dostawach eksportowych.

§ 56. Import, zarówno ropy, jak i produktów i półproduktów, przeprowadza „Wojenny Związek Naftowy” na podstawie posiadanych dat zapotrzebowania po uwzględnieniu programu wytwórczości, wynikającego z przeróbki surowca krajowego.

Import surowca ropnego, półproduktów i produktów na rachunek zakładów naftowo-rafineryjnych dokonywany jest po uwzględnieniu ustalonego dla nich programu przeróbki i udziału w pokryciu zapotrzebowania krajowego (§§ 47 i 48).

Przydział materiałów ruchomych.

§ 57. Na zasadzie programów pracy ustalonych dla poszczególnych uczestników oraz na podstawie zgłoszeń tych zakładów, „Wojenny Związek Naftowy” ustala kwartalne i miesięczne zapotrzebowanie ważniejszych materiałów potrzebnych dla prowadzenia ruchu.

Listę tych materiałów ustala „Wojenny Związek Naftowy”.

W razie potrzeby „Wojenny Związek Naftowy” zajmuje się wspólnym zakupem tych materiałów i rozdziałem ich na poszczególnych uczestników.

Zakup środków napędowych i przeciwstukowych.

§ 58. Zakup innych środków napędowych, niż wytwarzane przez uczestników „Wojennego Związku Naftowego”, i środków przeciwstukowych, potrzebnych dla wytwarzania mieszanek napędowych, scentralizowany jest w „Wojennym Związku Naftowym”.

„Wojenny Związek Naftowy” zakupuje na rachunek uczestników ilości tych środków napędowych i przeciwstukowych i rozdziela je na poszczególne zakłady rafinerijne i gazolinowe, stosownie do ustalonego dla nich programu.

Wykonanie i rewizja ustalonych programów.

§ 59. Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” kontroluje wykonanie przez uczestników programów, ustalonych na podstawie przepisów części III. niniejszego statutu.

„Wojenny Związek Naftowy” ma obowiązek czuwania nad realizacją tych wszystkich programów. W tym też celu „Wojenny Związek Naftowy” ma prawo dokonywania każdorazowej rewizji tych programów w wypadku zmiany elementów, przyjętych za podstawę ich opracowania, przy czym będą miały zastosowanie te same zasady postępowania, jakie niniejszy statut przewiduje dla pierwotnego ustalania programów.

CZĘŚĆ IV.

SANKCJE.

§ 60. Zarząd „Wojennego Związku Naftowego” obowiązany jest zawiadomić pisemnie Komisarza Rządowego o wszelkich wykroczeniach przeciw statutowi. Wnioski o ukaranie przesyła właściwym władzom Komisarz Rządowy.

§ 61. W razie niedostarczenia przez uczestnika raportów, wymaganych przez Zarząd w myśl postanowień niniejszego statutu i w terminach przezeń ustalonych, Zarząd jest uprawniony przy przeprowadzaniu obliczeń dla tego uczestnika przyjąć dane, które na podstawie posiadanych materiałów uzna za odpowiednie. Uczestnik nie może z tego powodu mieć żadnych roszczeń do „Wojennego Związku Naftowego”, jak również nie może domagać się ani sprostowania, ani też odszkodowania.

§ 62. Każdy uczestnik odpowiada wobec „Wojennego Związku Naftowego” i innych uczestników, stosownie do postanowień ustaw cywilnych, za wszelkie szkody i straty, któreby ponieśli wskutek nienależytego lub nieterminowego dopełnienia przezeń obowiązków, wynikających z niniejszego statutu lub wydanych na jego podstawie zarządzeń, lub zobowiązań zaciągniętych na jego podstawie wobec nich lub osób trzecich.

§ 63. W wypadkach zbiorowych transakcji, o ile winy poszczególnych uczestników nie da się ustalić, ponoszą odpowiedzialność wobec „Wojennego Związku Naftowego” za szkody spowodowane wskutek niedotrzymania warunków transakcyjnej umowy uczestnicy, którzy w transakcji tej brali udział, i to w stosunku do ich udziału w tej dostawie.

CZĘŚĆ V.

PRZEPISY KOŃCOWE.

Likwidacja.

§ 64. Likwidacja „Wojennego Związku Naftowego” nastąpi albo wskutek ustania obowiązku świadczeń rzeczowych lub wskutek zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu ogłoszonego w Monitorze Polskim.

W ciągu najdalej czterech tygodni od dnia wydania zarządzenia Zgromadzenie Uczestników uchwali sposób likwidacji, wybierze Komisję Likwidacyjną i określi jej zakres działania.

Uchwały te podlegają zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu i dopiero z chwilą zatwierdzenia gasną mandaty Rady Nadzorczej i Zarządu, natomiast uprawnienia Zgromadzenia Uczestników pozostają w mocy aż do czasu ukoń-

czenia likwidacji, tj. do czasu przyjęcia sprawozdania likwidacyjnego.

Zgromadzenie Uczestników zwołują likwidatorzy.

Uprawnienia do brania udziału w Zgromadzeniu Uczestników oraz uprawnienia do głosowania pozostają na cały czas likwidacji niezmiennymi w tym samym zakresie, w jakim uprawnienia te przysługiwały uczestnikom na Zgromadzeniu Uczestników, na którym likwidację uchwalono.

O ile statut niniejszy nie stanowi inaczej, do postępowania likwidacyjnego należy stosować w drodze analogii przepisy, dotyczące likwidacji spółek w ogr. odp.

Majątek pozostały po pokryciu kosztów likwidacji i zobowiązań „Wojennego Związku Naftowego” będzie zużyty stosownie do uchwały Zgromadzenia Uczestników.

Zmiana statutu.

§ 65. Zmiany niniejszego statutu następują w drodze zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu.

Zgromadzenie Uczestników może uchwałą powziętą większością 75% oddanych głosów wystąpić do Ministra Przemysłu i Handlu z wnioskiem o zmianę niniejszego statutu. Uchwała taka może być powzięta tylko wtedy, jeśli sprawa zmiany statutu była umieszczona na ogłoszonym porządku obrad Zgromadzenia.

Przepisy przejściowe.

§ 66. Istniejący w dniu wejścia w życie niniejszego statutu Zarząd organizacji „Polski Eksport Naftowy” obejmuje czynności Zarządu „Wojennego Związku Naftowego”, z tym że przepisy § 27 co do odwoływania członków Zarządu mają odpowiednie zastosowanie.

Równocześnie w drodze nominacji Minister Przemysłu i Handlu uzupełni skład Rady Nadzorczej „Polskiego Eksportu Naftowego” do pełnej ilości członków, przewidzianej w ust. 1 § 17 niniejszego statutu.

Utworzona w ten sposób Rada Nadzorcza odbędzie swe pierwsze posiedzenie w ciągu dni 7-miu od daty wejścia w życie niniejszego statutu, na którym wybierze przewodniczącego i jego zastępcę, oraz w razie potrzeby uzupełni skład Zarządu w myśl § 23.

Tak ukonstytuowana Rada Nadzorcza pełni przewidziane statutem czynności do czasu wyboru nowej Rady przez Zgromadzenie Uczestników, które winno odbyć się w ciągu 3-ch miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego statutu.

—oOo—

505.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o powołaniu Wojennej Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt. 4 i ust. (4) art. 53 ust. (1) i ust. (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200), zarządzam co następuje:

§ 1. Wszystkie przedsiębiorstwa (osoby fizyczne i prawne) należące do Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego oraz przedsiębiorstwa wymienione w załączniku Nr 1 łączy się w przymusową organizację pod nazwą „Wojenna Naczelna Organizacja Hutnictwa Żelaznego”.

§ 2. Wojenna Naczelna Organizacja Hutnictwa Żelaznego może być upoważniona przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie hutniczego przemysłu żelaznego zarządzeń wymienionych w art. 32 i 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 3. Organizację, cel i zakres działania Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego oraz prawa i obowiązki jej uczestników określa statut załączony do niniejszego zarządzenia (załącznik Nr 2).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 2 września 1939 r. (poz. 505).

1. Spółka Akcyjna „Ferrum”, Katowice 2,
2. Przemysł Żelazny Jäkla, Frysztat.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. (poz. 505).

STATUT WOJENNEJ NACZELNEJ ORGANIZACJI HUTNICTWA ŻELAZNEGO.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

1) „Wojenna Naczelna Organizacja Hutnictwa Żelaznego”, w dalszym ciągu statutu zwana w skrócie „Organizacją”, jest organizacją przymusową.

2) Siedzibą Organizacji jest m. st. Warszawa.
3) Organizacja działa na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Uczestnikami Organizacji są przedsiębiorstwa, wchodzące w skład dotychczasowej Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego oraz przedsiębiorstwa, wymienione w załączniku Nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 2 września 1939 r. (Monitor Polski poz. 505).

Osobowość prawna.

§ 3.

Organizacja jest osobą prawną, może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zawierać umowy, nabywać wszelkiego rodzaju prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną.

§ 4.

Organizację podpisują pod wypisaną lub wytłoczoną za pomocą pieczęci lub druku nazwą Organizacji Prezes lub Wiceprezes, albo łącznie pracownicy Organizacji, upoważnieni przez Prezesa.

§ 5.

1) Wszyscy uczestnicy Organizacji korzystają z równych praw; każdemu z nich przysługuje 1 głos w Radzie, jedynie Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych, S. A., posiada 2 głosy.

2) Uczestnicy będący osobami prawnymi są reprezentowani w Organizacji przez osoby zajmujące w Polsce naczelną stanowiska w danym przedsiębiorstwie. Te ostatnie osoby muszą posiadać stałych zastępców, wyznaczonych przez przedsiębiorstwa zgodnie z ich przepisami statutowymi.

3) Za zgodą prezesa Organizacji w poszczególnych jej organach lub niektórych jej pracach uczestnicy mogą być reprezentowani przez zastępców delegowanych w tym celu przez przedsiębiorstwa.

§ 6.

Wszyscy uczestnicy Organizacji obowiązani są do:

- a) brania czynnego udziału w pracach Organizacji i współdziałania w wykonywaniu zadań statutem określonych,
- b) przestrzegania przepisów statutu, regulaminu i zarządzeń władz Organizacji,
- c) ponoszenia opłat, ustalonych w sposób statutem przewidziany.

Cele i zakres działania.

§ 7.

Do Organizacji należy:

1) Organizowanie wojennej produkcji żelaza, stali i rud, jak również wszystkich stopów używanych w hutnictwie żelaznym i wytworów walcowniczych.

2) Organizowanie zbytu w kraju i za granicą materiałów wymienionych w pkt. 1), wyprodukowanych przez uczestników Organizacji.

3) Import surowców, materiałów i wyrobów wymienionych w pkt. 1, oraz ich podział pomiędzy uczestników Organizacji.

4) Przyjmowanie i podział wszelkich zamówień pomiędzy uczestników Organizacji i wydawanie w związku z tym zarządzeń, dotyczących programu produkcji uczestników Organizacji.

5) Prowadzenie statystyki zapasów i zużycia surowców, materiałów i produktów posiadanych przez uczestników, wytwórczości, zbytu, stanu zatrudnienia zakładów i ich zdolności produkcyjnej.

6) Określanie i zgłaszanie właściwym władzom i instytucjom zapotrzebowania uczestników Organizacji na surowce, materiały techniczne, maszyny i urządzenia, potrzebne dla wykonania programu produkcji; podział przyznanego kontyngentów pomiędzy uczestników Organizacji, a w razie potrzeby — wspólny zakup tych artykułów.

7) Reprezentowanie uczestników wobec władz oraz zrzeszeń krajowych i zagranicznych.

8) Określanie i zgłaszanie właściwym władzom i instytucjom zapotrzebowania uczestników Organizacji na konieczny personel techniczny i administracyjny.

9) Czuwanie nad wykonywaniem przez uczestników Organizacji zarządzeń władz w zakresie gospodarki wojennej.

10) Określanie i przedstawianie do zatwierdzenia właściwym władzom cen przedmiotów produkcji uczestników Organizacji.

11) Inicjatywa w uruchamianiu nowych przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych w zakresie działalności Organizacji.

12) Organizowanie składów i zapasów materiałów i wytworów produkcji uczestników Organizacji.

13) Reprezentowanie uczestników Organizacji w sprawach ich zbiorowego stosunku do pracowników.

14) Inicjatywa i finansowanie badań i doświadczeń technicznych.

15) Wykonywanie wszelkich innych czynności, które okażą się potrzebne i wskazane dla należytego realizowania zadań Organizacji oraz w sprawach zleconych przez władze państwowe.

16) Organizacja ma prawo posiadać Oddziały i filie oraz działać również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Władze Organizacji.

§ 8.

Władzami Organizacji są:

Prezes,
Rada,
Komisja Rewizyjna.

§ 9.

1) Do kompetencji prezesa oprócz spraw wymienionych w poszczególnych paragrafach niniejszego statutu należy:

- a) reprezentowanie Organizacji na zewnątrz,
- b) czuwanie nad przestrzeganiem i wykonywaniem przepisów statutu, uchwał Rady, względnie sekcji i prowadzenie spraw bieżących Organizacji,
- c) układanie preliminarzy budżetowych, sporządzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań,
- d) zarząd majątkiem Organizacji,
- e) dysponowanie funduszami w ramach budżetu,
- f) przyjmowanie i zwalnianie personelu biurowego i kierownictwo pracami biura,
- g) decydowanie we wszelkich sprawach, niezatrzymanych innym władzom i organom Organizacji.

2) Prezesowi przysługuje prawo udziału i inicjatywy w pracach wszystkich władz i organów, z wyjątkiem komisji rewizyjnej i sądu polubownego.

§ 10.

Prezesa wybiera na okres 4 lat Rada Organizacji i zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

§ 11.

1) Do zastępstwa prezesa Rada wybiera na okres 4-ch lat wiceprezesa, którego zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

2) Prezes może przekazać wiceprezesowi stałe lub czasowe pełnienie niektórych czynności, należących do zakresu jego działania.

§ 12.

Na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu prezes lub wiceprezes powinien niezwłocznie ustąpić z zajmowanego stanowiska, a Rada Organizacji obowiązana jest niezwłocznie dokonać wyboru innej osoby na opróżnione stanowisko.

§ 13.

Członkami Rady Organizacji są przedstawiciele uczestników ustanowieni zgodnie z § 5 i zatwierdzeni przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 14.

Do zakresu działania Rady należy:

- 1) wybór prezesa i wiceprezesa,
- 2) wybór komisji rewizyjnej, Sądu Polubownego i Komisji specjalnych,
- 3) ustalenie budżetu na następny rok obrachunkowy,
- 4) ustalanie składek uczestników i innych wpłat na cele związane z działalnością Organizacji,
- 5) zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i sprawozdań prezesa,
- 6) nabywanie, obciążanie i sprzedaż nieruchomości.

§ 15.

1) Radę zwołuje prezes Organizacji lub zastępujący go wiceprezes i przewodniczy jej obradom z prawem głosu. W przypadkach, gdy stanowisko prezesa i wiceprezesa jest opróżnione, do czasu ustanowienia nowego prezesa zebrania Rady zwołuje i przewodniczy jej obradom członek Rady, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu.

2) Posiedzenia Rady zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes według własnego uznania albo na żądanie Komisarza Rządowego lub 3-ch członków Rady w terminie do 8-miu dni od otrzymania takiego żądania.

Posiedzenie Rady zwołuje prezes na 5 dni przed terminem listami poleconymi, w których podaje miejsce i termin posiedzenia oraz porządek dzienny obrad.

W razie ustanowienia Komisarza Rządowego prezes obowiązany jest zawiadomić go w tenże sposób o miejscu i terminie posiedzenia oraz o porządku dziennym obrad.

§ 16.

1) Do ważności uchwał Rady wymagana jest obecność 3/4 członków Rady,

2) Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 17.

Czynności wykonawcze pełni biuro Organizacji, którego pracownicy muszą posiadać obywatelstwo polskie.

Komisje fachowe.

§ 18.

Prezes Organizacji powołuje w razie potrzeby wszelkie Komisje Specjalne.

Do Komisji wchodzić mogą oprócz uczestników Organizacji zaproszeni przez prezesa z własnej inicjatywy, lub na zasadzie decyzji Rady — przedstawiciele przedsiębiorstw lub gałęzi przemysłu oraz osoby, działające na polu nauki i techniki związanej z działalnością Organizacji, a nadto wchodzić rzeczoznawcy, desygnowani przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Komisarz Rządowy.**§ 19.**

Dla nadzoru nad działalnością Organizacji Minister Przemysłu i Handlu może ustanowić Komisarza Rządowego.

Komisarz Rządowy czuwa nad tym, by działalność Organizacji odpowiadała celom jej i zadaniom i by była zgodna z postanowieniami niniejszego statutu.

Komisarz Rządowy jest upoważniony do:

- wglądania we wszystkie akta, księgi, rachunki i rozliczenia Organizacji, a władze Organizacji obowiązane są dostarczyć mu wszelkich wyjaśnień i materiałów;
- brania udziału w zebraniach władz Organizacji i zabierania na nich głosu bez względu na kolejność mówców i porządek obrad;
- zgłaszania spraw do porządku obrad;
- żądania zwołania Rady oraz Komisji z podaniem przedmiotu obrad;
- uchylania umotywowanym pisemnym zarządzeniem w terminie do dni 7-miu od chwili dościsła do jego wiadomości uchwał i zarządzeń Organizacji niezgodnych z interesem publicznym lub przepisami niniejszego statutu, władze zaś Organizacji mogą w terminie do dni 7 od tego zarządzenia Komisarza Rządowego odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu, który rozstrzyga sprawę ostatecznie,
- zawieszania uchwał i zarządzeń władz Organizacji, jeżeli nie odpowiadają one celom i zadaniom Organizacji. W tym przypadku winien Komisarz Rządowy w terminie 3-dniowym od daty zawieszenia skierować sprawę w celu rozstrzygnięcia do Ministra Przemysłu i Handlu. Gdyby to rozstrzygnięcie nie nastąpiło w terminie 14-dniowym od daty przedstawienia sprawy Ministrowi Przemysłu i Handlu, wówczas uchwała lub zarządzenie Organizacji odzyskuje swoją moc.

Zarówno uchylenie, jak i zawieszenie przez Komisarza Rządowego uchwał i zarządzeń władz Organizacji wstrzymuje niezwłocznie ich wykonanie aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy w myśl punktu e) lub f).

Komisarz Rządowy bierze udział w likwidacji Organizacji, aż do jej zakończenia.

Koszty wynagrodzenia i utrzymania jego biura są pokrywane z funduszy Organizacji, w ramach budżetu, ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych.**§ 20.**

Minister Spraw Wojskowych wyznacza swego stałego delegata do Organizacji.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych zgłasza postulaty wojska prezesowi Organizacji, a w razie ustanowienia Komisarza Rządowego — temu Komisarzowi, jednakże w sprawach, dotyczących dostaw wojskowych lub w innych nagłych sprawach i w tym ostatnim przypadku — porozumiewa się bezpośrednio z prezesem Organizacji.

Delegatowi Ministra Spraw Wojskowych przysługuje prawo wglądu w zarządzenia Organizacji, dotyczące pokrycia potrzeb wojska.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych ma prawo brać udział we wszystkich posiedzeniach Komitetów, Komisji oraz władz Organizacji z głosem doradczym.

Delegat Ministra Spraw Wojskowych nie może pobierać żadnego wynagrodzenia z funduszy Organizacji.

Wspólna sprzedaż produktów.**§ 21.**

1) Organizacja ma powierzona sobie wyłączną sprzedaż całej produkcji hutniczej swych uczestników (wielkich pieców, stalowni, walcowni, łącznie z rurami stalowymi) zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych.

2) Prezes Organizacji może za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu sprzedaż produkcji hutniczej uczestników powierzyć instytucjom lub firmom przez siebie wybranym.

3) Wymienione w ust. 2) instytucje i firmy podlegają przy wykonywaniu powierzonych im czynności kontroli Organizacji i nadzorowi Komisarza Rządowego.

§ 22.

Prezes Organizacji może poszczególnym uczestnikom udzielać zezwolenia na samoistne zawieranie umów sprzedaży artykułów hutniczych własnego wyrobu. W razie ustanowienia Komisarza Rządowego zezwolenia te wymagają jego zgody.

Zakup surowców i materiałów.**§ 23.**

1) Organizacja ma powierzony sobie zakup na rynku krajowym i rynkach zagranicznych surowców i materiałów potrzebnych dla produkcji uczestników.

2) Prezes może za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu powierzyć zakup tych surowców i materiałów instytucjom i firmom przez siebie wybranym. Instytucje te i firmy przy dokonywaniu tych

czynności podlegają kontroli Organizacji i nadzorowi Komisarza Rządowego.

3) Prezes Organizacji może uczestnikom udzielać zezwolenia na samoistny zakup surowców i materiałów. W razie ustanowienia Komisarza Rządowego zezwolenia te wymagają jego zgody.

Postanowienia finansowe.**§ 24.**

1) Fundusze Organizacji dzielą się na zwyczajne i nadzwyczajne.

2) Fundusze zwyczajne powstają ze składek członkowskich ustalonych przez Radę i służą na pokrycie normalnych wydatków Organizacji zgodnie z budżetem.

3) Fundusze nadzwyczajne powstają z opłat specjalnych, uchwalonych przez Radę na wniosek Prezesa.

§ 25.

1) Kontrolę księgowości i kasowości Organizacji oraz jej stanu majątkowego przeprowadza Komisja Rewizyjna powoływana przez Radę na okres roku spośród przedstawicieli Organizacji.

2) Komisja przeprowadza kontrolę w miarę swego uznania, nie rzadziej jednak, niż raz do roku po sporządzeniu zamknięć rachunkowych.

3) Komisja Rewizyjna składa sprawozdanie i wnioski na posiedzeniu Rady bezpośrednio.

Kontrola.**§ 26.**

1) Celem sprawdzenia, czy wszystkie postanowienia niniejszego statutu, uchwały władz Organizacji, postanowienia regulaminu Organizacji i zarządzenia władz w zakresie gospodarki wojennej zrzeszonego przemysłu są przestrzegane, uczestnicy Organizacji podlegają ścisłej kontroli, którą przeprowadza prezes za pośrednictwem swego personelu lub powołanych biegłych.

2) Kontrola ta rozciąga się na wszystkie czynności prawne, techniczne i handlowe uczestników organizacji. Organom kontroli służy prawo przeglądania ksiąg, faktur, korespondencji, list wypłat i innych aktów uczestników Organizacji, jak i żądania od Zarządów i kierowników poszczególnych działań tychże przedsiębiorstw potrzebnych wyjaśnień.

Sąd Polubowny.**§ 27.**

1) Wszystkie spory uczestników Organizacji między sobą oraz spory pomiędzy uczestnikami a Organizacją, jakiego powstały na tle działalności lub likwidacji Organizacji, podlegają rozpoznaniu przez sąd polubowny z wyłączeniem zwykłej drogi sądowej.

2) Nakazy i zakazy wydane przez Organizację w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu na podstawie ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, jak również zarządzenia Komisarza Rządowego, nie mogą być zaskarżone do Sądu Polubownego.

3) Sąd Polubowny orzeka w komplecie złożonym z 2 sędziów i przewodniczącego.

4) Przewodniczących w liczbie 6-ciu wybiera na przeciąg 12 miesięcy Rada Organizacji.

5) Nie mogą sprawować funkcji przewodniczących członkowie władz lub pracownicy przedsiębiorstw, będących uczestnikami Organizacji.

6) Przewodniczącego Kompletu Orzekającego wybierają z listy przewodniczących wyznaczonych przez strony sędziowie polubowni. Jeżeli sędziowie polubowni nie dokonają wyboru w ciągu dni 7-miu od dnia ich zawiadomienia o wyznaczeniu, wówczas przewodniczącego wyznacza Minister Przemysłu i Handlu, a w razie ustanowienia Komisarza Rządowego — ten Komisarz, uwzględniając zasadę kolejnego przewodniczenia.

7) Jeżeli wezwany w ciągu dni 7-miu nie wyznaczy sędziego polubownego, Minister Przemysłu i Handlu, a w razie ustanowienia Komisarza Rządowego — ten Komisarz, wyznaczy go na wniosek przeciwnej strony.

8) Sąd polubowny ukonstytuuje się i będzie orzekał na podstawie przepisów księgi trzeciej części pierwszej Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Likwidacja.**§ 28.**

1) Likwidacja Organizacji nastąpi:

a) z mocy samego prawa z chwilą obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianego w art. 47 ust. (1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,

b) na zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

2) Z chwilą wydania wymienionych w p. 1) zarządzeń zrzeczenie przemysłowe pod nazwą „Naczelna Organizacja Hutnictwa Żelaznego” przeprowadza likwidację działalności Wojennej Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego według zasad ustalonych przez Radę tej ostatniej Organizacji, wynikającej z niniejszego statutu.

Sankcje.**§ 29.**

Prezes Organizacji obowiązany jest pisemnie zawiadamiać Ministra Przemysłu i Handlu, a w razie ustanowienia Komisarza Rządowego — tego Komisarza, o każdym wypadku nieprzestrzegania niniejszego statutu przez któregośkolwiek z uczestników.

Przepisy przejściowe.**§ 30.**

1) Członkami pierwszej Rady Organizacji są dotychczasowi członkowie Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego oraz ustanowieni zgodnie z §§ 5 i 13 przedstawiciele przedsiębiorstw, wymienionych w załączniku Nr 1.

2) Prezesem i wiceprezesem Organizacji pozostają na okres, przewidziany w §§ 10 i 11, prezes i wiceprezes Naczelnej Organizacji Hutnictwa Żelaznego.

3) Pierwsze zebranie Rady Organizacji zwołuje prezes Hutnictwa Żelaznego w ciągu 8 dni od daty ogłoszenia niniejszego statutu.

—oOo—

506.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU**

z dnia 2 września 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie utworzenia Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego.

Na podstawie art. 29 ust. (1) punkt 4 i ust. (4) i art. 53 ust. (1) i ust. (2) oraz art. 95 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządza się co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojenną Naczelną Organizację Przemysłu Węglowego działającą na zasadzie załączonego statutu.

§ 2. Uczestnikami Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego są wszyscy dotychczasowi członkowie Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego działającej na zasadzie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 sierpnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 530), oraz te przedsiębiorstwa, które Minister Przemysłu i Handlu włączy do Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego zarządzeniem, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 3. Wojenna Naczelna Organizacja Przemysłu Węglowego może być upoważniona przez Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania w zakresie przemysłu węglowego zarządzeń, przewidzianych w art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 września 1939 r. poz. 506).

STATUT**Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego.****§ 1.**

Działalność Wojennej Naczelnej Organizacji Przemysłu Węglowego (W. N. O. P. W.) obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Siedzibą W. N. O. P. W. jest miasto Katowice; Minister Przemysłu i Handlu albo Komitet Wykonawczy W. N. O. P. W. mogą przenieść jej siedzibę do innej miejscowości.

§ 3.

W. N. O. P. W. jest osobą prawną; może nabywać i zbywać majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągać wszelkiego rodzaju zobowiązania, pozywać lub być pozywaną i za swe zobowiązania odpowiada swoim majątkiem.

§ 4.

W. N. O. P. W. posługuje się pieczęcią z napisem: „Wojenna Naczelna Organizacja Przemysłu Węglowego”.

§ 5.

W. N. O. P. W. ma na celu:

a) wykonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu i współdziałanie z władzami przy wykonywaniu ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,

b) zapewnienie najbardziej celowych, z punktu widzenia potrzeb Państwa, warunków pracy przemysłu węglowego.

§ 6.

Dla wypełnienia celów, wymienionych w § 5, W. N. O. P. W.:

1) w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu:

a) normuje produkcję,

b) normuje zbył

w szczególności także przez wydawanie nakazów i zakazów produkowania i sprzedawania;

2) określa zapotrzebowania uczestników na surowce, materiały techniczne, maszyny, urządzenia, instalacje, kredyty itp., potrzebne dla wykonywania programu produkcji i zbytu, oraz zgłasza właściwym władzom zapotrzebowania, których uczestnicy nie mogą sami pokryć, rozdziela kontyngenty między uczestników, a w razie potrzeby organizuje wspólny zakup potrzebnych surowców i materiałów;

3) organizuje, a także utrzymuje składy celem tworzenia i magazynowania produkcji, zapasów surowców i materiałów technicznych;

4) organizuje import;

5) opracowuje i opiniuje projekty nowych przedsiębiorstw i organizuje nowe przedsiębiorstwa;

6) przedkłada właściwym władzom projekty cenników, projekty taryf przewozowych i projekty regulowania warunków pracy tudzież współdziała w kontroli cen i kalkulacji;

7) określa i zgłasza właściwym władzom zapotrzebowania uczestników na koniecznych pracowników umysłowych i fizycznych;

8) reprezentuje uczestników w sprawach ich zbiorowego stosunku do pracowników;

9) reguluje i kontroluje wykonanie przez uczestników zarządzeń władz w zakresie gospodarki węglowej;

10) stawia wnioski w sprawie tworzenia przymusowych porozumień w dziedzinie produkcji, zbytu, skupu;

11) współdziała w kontroli transakcji zawieranych przez uczestników oraz ich grupy, zbiera wszelkie dane, informacje, wyjaśnienia, ma prawo wglądu do ksiąg, dokumentów, oraz dostępu do wszelkich biur i pomieszczeń przedsiębiorstw;

12) prowadzi ewidencję zatrudnienia poszczególnych przedsiębiorstw, ich załóg, zapasów produktów, surowców, materiałów potrzebnych do produkcji oraz wszelkich danych, potrzebnych do ustalenia zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw, stopnia wykorzystania tej zdolności, oraz sprawności przedsiębiorstw;

13) wykonuje inne czynności zlecone przez władze.

§ 7.

Nakazy i zakazy, przewidziane w § 6 punkt 1, W. N. O. P. W. wydaje sama.

Wszystkie inne czynności, przewidziane w § 6, W. N. O. P. W. wykonuje bądź sama, bądź też za pośrednictwem swych uczestników, bądź też przy pomocy organizacji przez siebie utworzonych.

§ 8.

Uczestnikami W. N. O. P. W. są wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją węgla kamiennego, brunatnego, brykietów węglowych, koksu i produkowanych łącznie z wydobyciem węgla węglowodórnych tudzież przedsiębiorstwa trudniące się sprzedażą tych produktów w zastępstwie biur sprzedaży przedsiębiorstw w wytworzących (wspólne biura sprzedaży, koncerny, „Paliwo” Sp. z o. o.) jako też następujące związki powyższych przedsiębiorstw:

- Unia Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach,
- Rada Przemysłowców Górniczych i Hutniczych Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie,
- Polska Konwencja Węglowa w Katowicach,
- Związek Pracodawców Górnośląskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach,
- Rada Zjazdu Przemysłowców Górniczych i Hutniczych Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego w Sosnowcu.

Minister Przemysłu i Handlu jest władny w drodze zarządzeń, wydawanych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, wykluczać poszczególne przedsiębiorstwa z W. N. O. P. W. oraz pociągać do uczestnictwa w niej przedsiębiorstwa do niej nie należące.

§ 9.

Uczestnicy W. N. O. P. W. są obowiązani do stosowania się do przepisów niniejszego statutu oraz postanowień władz organizacji; mają oni nadto obowiązek regularnego uiszczania opłat na pokrycie kosztów działalności organizacji.

§ 10.

Wydatki W. N. O. P. W. pokrywa się z opłat uczestników, które ustala Komitet Wykonawczy, a zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, oraz z innych dochodów.

§ 11.

Organami W. N. O. P. W. są:

- 1) Komitet Wykonawczy (Zarząd),
- 2) Rada,
- 3) Zebranie Uczestników,
- 4) Komisja Rewizyjna,
- 5) Komisje fachowe,
- 6) Sąd Polubowny.

§ 12.

Na czele W. N. O. P. W. stoi Komitet Wykonawczy (Zarząd), który kieruje działalnością, zarządza funduszami organizacji i reprezentuje ją na zewnątrz.

Komitet Wykonawczy składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz 5 innych członków, z których jeden pełni funkcję dy-

rektora, drugi funkcję zastępców dyrektora, a jeden funkcję delegata w Warszawie.

Członków Komitetu Wykonawczego powołuje Minister Przemysłu i Handlu drogą nominacji.

Komitet Wykonawczy jest odpowiedzialny za swoją działalność i za działalność W. N. O. P. W. wobec Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 13.

Komitet Wykonawczy zbiera się w terminie i w miejscu, wyznaczonym przez przewodniczącego, a w razie jego nieobecności lub przeszkody — przez zastępcę przewodniczącego.

Komitet Wykonawczy jest zdolny do powzięcia uchwał przy obecności co najmniej 3 członków, w tym przewodniczącego i dyrektora lub ich zastępców.

Uchwały Komitetu Wykonawczego zapadają większością głosów obecnych; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 14.

Każda uchwała Komitetu Wykonawczego może być zacepiona przez zainteresowanego uczestnika zażaleniem do Ministra Przemysłu i Handlu.

Odpis zażalenia powinien być jednocześnie doręczony Komitetowi Wykonawczemu.

Zażalenie nie wstrzymuje wykonania zacepionej uchwały.

Wstrzymanie zacepionej uchwały może zarządzić Minister Przemysłu i Handlu albo sam Komitet Wykonawczy.

§ 15.

Komitet Wykonawczy może uchwalić regulamin swego urzędowania.

W. N. O. P. W. posiada w Warszawie swoją delegaturę w celu utrzymania łączności z władzami i załatwiania zleconych jej spraw.

§ 16.

W imieniu Komitetu Wykonawczego występuje na zewnątrz przewodniczący lub dyrektor względnie ich zastępca oraz delegat W. N. O. P. W. w Warszawie (§ 12 ust. 2).

Wszelkie zobowiązania i akty prawne podpisuje w imieniu W. N. O. P. W. przewodniczący lub dyrektor, albo łącznie dwaj ich zastępcy. Inne pisma podpisuje dyrektor lub jego zastępca.

§ 17.

Nadzór nad W. N. O. P. W. sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

§ 18.

W obradach organów W. N. O. P. W., wymienionych w § 11 punkty 1, 2, 3 i 5, mogą uczestniczyć delegaci Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Spraw Wojskowych.

Zakres działania delegatów ustala Minister, którzy ich powołują.

Funkcje delegatów mogą być powierzone także członkom Komitetu Wykonawczego.

Komisarz, wyznaczony przez Ministra Przemysłu i Handlu, ma prawo brania udziału w obradach organów W. N. O. P. W. wymienionych w § 11 punkt 1 — 5 i zawieszania uchwał tych organów. Od zawieszenia przysługuje W. N. O. P. W. prawo odwołania się w ciągu trzech dni do Ministra Przemysłu i Handlu. Jeżeli w przeciągu siedmiu dni od chwili otrzymania odwołania Minister Przemysłu i Handlu nie uchyli zawieszonych uchwał Komitetu Wykonawczego, uchwała ta staje się prawomocną.

§ 19.

Biuro W. N. O. P. W. prowadzi dyrektor organizacji przy pomocy zaprzysiężonych urzędników tego biura oraz przy pomocy zaprzysiężonych urzędników uczestników organizacji.

§ 20.

Rada składa się z 15 do 20 osób, mianowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu spośród przedstawicieli uczestników organizacji.

Zadaniem Rady będzie ustalanie zasadniczych wytycznych dla działalności organizacji, oraz opiniowanie lub decydowanie o wnioskach, które przedłoży jej w tym celu Komitet Wykonawczy.

§ 21.

Zebrania uczestników zwołuje Komitet Wykonawczy w terminie i miejscu przez siebie wyznaczonym.

Komitet Wykonawczy obowiązany jest zwołać zebranie uczestników na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu w terminie, miejscu i z porządkiem obrad, w zarządzeniu tym podanymi.

§ 22.

Do zakresu działania zebrania uczestników należą:

- a) dokonanie wyboru Komisji Rewizyjnej,
- b) zaopiniowanie na żądanie Komitetu Wykonawczego ilości, składu i zakresu działania komisji fachowych oraz ich regulaminu,
- c) zaopiniowanie na żądanie Komitetu Wykonawczego wysokości opłat uczestników oraz terminów i sposobów ich uiszczania,
- d) zaopiniowanie na żądanie Komitetu Wykonawczego regulaminu zebrań uczestników,
- e) wysłuchanie i rozpatrzenie sprawozdania Komitetu Wykonawczego za ubiegły rok obrachunkowy,
- f) wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej za ubiegły rok obrachunkowy,
- g) załatwianie innych wniosków przedłożonych przez Komitet Wykonawczy.

§ 23.

Zebranie uczestników zagają przewodniczący Komitetu Wykonawczego lub jego zastępca; przewodniczącego zebrania wybierają zebrani uczestnicy większością głosów.

§ 24.

Zebranie uczestników jest prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Uchwały zebrania uczestników zapadają wyłącznie głosami uczestników, względnie ich zastępców.

Uchwały zebrania uczestników zapadają zwykłą większością głosów oddanych; w razie równości głosów uchwała nie dochodzi do skutku.

Każdy uczestnik ma jeden głos.

§ 25.

Odpis protokołu zebrania uczestników winien być przedłożony Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 26.

Zebranie uczestników wybiera Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób spośród przedstawicieli uczestników W. N. O. P. W. na przeciąg jednego roku.

Komisja Rewizyjna bada działalność finansową Komitetu Wykonawczego i co najmniej raz do roku składa na zebraniu uczestników sprawozdanie z tego badania.

Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą po upływie roku być wybrani ponownie.

Komisja Rewizyjna sama konstituuje się i ustala swój regulamin.

§ 27.

Komitet Wykonawczy powołuje według własnego uznania lub na podstawie opinii zebrania uczestników komisje fachowe, które mają na celu przygotować i opiniować sposób wykonania poszczególnych zadań W. N. O. P. W.

Komisje fachowe działają na podstawie regulaminów lub wskazówek, otrzymywanych od Komitetu Wykonawczego.

§ 28.

Spory uczestników W. N. O. P. W. między sobą oraz spory ich z W. N. O. P. W., wynikłe w zakresie działalności organizacji, będą rozpatrywane i rozstrzygane przez sądy polubowne w składzie dwóch arbitrów i superarbitra wedle przepisów kodeksu postępowania cywilnego o sądownictwie polubownym przy uwzględnieniu postanowień niniejszego statutu. Nakazy i zakazy, wydawane przez W. N. O. P. W. w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu (§ 6 pkt 1), nie podlegają rozpoznaniu przez sąd polubowny.

§ 29.

Sędziów polubownych ustanawiają strony, każda po jednym.

W wypadku uchylenia się strony od ustanowienia sędziego polubownego, wyznacza go Komitet Wykonawczy na pisemny wniosek strony drugiej, a jeżeli stroną w sporze jest W. N. O. P. W., wyznacza go Minister Przemysłu i Handlu.

§ 30.

Sędziowie polubowni wybierają przewodniczącego.

W wypadku niemożności uzgodnienia osoby przewodniczącego przez sędziów polubownych wyznacza go na wniosek jednej ze stron Komitet Wykonawczy, a jeżeli stroną w sporze jest W. N. O. P. W., wyznacza go Minister Przemysłu i Handlu.

§ 31.

1) Likwidacja W. N. O. P. W. nastąpi: a) z mocy samego prawa w terminie, podanym w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianym w art. 47 ustęp (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, lub b) zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych. Zarządzenie to będzie ogłoszone w Monitorze Polskim.

2) W ciągu najdalej 2 tygodni Komitet Wykonawczy W. N. O. P. W. ogłosi sposób likwidacji, wybierze komisję likwidacyjną i określi jej zakres działania.

3) Majątek pozostały po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzytelności podlega rozdziałowi między uczestników W. N. O. P. W. w stosunku do wysokości uiszczonych opłat.

—oOo—

507.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 roku

wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych o obowiązku przystąpienia do Związku Elektryczni Polaków w Warszawie przedsiębiorstw, wytwarzających, przetwarzających, przesyłających lub rozdzielających energię elektryczną w celu zawodowego jej zbytu oraz o nadaniu temu Związkowi charakteru organizacji przymusowej w rozumieniu art. 53 ust. (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

Na podstawie art. 29 ust. (1) pkt 4 oraz ust. (2) i (4) oraz art. 53 ust. (1) i (2) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku

świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządzam co następuje.

§ 1. Związkowi Elektrowni Polskich w Warszawie nadaje się charakter organizacji przymusowej w rozumieniu art. 53 ust. (2) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 2. Przedsiębiorstwa, wytwarzające, przetwarzające, przesyłające lub rozdzielające energię elektryczną w celu zawodowego jej zbytu, które nie są członkami Związku Elektrowni Polskich w Warszawie, z mocy niniejszego zarządzenia stają się członkami tego Związku na okres, w ciągu którego obowiązuje niniejsze zarządzenie, bez prawa wcześniejszego wystąpienia; zawieszają się również na ten okres prawo wystąpienia ze Związku Elektrowni Polskich przedsiębiorstw, które już należą do tej organizacji.

§ 3. Organizację, cel i zakres działania Związku Elektrowni Polskich normuje statut tego Związku, zatwierdzony przez Komisarza Rządu na m. st. Warszawę decyzją z dnia 18 października 1929 r. Nr BP. 9252/29, z uwzględnieniem przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 4. Związek Elektrowni Polskich w Warszawie oprócz celów przewidzianych w statucie ma za zadanie:

- dokonywanie czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu,
- współdziałanie z władzami przy wykonywaniu ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- zapewnienie najbardziej celowych z punktu widzenia potrzeb Państwa warunków pracy zakładów elektrycznych.

§ 5. Związek Elektrowni Polskich ma prawo i obowiązek organizować w granicach posiadanych uprawnień produkcję i dostawę energii elektrycznej przede wszystkim dla potrzeb obrony Państwa, a w szczególności:

- ustalać zapotrzebowanie, organizować wspólne zakupy i wyjednywać przydział materiałów pędnych, surowców i wszelkich wyrobów potrzebnych dla ruchu zakładów elektrycznych oraz ich odnowienia lub rozbudowy,
- zgłaszać właściwym władzom zapotrzebowanie na personel fachowy dla zakładów elektrycznych,
- współdziałać w kontroli nad wykonywaniem przez członków Związku obowiązków wynikających z przepisów ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,
- organizować wzajemną pomoc i wymianę energii elektrycznej pomiędzy przedsiębiorstwami członków Związku,
- opracowywać plany ograniczeń dostawy energii elektrycznej poszczególnym kategoriom odbiorców oraz w tych przypadkach, gdy zakład elektryczny nie może w należyty sposób zaopatrywać swoich odbiorców w energię elektryczną, przydzielać tych odbiorców innym zakładom elektrycznym z równoczesnym ustaleniem warunków tych dostaw,
- opracowywać i przedstawiać Ministrowi Przemysłu i Handlu wnioski, dotyczące świadczeń, wynikających z ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, a w szczególności wniosków w zakresie pkt e) niniejszego paragrafu,
- wyjednywać i opiniować kredyty dla Związku i jego członków.

§ 6. Minister Przemysłu i Handlu może w myśl art. 29 ust. (4) i art. 53 ust. (1) przekazać w całości lub w części Związkowi Elektrowni Polskich w Warszawie swoje uprawnienia, przewidziane w art. 29 ust. (4), art. 32 i art. 53 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

§ 7. Minister Przemysłu i Handlu mianuje Radę i dyrektora Związku.

§ 8. Niezależnie od świadczeń, przewidzianych w statucie Związku Elektrowni Polskich, Rada Związku może obciążać członków opłatami specjalnymi na koszty działalności organizacji oraz opłatami związanymi z organizacją wspólnych zakupów jak również opłatami, wynikającymi z kosztów wykonania obowiązków, nałożonych przez ustawę o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

Wysokość tych opłat, sposób ich uiszczania i rozłożenia na poszczególnych członków Związku ustala Rada Związku uchwałą, podlegającą zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 9. Organizację zakupów i sprzedaży surowców, materiałów i wszelkich produktów, potrzebnych dla ruchu zakładów elektrycznych, dla ich odnowienia lub rozbudowy, Rada Związku może powierzyć spółdzielni „Polskie Elektrownie — Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie” albo innym organizacjom handlowym, jeżeli one przyjmą na siebie ten obowiązek.

§ 10. Nadzór nad czynnościami, wykonywanymi przez Związek Elektrowni Polskich w Warszawie w zakresie przewidzianym w niniejszym zarządzeniu, sprawuje komisarz rządowy, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Komisarz rządowy ma prawo brać udział w walnych zgromadzeniach i w posiedzeniach Rady, ma prawo wglądu do akt Związku oraz żądania od prezesa i dyrektora Związku wszelkich wyjaśnień.

Komisarz rządowy może zawieszać uchwały i decyzje władz Związku w ciągu 2 dni od chwili powzięcia o nich wiadomości. Przeciw tym decyzjom komisarza rządowego służy władzom Związku prawo wniesienia w ciągu 3 dni sprzeciwu do Ministra Przemysłu i Handlu.

W razie gdy Minister Przemysłu i Handlu nie poweźmie decyzji w ciągu 7 dni od daty otrzymania sprzeciwu, zawieszona uchwała lub decyzja staje się obowiązująca.

Minister Przemysłu i Handlu wyznacza komisarzy rządowych wynagrodzenie z funduszy Związku Elektrowni Polskich.

§ 11. W obradach władz Związku mają prawo brać udział stali delegaci Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Nadto Ministrowie Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych mogą delegować do Związku innych delegatów dla omawiania zagadnień specjalnych.

§ 12. Wszelkie spory członków Związku między sobą oraz spory między członkami i Związkiem, które powstaną na tle działalności Związku, podlegają rozpoznaniu przez sąd polubowny z wyłączeniem zwykłej drogi sądowej.

Nakazy i zakazy, wydawane przez Związek Elektrowni Polskich w charakterze organu Ministra Przemysłu i Handlu, nie mogą być zaskarżone do sądu polubownego.

Jeżeli w ciągu 14 dni od wezwania o poddanie sporu rozpoznaniu przez sąd polubowny wezwany nie wyznaczy sędziego polubownego albo sędziowie polubowni nie dokonają wyboru przewodniczącego, każda ze stron ma prawo zwrócić się do Ministra Przemysłu i Handlu o wyznaczenie sędziego polubownego lub przewodniczącego.

Do sądu polubownego mają zastosowanie przepisy części pierwszej księgi III Kodeksu Postępowania Cywilnego.

§ 13. Do czasu mianowania przez Ministra Przemysłu i Handlu, w myśl § 7, członków Rady i dyrektora Związku Elektrowni Polskich funkcje Rady spełnia obecna Rada Związku, do której ponadto wchodzić członkowie Komitetu Zakładów Elektrycznych do Spraw Świadczeń Rzeczowych, którzy dotychczas nie byli członkami tej Rady, a funkcje dyrektora spełnia obecny dyrektor tego związku.

§ 14. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do terminu, który wskazuje obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych o ustaniu obowiązku świadczeń rzeczowych (art. 47 ust. (1) ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych).

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) A. Roman.

508.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 września 1939 r.

o ustaleniu terminu wykupu asygnat, którymi dokonano wypłaty wynagrodzenia za pobrane zwierzęta pociągowe.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 sierpnia 1939 r. o wypuszczeniu asygnat (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 534) i rozporządzenia Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych z dnia 29 sierpnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 535) zarządzam co następuje:

§ 1.

Asygnaty, którymi dokonano wypłaty za zwierzęta pociągowe pobrane na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 sierpnia 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 74, poz. 502) bądź na podstawie ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) będą wykupywane przez kasy skarbowe po upływie 45 dni od daty wystawienia asygnaty.

§ 2.

1. Asygnaty, o których mowa w § 1, mogą być przedstawione do wykupu w dowolnej kasie skarbowej.

2. Przy wykupie asygnat ma być przedstawiony — na żądanie kas wypłacających — dowód, na podstawie którego asygnata została wydana (np. dowód wykonania świadczenia, dowód pobrania lub inny dokument wymieniony na przedniej stronie asygnaty).

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) E. Kwiatkowski.

509.

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 września 1939 r.

w sprawie powszechnego zezwolenia na przywóz niektórych towarów.

Na podstawie § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1939 r. o zakazie przywozu i wywozu towarów (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 555), udzielam powszechnego zezwolenia na przywóz w okresie 10 dni od chwili wejścia w życie obwieszczenia niniejszego następujących towarów:

- artykuły przemysłowe o charakterze produkcyjnym (surowce, maszyny, urządzenia i narzędzia);
- kawa, herbata, śledzie, słonina i smalec;
- alkaloidy, środki lecznicze i chemiczno-farmaceutyczne (nie w postaci specyfików) z wyjątkiem szczepionek, surowic i organo-preparatów.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Antoni Roman.

510.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 4 września 1939 r.

o warunkach udzielania pozwoleń na przywóz towarów z zagranicy i wywóz towarów za granicę.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1939 r. o zakazie przywozu i wywozu towarów (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 555) zarządzam co następuje:

§ 1.

Pozwolenia na przywóz towarów z zagranicy i wywóz towarów za granicę będą udzielane:

- 1) Wojsennym Związkom przemysłowym w granicach ich uprawnień statutowych.
- 2) Branżowym centralom zakupu i sprzedaży zorganizowanym jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jeżeli poddadzą się kontroli Ministerstwa Przemysłu i Handlu, polegającej w szczególności na:

- a) zatwierdzeniu umowy spółki i jej zmian;
- b) zatwierdzeniu składu osobowego organów spółki i jej prokurentów oraz ustalaniu wynagrodzeń tych osób;
- c) sprawowaniu nadzoru nad działalnością spółki przez osoby upoważnione do tego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

3) Spółkom prawa handlowego, wymienionym w wykazach firm uprawnionych do dokonywania przywozu i wywozu, które będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

W stosunkach do tych spółek stosuje się przepis § 1 pkt. 2) lit. c).

4) Instytucjom rządowym, samorządowym, ubezpieczeń społecznych oraz przedsiębiorstwom państwowym na warunkach, ustalanych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

§ 2.

Minister Przemysłu i Handlu może w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach udzielać zezwoleń na przywóz z zagranicy i wywóz za granicę niektórych towarów firmom, nieokreślonym w § 1, ustalając każdorazowo warunki przywozu i wywozu.

§ 3.

Zyski bilansowe spółek, wymienionych w § 1 pkt. 2), przekraczające 0,5%, mogą być zużyte jedynie na cele, wskazane przez Ministra Przemysłu i Handlu.

W stosunku do firm, wymienionych w § 1 pkt. 3) i § 2 procent zysku uzyskanego z transakcji eksportowych i importowych, który może być zużyty tylko na cele wskazane przez Ministra Przemysłu i Handlu, ustala Minister Przemysłu i Handlu każdorazowo.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Antoni Roman.

511.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 4 września 1939 r.

zawierające wykaz firm uprawnionych do dokonywania przywozu i wywozu towarów.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 września 1939 r. o zakazie przywozu i wywozu towarów (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 555) ustalam poniższy wykaz firm uprawnionych do dokonywania przywozu i wywozu towarów:

1. Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych — Warszawa,
2. Centrala Zakupu i Sprzedaży Hutnictwa Nieżelaznego i Metali Kolorowych — Warszawa,
3. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Chemicznego — Warszawa,
4. Centrala Zakupu i Sprzedaży Węglowodnorodnych — Warszawa,
5. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Gumowego — Warszawa,
6. Centrala Zakupu i Sprzedaży Artykułów Chemiczno - Farmaceutycznych — Warszawa,
7. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Papierniczego - Celulozowego i Graficznego, — Warszawa,
8. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Tłuszczowego — Warszawa,
9. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Metalowo - Przetwórczego i Elektrycznego — Warszawa,
10. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Garbarskiego i Futrzanego — Warszawa,
11. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Bawełnianego — Warszawa,
12. Centrala Zakupu i Sprzedaży Cementu — Warszawa,
13. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Jutowego, Lnianego, Konopnego i Jedwabniczego — Warszawa,
14. Centrala Zakupu i Sprzedaży Artykułów

Spożywczo - Kolonialnych i Tłuszczów — Warszawa,

15. Centrala Zakupu i Sprzedaży Przemysłu Wełnianego — Warszawa,

16. „Tissa” Towarzystwo Importu Surowców, Sp. Akc. — Warszawa.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Antoni Roman.

—oOo—

512.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 września 1939 r.

ustalające listę banków dewizowych.

Na podstawie art. 5 ust. (3) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 549) ogłaszam następującą listę banków dewizowych:

- 1) Bank Gospodarstwa Krajowego,
- 2) Państwowy Bank Rolny,
- 3) Bank Polska Kasa Opieki, Sp. Akc.,
- 4) Bank Handlowy w Warszawie, Sp. Akc.,
- 5) Bank Francusko-Polski, Sp. Akc.,
- 6) Bank Związku Spółek Zarobkowych, Sp. Akc.,
- 7) Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Sp. Akc.,
- 8) Powszechny Bank Kredytowy, Sp. Akc.,
- 9) Bank Zachodni, Sp. Akc.,
- 10) Bank Dyskontowy Warszawski, Sp. Akc.,
- 11) Bank Cukrownictwa, Sp. Akc.,
- 12) Łódzki Bank Depozytowy, Sp. Akc.

Minister Skarbu:
(—) E. Kwiatkowski.

historia umieści je pomiędzy ważkimi aktami obrony Polski i cywilizacji przed bezprzykładną napaścią.

Oświadczenie to dokumentuje raz jeszcze odwieczne więzy, łączące Rzeczpospolitą z ideałami kościoła katolickiego.

(—) Ignacy Mościcki.

—oOo—

Z Prezydium Rady Ministrów.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dn. 1 września 1939 r. przyjęła m. inn. szereg ważnych dekretów budżetowych i finansowych wiążących się z wejściem kraju w okres wojny.

Przyjęty więc został dekret o kredytach wojennych upoważniający Rząd do czynienia do końca roku budżetowego wydatków niezbędnych na potrzeby mobilizacji oraz wojny ponad kwoty dotychczas ustalone. Wydatki te, jeśli nie będą pokryte z dochodów opartych na istniejących tytułach prawnych lub z nowych źródeł dochodu — zostaną pokryte z wpływów uzyskanych w drodze operacji finansowych.

Wobec konieczności zwiększenia wydatków na cele mobilizacji i wojny Rada Ministrów uchwaliła następnie trzy dekrety podatkowe, realizujące zasadę możliwie największej powszechności świadczeń najszerzych rzesz obywateli. Są to mianowicie dekrety:

- 1) o nadzwyczajnej daninie,
- 2) o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym,
- 3) o podatku od niektórych wynagrodzeń z funduszy państwowych.

Do opłacenia daniny obowiązani będą płatnicy państwowego podatku przemysłowego zasadniczo w postaci 200 proc. zasadniczej ceny świadectwa przemysłowego na r. 1939, płatnicy państwowego podatku gruntowego w wysokości 100 proc. tego podatku wymierzonego na r. 1939 oraz właściciele nieruchomości — w wysokości 10 proc. podatku od nieruchomości. Dla niektórych kategorii płatników (m. in. dla właścicieli nowych domów) dekret ustanawia nieco odmienne specjalne stawki daniny.

Dekret nowelizujący ustawę o podatku dochodowym podwyższa opodatkowanie dochodów z uposażeń o 20 proc. w porównaniu ze stanem obecnym, przy czym silniej obciążone będą podatkiem osoby samotne i małe rodziny, natomiast słabiej rodziny większe.

Nowy dekret o podatku od niektórych wynagrodzeń z funduszy państwowych znosi pobierany dotychczas od funkcjonariuszów publicznych podatek specjalny, wprowadzając na jego miejsce nowy podatek o stawkach nieco podwyższonych, któremu podlegać będą wszystkie wynagrodzenia wypłacane przez Skarb Państwa oraz państwowe przedsiębiorstwa, zakłady i monopole.

Następną grupę dekretów, przyjętych przez Radę Ministrów i wiążących się z nowym budżetem wojennym i zagadnieniem sfinansowania wojny, stanowią dekrety finansowe. W tym zakresie uchwalony został dekret zatwierdzający czasowe zmiany w statucie Banku Polskiego, które to zmiany uchwalone zostały w piątek na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów banku. Dekret ten ma na celu uzyskanie w polityce pieniężnej Banku Polskiego większej elastyczności oraz możliwości szybszego podejmowania decyzji niezbędnych w związku z finansowaniem zadań obrony Państwa.

Celem dania możliwości bankom przygotowania się do ich zadań w nowej sytuacji przyjęto dekret o czasowym wstrzymaniu wypłat wkładów w instytucjach kredytowych, który wprowadza na przeciąg dni 7-miu zawieszanie wypłat gotówkowych przez instytucje kredytowe z wszelkiego rodzaju wkładów terminowych, bezterminowych i oszczędnościowych. Zawieszenie wypłat nie dotyczy rachunków czekowych, bieżących itp. Po 7 dniach wypłaty zostaną wznowione i wynosić będą jednorazowo 1/10 salda kredytowego, przy czym kwoty do zł 500 mogą być wypłacane na żądanie w całości, choćby przewyższały 1/10 tych sald.

Wśród dalszych dekretów o charakterze finansowym dekret o operacjach kredytowych upoważnia Ministra Skarbu do przeprowadzania takich operacji do wysokości jednego miliarda złotych na pokrycie wydatków związanych z obroną Państwa, a dekret o biletach skarbowych zawiera upoważnienie do podwyższenia emisji tych biletów o 350 milionów złotych.

Wreszcie Rada Ministrów uchwaliła również nowelizację dekretu dewizowego, zaostrzając obowiązujące przepisy dewizowe i sankcje karne za wykroczenia.

W ten sposób, łącznie z uprzednio wydanymi rozporządzeniami i zarządzeniami finansowo-gospodarczymi, ustalone zostały podstawowe zręby sfinansowania najważniejszego zadania w chwili obecnej, jakim jest zadanie obrony kraju.

—oOo—

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

Komunikat Sztabu Głównego Naczelnego Wodza

Nr 2.

Działania lotnicze.

W dn. 2 września lotnictwo nieprzyjacielskie kontynuowało działalność na całym naszym terytorium. Bombardowano liczne miejscowości bez względu na to, czy posiadają one znaczenie wojaskowe.

Warszawa była dnia 1 września 1939 r. celem kilkakrotnych nalotów połączonych z bombardowaniem przedmieść i miejscowości podmiejskich. Dotychczasowa działalność lotnictwa niemieckiego powoduje głównie straty pośród ludności cywilnej.

Straty lotnictwa nieprzyjacielskiego.

Łącznie z dniem wczorajszym straciliśmy 37 samolotów niemieckich.

Straty własne.

Łącznie z dniem wczorajszym — 12 samolotów.

Działalność lądowa.

Nieprzyjaciel kontynuuje silne natarcia na froncie Podhala, Śląska i w kierunku Częstochowy.

W ciągu dnia wczorajszego zniszczyliśmy w walce z jednostkami pancernymi około 100 czołgów niemieckich.

Na froncie Pomorza i Prus Wschodnich walki trwają na pograniczu. W rejonie Gdyni walki trwają. Westerplatte broni się.

Nr 3.

z dnia 3 września 1939 r.

Działania lotnicze.

Naloty lotnictwa niemieckiego na terytorium Polski trwają nadal, powodując duże straty spośród ludności cywilnej. W ciągu dnia dzisiejszego bombardowano Warszawę, Dębini, Radomsko, Toruń, Poznań, Kraków, Płock i wiele innych miast. Bombardowano także wsie i ostrzeliwano oraz obrzucano bombami ludność pasącą bydło.

Nasze lotnictwo przeprowadziło dziś przed południem natarcie na zgrupowania broni pancernej w rejonie Częstochowy. Bombardowano skutecznie dwie kolumny broni pancernej nieprzyja-

ciela oraz zadano duże straty zgrupowaniu znajdującemu się na postoju.

Straty lotnictwa nieprzyjacielskiego.

W dniu 2 września rb. nasze lotnictwo myśliwskie w walkach nad Toruniem straciło 9 samolotów nieprzyjacielskich. Nad Bydgoszczą O. P. L. straciła 6 samolotów. Razem w ciągu dnia wczorajszego straciliśmy 27 samolotów. Ogółem w ciągu pierwszych dwóch dni straciliśmy 64 samoloty niemieckie.

Straty własne lotnictwa.

Za ostatnią dobę — 11.

Działania lądowe.

Bardzo silne natarcie nieprzyjacielskie w rejonie Śląska i Podhala trwa nadal. Nieprzyjaciel wprowadził do akcji znaczne siły. Silne ugrupowanie pancerne nieprzyjaciela przerwało się w kierunku Częstochowy i zmusiło do opuszczenia tego miasta.

Wobec wielokrotnej przewagi nieprzyjaciela wspartego bardzo liczną bronią pancerną, artylerią ciężką oraz lotnictwem, wojska nasze zmuszone są do ustępowania ze Śląska.

Wzdłuż rzeki Osa na północny wschód od Grudziądza nieprzyjaciel prowadzi silne natarcie piechoty wzmocnione czołgami. Na odcinku Prus Wschodnich walki trwają na pograniczu. W rejonie Gdyni i Gdańska przeciwdzierzeniem odebraliśmy Orłowo i Kack. Załoga Westerplatte broni się nadal.

Z Kancelarii P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej otrzymał od księdza Prymasa Kardynała Augusta Hlonda depeszę treści następującej:

Kościół katolicki w Polsce modli się o zwycięstwo naszego bohaterskiego oręza w dziejowej rozprawie o prawa Rzeczypospolitej, o polityczną wolność i jej religijne swobody.

W ręce Pana Prezydenta Rzeczypospolitej składam oświadczenie, że obronny wysiłek Państwa poprze kościół katolicki w Polsce wszystkimi środkami.

Kardynał Prymas.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej wysłał depeszę treści następującej:

Jego Eminencja Kardynał August Hlond — Prymas Polski, Poznań.

Wniosłem oświadczenie Waszej Eminencji przyjąłem ze szczera radością, będąc pewny, że

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W trosce o byt rodzin powołanych do wojska P. Minister Spraw Wewnętrznych ustalił z dniem 1 września 1939 r. nowe znacznie powiększone normy zasiłków dla uprawnionych do ich pobierania.

Normy te zostaną ogłoszone w najbliższym Dzienniku Ustaw.

Obecnie dzienna norma zasiłku przysługującego rodzinie żołnierza będzie wynosiła:

w miejscowości do 5.000 mieszkańców (kat. 1) — jeżeli do zasiłku uprawniona jest: a) 1 osoba 0.60 zł, b) 2 osoby 0.90 zł, c) 3 osoby 1.05 zł, d) 4 i więcej osób 1.20 zł;

w miejscowości od 5.000 do 25.000 mieszkańców (kat. 2) — jeżeli do zasiłku uprawniona jest: a) 1 osoba 1.00 zł, b) 2 osoby 1.50 zł, c) 3 osoby 1.75 zł, d) 4 i więcej osób 2.00 zł;

w miejscowości od 25.000 do 50.000 mieszk. (kat. 3) — jeżeli do zasiłku uprawniona jest: a) 1 osoba 1.10 zł, b) 2 osoby 1.65 zł, c) 3 osoby 1.95 zł, d) 4 i więcej osób 2.25 zł;

w miejscowości powyżej 50.000 mieszkańców (kat. 4) — jeżeli do zasiłku uprawniona jest: a) 1 osoba 1.30 zł, b) 2 osoby 2.60 zł, c) 3 osoby 2.95 zł, d) 4 i więcej osób 3.30 zł;

w Warszawie, Łodzi, Gdyni i Katowicach (kat. 5) — jeżeli do zasiłku uprawniona jest: a) 1 osoba 1.60 zł, b) 2 osoby 3.20 zł, c) 3 osoby 3.60 zł, d) 4 i więcej osób 4.00 zł.

Uprawnieni do zasiłków w miejscowościach położonych w górnośląskiej części województwa śląskiego oraz w powiatach: frysztańskim, będzińskim, zawierciańskim, chrzanowskim, drohobyckim, nizańskim i krośnieńskim otrzymują zasiłki według kat. 2 przy ilości mieszkańców do 5.000 i według kat. 3 przy ilości mieszkańców powyżej 5.000.

—oOo—

Z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W związku z informacjami radia i prasy bratysławskiej, stwierdzającymi, że pismo dr Szathmari skierowane do Pana Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej było fałszywym, Polskie Radio zwróciło się do p. ministra Szathmari o sprostowanie tych kłamliwych wiadomości.

W dniu 2 b. m. o godz. 20.05 p. minister Szathmari przed mikrofonem Polskiego Radia oświadczył, co następuje:

Słowacy. Przed mikrofonem znajduje się poseł Republiki Słowackiej w Warszawie dr Ladislaw Szathmari. Wiecie już o tym, że wczoraj w towarzystwie sekretarza poselstwa dr Juliusza Kordeza przybyłem osobiście w polskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych pismo swe adresowane do Pana Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Józefa Becka. W piśmie tym zaprotestowałem przeciwko podstępemu zajęciu terytorium Słowacji przez niemiecką armię okupacyjną oraz wezwałem was do reakcji. Jest sprawą honoru narodu, abyśmy w tych ciężkich chwilach stanęli po stronie tego państwa, które z największym zdecydowaniem walczy o największe ideały ludzkości: honor i wolność, walczy tak zdecydowanie, jak walczyli zawsze w historii narodu słowackiego w podobnych okolicznościach prawdziwi Słowacy. Nie jest możliwym ugrunтовać w sposób trwały wolności narodu słowackiego i zabezpieczyć jego szczęśliwą przyszłość środkami i polityką, których najwięksi nasi synowie i męczennicy narodowi przeszłości musieliby się wstydić".

Po otrzymaniu wiadomości o przystąpieniu Anglii do wojny, Pan Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck udał się do ambasady brytyjskiej.

Po otrzymaniu wiadomości o przystąpieniu Francji do wojny, Pan Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck udał się do ambasady francuskiej.

Ambasador Francji p. Leon Noël złożył wczoraj wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza. Przy składaniu wienca obecni byli: komendant miasta płk. Machowicz i gen. Ferek-Bleszyński.

Przemówienie Pana Ministra J. Becka, wygłoszone przez radio w dniu 3 września 1939 r.

„Obywatele, w tak poważnej chwili, kiedy armia nasza, u granic z bronią w ręku, broni honoru i praw Rzeczypospolitej, nie czas na długie, szczegółowe eksplikacje. Wydarzenia, które poprzedziły ten groźny wstrząs wojenny, muszą zna-

leźć i znajdą odpowiednie wyjaśnienie, które raz jeszcze, w szczególności, myśli przewodnie państwowej pracy polskiej w stosunku do innych narodów naświetli. Niemniej już to, co dziś jest powszechnie znane, wystarczyło, ażeby nasz kraj, walczący odważnie z najazdem, otoczył sympatią i uznaniem całego cywilizowanego świata.

Jest rzeczą wiadomą wszystkim i przez nikogo rzetelnie na sprawę patrzącą nie podawaną w wątpliwość, kto był napastnikiem, dlaczego, oraz jakie motywy ożywiają każde z tych dwóch państw, które dziś stanęły naprzeciwko siebie z bronią w ręku. W pokojowej pracy politycznej, obok tego, co możnaby nazwać bieżącym interesem państwa, broniliśmy zawsze wartości innej i dużo głębszej, broniliśmy pewnych zasad, z głębokim przekonaniem, że ani człowiek, ani państwo nie może żyć trwale bez podstaw natury moralnej, że sam dobrobyt materialny nie załatwia tego, co jest w ludzkości wielkie. W obliczu narastającego niebezpieczeństwa ostrzegaliśmy otwarcie, że tych zasad bronić będziemy do końca, stwierdzaliśmy, że jesteśmy ożywieni duchem solidarności ludzkiej, że rozumieć cierpienia i potrzeby innych, że możemy i chcemy robić układy, ale granica układów tych jest znana. Nie mogą one schodzić niżej honoru, nie mogą schodzić niżej obowiązku naszego pokolenia wobec dziedzictwa, któreśmy otrzymali, o któreśmy walczyli i które następnym pokoleniom Polski przekazać godnie chcemy.

W tej walce idei, która wyprzedziła dzisiejszą walkę orężną, napotkaliśmy narody wielkie, u których te wartości moralne również na pierwszym miejscu są stawiane.

Obok dawnego naszego sojusznika, Republiki Francuskiej, napotkaliśmy naród angielski, do swoich zasad i do swojej moralności głęboko przywiązany. W miarę jak zarysowywało się niebezpieczeństwo, istniejące nie tylko dla naszej Ojczyzny, ale dla całego świata, niebezpieczeństwo triumfu gwałtu, zacieśniały się więzy łączące nas z tymi dwoma wielkimi narodami, formy naszej współpracy z nimi przyjmowały coraz bardziej konkretną postać.

Wierzyliśmy, że wzajemne zobowiązania, łączące nas z tymi narodami, wytrzymają próbę rzeczywistości. Tamte narody wierzyły z pewnością, że i my, głosząc pewne zasady, nie mówimy tego napróżno, że jesteśmy zdecydowani ponieść konsekwencje wyznawanych przez nas idei. Oni nam zawierzyli, myśmy zawierzili im.

Przewidywania te, a raczej wiara ta była słuszną i w dniu dzisiejszym, w krytycznym momencie sytuacji europejskiej, rząd Jego Królewskiej Mości Jerzego VI, Króla Anglii, przez usta swego ambasadora w Berlinie po poprzednim ostrzeżeniu uprzedził o 9-ej rano, że jeżeli do godziny 11-ej nie otrzyma odpowiedzi, iż najeżdźca, który napadł na nasze państwo, wycofa swoje wojska, że nie będzie uznane samowolne załatwienie spraw gdańskich, to rząd Jego Królewskiej Mości wypełni zobowiązania, które przyjął wobec naszego państwa. O godzinie 11.15 pierwszy minister Anglii, sir Neville Chamberlain, w krótkim i wielkim w swej skromności przemówieniu, zawiadomił naród angielski, dlaczego państwo angielskie znajduje się w stanie wojny z Niemcami, jakie były motywy, które wpłynęły na ten krok. O godzinie 12.30 w południe przedstawiciel Francji złożył podobne oświadczenie rządowi Rzeszy. Ponieważ otrzymał odpowiedź negatywną, uprzedził, że od godziny 17-ej dnia dzisiejszego Francja przystąpi do działań, które będą wykonaniem jej zobowiązań powziętych wobec Polski.

Myśląc o tej wielkiej chwili, przypominam sobie jedną z rozmów z Marszałkiem Piłsudskim, który w najlżejszej formie lubił zawsze wypowiadać głęboką myśl i kiedy, przeglądając różne sposoby prowadzenia polityki, powiedział, że istnieje na ciężką godzinę jedna prosta polityka, polityka dobrego towarzystwa, polityka przyjaźni z ludźmi i narodami, dla których honor nie jest pustym słowem. Z tego założenia wychodząc, polska polityka szukała konsekwentnie takiego rozwiązania w obliczu narastającego a groźnego dla całego świata niebezpieczeństwa.

Jeszcze raz powtarzam: myśmy się nie zawiedli, sprzymierzeńcy nasi też się nie zawiodą, ani teraz, kiedy żołnierze nasi, pod dowództwem Naczelnego Wodza, Marszałka Śmigłego-Rydza, bez chwili wahania stanęli odważnie przeciwko nawale nieprzyjacielskiej, kiedy cały naród w obliczu napadów lotniczych, dokonywanych z pominięciem elementarnych ludzkich praw, nie zdrzą ani na chwilę w swej postawie, ani nie zawiodą się w przyszłości w żadnej innej sprawie, kiedy dobrych zasad bronić będzie trzeba. My, polacy, jako naród, który ma za sobą epoki wspaniałe, epoki wielkości mocarstwowej i epoki cierpień i doświadczeń najsurowszych, nauczyliśmy się napewno mieć dobrą pamięć. W dniu dzisiejszym w imieniu Rządu Rzeczypospolitej przybyłem kolejno do Ambasadora Brytyjskiego i do Ambasadora Francuskiego, ażeby uściśnić dłoń przedstawicielowi Jego Królewskiej Mości Króla Angielskiego i Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Republiki Francuskiej i żeby im powiedzieć te właśnie myśli, którymi w tej chwili dzielę się ze wszystkimi, którzy ich słuchają.

Niech mi wolno będzie w końcu wspomnieć, że w tak trudnej i ciężkiej chwili dla Państwa wszyscy urzędnicy polskiej służby zagranicznej na najbardziej ekspozycyjnych placówkach, w otoczeniu wrogim i z narażeniem życia nieraz, dotrwali do końca, że tu przy swym warsztacie pracy, choć serca ich tak gorąco wyrwywały się niejednokrotnie na front, ażeby z bronią w ręku osobiście bronić tych zasad, na których życie polskie opierać chcemy, że wszyscy ci przez moje usta posyłają naszym żołnierzom najgorętsze pozdrowienia.

—oOo—

Z Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W dniu 2 b.m. na ręce Pana Ministra Spraw Wojskowych gen. dyw. T. Kasprzyckiego nadeszła depeza od strzelców kurkowych w Warszawie treści następującej: Zarząd Bractwa Strzelców Kurkowych w Warszawie w chwili ogłoszenia mobilizacji stawia do dyspozycji Pana Ministra swoją organizację oraz czeka na rozkazy.

Dodatkowe obwieszczenie mobilizacyjne. Powołanie do czynnej służby wojskowej.

1) Powołuję do czynnej służby wojskowej wszystkich tych

— oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia i stanu spoczynku,

— podchorążych rezerwy i pospolitego ruszenia,

— podoficerów, st. szeregowców i szeregowców rezerwy oraz pospolitego ruszenia,

— podoficerów stanu spoczynku,

— zaliczonych do pomocniczej służby wojskowej,

bez względu na wiek, kategorię zdrowia i rodzaj broni (służby), którzy otrzymali białe karty mobilizacyjne z czerwonym pasem.

2) Powołani wykonają rozkaz podróży podany na str. 2-iej karty mobilizacyjnej, udając się natychmiast do formacji wojskowej lub niewojskowej wskazanej w tym rozkazie. Rozkaz ten podaje również, gdzie ta formacja się znajduje, w jaki sposób — pieszo lub koleją — powołany ma odbyć podróż oraz co ma zabrać ze sobą.

Powołani, którzy są kierowcami lub właścicielami pojazdów mechanicznych, a w myśl ogłoszonego planu poboru mają dostarczyć te pojazdy do komisji poborowych, winni zastosować się do wskazań podanych w punkcie 3-im na str. 3-iej karty mobilizacyjnej.

3) odpowiedzialność za niezgłoszenie się do czynnej służby wojskowej:

Winny niezgłoszenia się do czynnej służby wojskowej w myśl niniejszego obwieszczenia będzie ukarany według przepisów kodeksu karnego wojskowego, przewidującego — zależnie od kwalifikacji czynu — karę pozbawienia wolności do więzienia bezterminowego łącznie lub karę śmierci.

Minister Spraw Wojskowych.

Warszawa, dnia 3 września 1939 r.

—oOo—

Z Ministerstwa W. R. i O. P.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego upoważnił kuratorów okręgów szkolnych do zarządzenia rozpoczęcia roku szkolnego 1939/40 przez uruchamianie w miarę możliwości zajęć w podległych im szkołach, poczynając od poniedziałku 11 września r.b.

Młodzież, która nie będzie mogła z powodu warunków komunikacyjnych na czas zgłosić się do swych szkół, będzie przyjmowana do nich w terminie późniejszym bez żadnych przeszkód.

Wobec konieczności przyspieszenia akcji przeprowadzenia rejestracji fachowców przemysłowych i rzemieślniczych, P. Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. zwraca się z apelem do nauczycieli i nauczycielek wszystkich szkół zawodowych, aby niezwłocznie zgłosili się do punktów, w których przeprowadzana jest rejestracja i pomogli rejestratorom w wykonywaniu ich pracy.

Punkty rejestracyjne są uwidocznione w planach stawiennictwa, rozplakatowanych wraz z obwieszczeniami o zarządzanej rejestracji we wszystkich miastach i osiedlach na obszarze całego państwa.

Dnia 2 września 1939 r. Minister W. R. i O. P. przyjął prezydium Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, które w imieniu organizacji zadeklarowało pełną gotowość pracy społecznej i opieki nad młodzieżą, prosząc Pana Ministra o wytyczne.

Delegaci T. N. S. W. poinformowali jednocześnie Pana Ministra o rezultatach dotychczasowej swej działalności.

Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

Trzydzieste pierwsze posiedzenie Sejmu z dnia 2 września 1939 r.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 15-ej.

P. Marszałek W. Makowski otwierając posiedzenie odczytał zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu zamieszczone w Monitorze Polskim z dnia 2 września pod poz. 491.

Na podstawie powyższego zarządzenia zwołałem dzisiejsze posiedzenie z porządkiem dziennym, który został Panom Posłom rozdany.

Otwieram posiedzenie.

Jako sekretarze zasiadają Panowie Posłowie: **Matraś i Zenczykowski.**

Przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos **Pan Prezes Rady Ministrów gen. S. a. woj Składkowski.**

Pan Prezes Rady Ministrów wstępuje na trybunę. Izba wstaje i wita Go huczными oklaskami.

Pan Prezes Rady Ministrów F. Sławoj Składkowski: Wysoka Izbo! Sytuacja, w której dziś mam zaszczyt przemawiać w imieniu Rządu jest jasna: zostaliśmy zaatakowani, więc walczyliśmy!

Wszystkim Panom w tej Wysokiej Izbie, jako czujnym na sprawy Państwa obywatelom, znany jest przebieg wydarzeń, które poprzedziły wybuch narzuconej nam wojny.

W tym miejscu Rząd pragnie wyrazić wdzięczność Wysokiej Izbie, że w zrozumieniu powagi sytuacji zechciała ułatwić jego pracę jeszcze w okresie poprzedzającym wojnę przez udzielenie pełnomocnictw już w maju b. r. w zakresie spraw gospodarczych i obrony Państwa.

Obecnie oświadczam Wysokiej Izbie, że Rząd staje do dyspozycji Naczelnego Wodza z niezłomną wolą pokonania każdej przeszkody, stojącej w poprzek Jego woli w dziele obrony Państwa. (Huczne oklaski).

Szczegółowy i ścisły przebieg wydarzeń i ich ocena będą niebawem przedstawione opinii kraju w całej rozciągłości.

Jesteśmy spokojni — spokojni o losy Narodu i Państwa.

Narzuconą nam wojnę wygramy, (huczne oklaski), bo nauczył nas Józef Piłsudski, jak się zdobywa niepodległość i jak się jej broni. (Huczne oklaski).

Wojnę tę wygramy, bo na wezwanie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej pójdziemy do walki wszyscy, ramię przy ramieniu. (Huczne oklaski).

Wojnę tę wygramy, bo mamy Wodza — Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza (Izba wstaje — huczne i długotrwałe oklaski i okrzyki: Niech żyje Wódz Naczelny) i wypełnimy z twardym żołnierskim postuszeństwem wszystkie Jego rozkazy, wiedzące Polskę w imię Boże do zwycięstwa. (Huczne oklaski).

Następnie Marszałek udzielił głosu **Wicemarszałkowi Wendzie.**

Wysoka Izbo! Polsce została narzucona wojna. Odwieczny nasz wróg, zawsze chciwy cudzego mienia i cudzych ziem, podstępny i barbarzyński, nie wahał się rozpętać pożogi wojennej i targnąć się na Państwo Polskie, którego wolność i niepodległość wskrzesił na polach zwycięskich walk, zroszonych krwią bohaterskiego żołnierza — Józef Piłsudski. Nieśmiertelny Wódz, Wielki Marszałek, nauczył nas, jak się bagnem niepodległość Ojczyzny zdobywa i bagnem broni. (Oklaski). Nie ma dziś w Polsce ani jednego obywatela, którego serce nie bije potężnym rytmem ofiarności, gdy w całym kraju rozbrzmiewa gromki okrzyk: do bronii! W ogniu bitewnym gruntują dziś nasi żołnierze honoru narodu i wielkości Ojczyzny. Z nimi są serca wszystkich Polaków, którzy zdecydowani i karni stają pod rozkazami Wodza, pomni Jego słów, że „gwałt zadawany siłą, musi być siłą odparty”. (Oklaski). Pamiętamy, że na polach zwycięskich bitew znajdowała swój wyraz wielka prawda dziejowa, że w zetknięciu się z polskim orężem załamywała się germańska pycha i buta. Do Psiego Pola, Płowiec i Grunwaldu dorzucimy nowe warzyny, zdobyte w zwycięskiej walce z odwiecznym wrogiem. (Oklaski). Stwierdzamy, że wszyscy obywatele Rzeczypospolitej stanowią jeden wielki i potężny obóz warowny, całkowicie i bez reszty oddany naszemu Wodzowi Marszałkowi Polski Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi, pod którego rozkazami walczyć będziemy zwycięsko o wielkość Rzeczypospolitej (Oklaski). Zdajemy sobie sprawę, że koleje wojny bywają zmienne, i że wielokrotnie przeżywać możemy chwile ciężkie i trudne. Wiemy jednak, że nasza świetna i niezwyciężona armia, wspierana jednolitym wysiłkiem wszystkich obywateli, w ostatecznym wyniku uzyska pełne zwycięstwo, miażdżąc pychę i butę germańską, wiecznie zagrożającą pokojowi świata.

Sejm Rzeczypospolitej, jako reprezentant woli Narodu, oświadcza, że wszelkie zarządzenia i rozkazy Rządu Rzeczypospolitej Polskiej całe społeczeństwo polskie wykonywać będzie z pełnym zaufaniem i ochotną gotowością. (Oklaski).

„W wypadku wojny każdy mężczyzna bez względu na wiek i każda kobieta będą żołnierzami”.

Te słowa wypowiedziane przez Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza stają się dziś żywą prawdą. Wszyscy obywatele żołnierze w służbie Ojczyzny znajdują się na wyznaczonych sobie posterunkach, cały swój czas i siły oddając Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. (Oklaski). Dając wyraz tym powszechnym i jednolitym nastrojom całego narodu i pragnąc umożliwić wypełnienie obowiązku żołnierskiego tym posłom i senatorom, którzy będą mogli być zwolnieni od innych swych wobec Państwa powinności — Koło Parlamentarne Obozu Zjednoczenia Narodowego zgłosiło na posiedzenie dzisiejsze odpowiedni wniosek. Wniosek ten Wysoki Sejm będzie miał możność rozpatrywać we właściwym punkcie porządku dziennego. Jesteśmy w drugim dniu wojny, narzuconej nam przez odwiecznego i podstępного wroga. Bronimy wolności Ojczyzny i honoru Narodu. Walczyliśmy o słuszną sprawę. (Oklaski). Skupieni wokół osoby Naczelnego Wodza, Marszałka Polski, Śmigłego Rydza, wierni wspaniałym tradycjom polskiego oręża, jesteśmy gotowi do wszelkich ofiar, aby naszą niezłomną wiarę w zwycięstwo wojenne przekuć w wysiłkiem całego walczącego narodu w nowy wielki i spiszowy pomnik chwały i rosnącej potęgi Rzeczypospolitej. (Gromkie oklaski).

Następnie złożył deklarację ideową w imieniu ludności ukraińskiej Wołynia **pos. Skrypnik** mówiąc między innymi:

Czuję się szczęśliwy, mając możność stwierdzić, że społeczeństwo ukraińskie Wołynia należycie odczuło wielką odpowiedzialność, jaka na nim zaciążyła dzisiaj wobec Państwa, własnego Narodu i przyszłych pokoleń.

Na pierwsze wezwanie Rzeczypospolitej ludność ukraińska Wołynia najdokładniej wykonała wszystko, co od niej Państwo zażądało. Już dzisiaj moi bracia zraszają własną krwią ziemię polską, świadomie dając dowód gotowości złożenia na ołtarz obrony wspólnych skarbów ofiarę najdroższą — ofiarę życia własnego i krwi. (Oklaski).

Następnie zabrał głos w imieniu Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej **Wicemarszałek Mudryj**, zakończywszy oświadczeniem: Obecnie nie czas na wzajemne spory polityczne. Decyzję spełnienia obowiązku obywatelskiego wraz ze społeczeństwem ukraińskim w całej pełni wykonamy i poniesiemy wszystkie ofiary dla zwartej obrony Państwa. (Oklaski).

Pos. Seidenman przemawiał w imieniu ludności żydowskiej: Nie czas dzisiaj na rozważania. Oświadczam jeszcze raz, że ludność żydowska w Polsce bez żadnych zastrzeżeń oddaje się do dyspozycji Naczelnego Dowództwa i staje do apelu, gotowa ponieść wszystkie ofiary, jakich chwila dziejowa wymaga. Wielka mocarstwowa potęga Polska jest ideałem ludności żydowskiej, jako równouprawnionych obywateli Państwa. Niech żyje zwycięstwo polskie. (Oklaski).

P. Marszałek wyraża przekonanie, że wobec chwili, którą przeżywamy, Izba zgodzi się załatwić w skróconym postępowaniu pilną sprawę, jaką jest projekt ustawy o czynnej służbie wojskowej posłów i senatorów, złożony przez **pos. Zenczykowskiego.**

Izba uchwaliła skrócone postępowanie, po czym głos zabrał sprawozdawca projektu **pos. Zenczykowski:**

Projekty ustaw, które mam zaszczyt referować w imieniu Koła Parlamentarnego O. Z. N. umożliwiają tym Posłom i Senatorom, którzy będą mogli być zwolnieni od pełnienia swych obowiązków publicznych, ochotnicze wstąpienie do szeregów wojska. Złożony projekt ustawy modyfikuje dotychczas obowiązujące ordynacje wyborcze do Sejmu i Senatu w ten sposób, że poseł zgłaszający się ochotniczo do czynnej służby wojskowej nie traci swego mandatu, a gdy sprawa państwowa będzie tego wymagała, Marszałek Sejmu będzie miał możność wzywać go do prac sejmowych. Ustawa obowiązywać ma od 1 września.

Projekt ustawy o czynnej służbie wojskowej posłów i senatorów Sejm przyjął jednomyślnie w drugim i trzecim czytaniu.

Na wniosek **P. Marszałka** Sejm uchwalił skrócone postępowanie dla załatwienia projektu, złożonego przez **pos. Szczepańskiego**, w przedmiocie uzupełnienia Regulaminu Sejmu w związku ze stanem wojennym stosownie do art. 79 ustawy konstytucyjnej.

Pos. Szczepański: Wniosek uzupełnia częścią 6 art. 111, 112 i 113 Regulaminu Sejmu, ustalając Sejm w zmniejszonym składzie na czas wojny, zgodnie z ustawą konstytucyjną. Sejm w składzie zmniejszonym stanowią z tytułu pełnionych funkcji: Marszałek Sejmu, Wicemarszałkowie, przewodniczący komisji, sprawozdawca generalny budżetu, prezes sądu marszałkowskiego, posłowie przybrani imiennie przez zespół posłów, wchodzących do Sejmu w składzie zmniejszonym z tytułu pełnionych funkcji, do ogólnej liczby 41. Po otrzymaniu zarządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej o powołaniu Sejmu w składzie zmniejszonym, Marszałek Sejmu zwołuje niezwłocznie posłów, należących do zmniejszonego składu z tytułu pełnionych funkcji, i przeprowadza uzupełnienie tego składu do liczby 41. Uzupełnienie odbywa się na wniosek Marszałka trybem, przewidzianym dla wyboru komisji Sejmu. W obradach Sejmu w składzie zmniejszonym stosuje się zasady postępowania skrócone w myśl przepisów art. 66 Regulaminu. Sejm w składzie zmniejszonym może przedmiot obrad odesłać do rozważenia komisji specjalnej bądź wybranej przez plenum Sejmu zmniejszonego, bądź powołanej przez Marszałka.

Sejm uchwalił uzupełnienie Regulaminu. Następnie zabrał głos **P. Marszałek Sejmu prof. Wacław Makowski:**

Wysoka Izbo! Najeźdźca znów wdarł się na ziemię polską. Nasza niezmienna dobra wola uczciwego sąsiadkiego współzycia napotkała na zbrodniczy upór.

Wojna, którą rozpoczął wróg, toczy się nie tylko o Pomorze i Śląsk, o nasze granice i nasze bogactwa — wojna toczy się o nasz byt, o nasze prawo, o świętą ideę wolności i sprawiedliwości.

Jeszcze nie obeschła krew, jeszcze nie zasklepiły się rany świata po wielkiej wojnie, którą rozpętał Niemcy temu 25 lat. Dziś wszystko zaczyna się na nowo. Na nowo cała Europa będzie ogarnięta pożarem.

25 lat temu prosiliśmy moźnych tego świata, jak o łaskę, o prawo walczenia pod własnym sztandarem.

Dzisiaj wielka Rzeczpospolita całą swą zjednoczoną potęgą, fizyczną i duchową, staje do stanowczej rozprawy na rzucone Jej przez wroga wyzwanie.

Od czasu kiedy rządzeniem Opatrzności przodkowie nasi na tej ziemi założyli swój dom, związany został pomiędzy ziemią i narodem nierozwalny ślub. Ziemia należy do narodu i naród należy do ziemi.

Nigdzie bodaj na świecie związek ten nie jest tak ścisły, bo kraju naszego nie bronią fizyczne przeszkody; granice jego, na przestrzał otwarte, niezłomną mają obronę we krwi i sile narodu. Nie raz przychodzili tu z różnych stron świata najeźdźcy, zaścierałi trupami nasze ziemie, rzadko uchodząc z życiem.

Wszystko to razem: nasza krew, nasza ziemia, nasza historia, stworzyło oblicze duchowe Polski.

Podczas gdy hasłem naszego wroga jest: „tu się ma słuchać rozkazu” — zawołanie Polski brzmi: „za wolność naszą i waszą”. (Oklaski).

Ta wojna, której uczestnikami staliśmy się obecnie, trwa nie od dziś. Toczy się ona od tysiąca lat.

Wojna pomiędzy wolnością a niewolą, pomiędzy sprawiedliwością a gwałtem, pomiędzy broniącym ziemi swojej, praw swoich i najwyższych wartości ludzkiej narodem polskim a chciwymi, zaborczyściami zbrodniczego najeźdźcy.

Dziś rozpoczął się nowy etap tysiącletniej walki.

Przyjmujemy ją ze spokojem, jako zadanie wyznaczone narodowi naszemu przez Opatrzność.

W imię wolności, w imię prawdy i wszystkiego co jest szlachetne, w człowieku, walkę tę wygrać musimy i wygramy. (Izba wstaje, huczne oklaski i okrzyki: Wygramy).

W chwili, kiedy żołnierze nasi ścierają się w krwawych zapasach, — złożmy przede wszystkim hołd nieśmiertelnej pamięci Józefa Piłsudskiego. On to przywrócił Polsce wielkie imię pomiędzy narodami, dał jej sztandary bojowe opromienione chwałą wspaniałych zwycięstw. (Izba wstaje i stojąc słucha przemówienia Marszałka do końca).

Tego imienia i tych sztandarów nie damy na poharbienie. (Głosy: nie damy).

W imieniu całego narodu, którego tu jesteśmy przedstawicielami, w imieniu wszystkich, którzy mają szczęście być obywatelami polskimi, stwierdzamy, że tego szczęścia bronić będziemy jak najwyższego dobra na ziemi.

Prosimy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, aby tę naszą gotowość przyjął i dysponował nią tak, jak to uzna dla dobra Polski za słusne.

Prosimy Naczelnego Wodza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej, aby wiedział, że ilu jest w Polsce ludzi, których ręce zdołają utrzymać karabin albo jakkolwiek wykonać pracę, tylu ma wiernych i oddanych na śmierć i życie żołnierzy. (Huczne oklaski).

A najeźdźca, który w swym krwiożerczym opętaniu szuka śmierci na ziemi polskiej niech wie, że ją znajdzie, — że — jak to już bywało w historii, Polska będzie dla niego nieubłagany, karzącym mieczem Przeznaczenia.

Tak nam dopomóż Bóg. (Huczne oklaski. Izba powtarza ślubowanie „Tak nam dopomóż Bóg”, po czym intonuje najpierw Hymn Narodowy, a następnie Pierwszą Brygadę).

Na tym porządek dzienny został wyczerpany i Marszałek zamknął posiedzenie o godz. 15 min. 40.

Dwudzieste posiedzenie Senatu z dnia 2 września 1939 r.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 15 m. 55.

P. Marszałek B. Miedziński otwierając posiedzenie zakomunikował Izbie, że otrzymał zarządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu nadzwyczajnej sesji Senatu dla rozpatrzenia spraw, związanych ze stanem wojny. (Monitor Polski Nr 202 z 2 września r. b. poz. 492).

Na sekretarzy p. Marszałek zaproponował senatorów: Rosadę i Wielowieyskiego.

Na propozycję Marszałka Izba zgodziła się rozpatrzyć sprawy, umieszczone na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia w postępowaniu skróconym.

Przed porządkiem dziennym głos zabrał Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski, który powtórzył oświadczenie, złożone poprzednio w Sejmie. Przy wejściu na trybunę p. Premier został powitany przez Izbę hucznymi oklaskami. Izba oklaskiwała też gorąco poszczególne ustępy przemówienia p. Premiera i zakończenie mowy, którego wysłuchała stojąc.

Następnie głos zabrał p. Marszałek Senatu:

Wysoka Izbo! Na oświadczenie Szefa Rządu odpowiedzieć chcę w imieniu Senatu Rzeczypospolitej, zespolonego, jak cały kraj, w jednej myśli i w jednym uczuciu. Nie ma ceny na ziemię polską i honor Polaków (Oklaski). Nie ma siły, któraby te dwa skarby najwyższe potrafiła nam wydrzeć (Oklaski). Opętana pycha i przebiegła obłuda złego sąsiada znajdzie na tej ziemi opór bezwzględny i niezłomny (Oklaski). Józef Piłsudski, którego duch jest w tej chwili z nami, widzieć będzie, że tak jak nas uczył — wielkość i honor Polski jest sztandarem naszego pokolenia, od którego żaden z nas żywy nie odstąpi. (Oklaski). Oderwani zostaliśmy przez złośliwą, brutalną napaść od spokojnej pracy. Ręce nasze musiały rzucić pług i młot, aby

chwycić za broń. I dlatego w sercach całego Narodu Polskiego powstał wielki i słuszny gniew. Gniew zimny, twardy, zawzięty. Sprawa nasza jest dobra i sprawiedliwa w oczach Boga i świata całego. (Huczne oklaski).

Naczelnym Wódz, największym zaufaniem i gorącą miłością Narodu obdarzony, może polegać na tym, że każdy obywatel kraju będzie żołnierzem, gorliwie spełniającym Jego wolę i rozkaz. (Oklaski). Zapewniam Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, że Rząd Jego napotka ze strony przedstawicielstwa narodowego pełną i skwapliwą pomoc we wszystkich swych poczynaniach dla obrony Ojczyzny. (Oklaski).

Ostateczne epokowe dla życia Polski i świata zwycięstwo musi być naszym udziałem. (Oklaski). Żołnierzom naszym, walczącym w tej chwili na ziemi, morzu i w powietrzu, cześć i pozdrowienie. (Huczne oklaski).

Przystąpiono do porządku dziennego.

Sprawozdawca s. Dąbkowski referuje dwa projekty ustaw o zmianie ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, które uchwalili dzisiaj Sejm.

Ustawa o ordynacji wyborczej, która do dziś obowiązuje, stawia przeszkody nie do przezwyciężenia wszystkim tym kolegom, którzy bądź powołani, bądź idąc za własnym impetusem, stawili się do szeregów. Z chwilą, kiedy mandat posła, czy senatora, nie został złożony, oficer nie może spełnić swojego najświętszego obowiązku względem Państwa. Aby ten obowiązek nam wszystkim ułatwić, ażebyśmy mogli spełnić święte dzieło żołnierskie, dziś w Sejmie została podjęta zmiana ordynacji wyborczej, umożliwiając nam dokonanie naszego obowiązku. Sejm w trzech czytaniach przyjął zmianę ordynacji wyborczych, pozwalającą na to, żebyśmy nie tracąc naszego mandatu, mogli swój żołnierski obowiązek spełnić. Ustawa ta zmienia

art. 85 i 86 ordynacji wyborczej do Sejmu oraz art. 43 ordynacji wyborczej do Senatu.

Przystąpiono do głosowania. Senat uchwalili projekt ustawy jednomyślnie.

Przystąpiono do następnego punktu porządku dziennego: wniosek p. Marszałka Senatu o uzupełnienie tymczasowego Regulaminu Senatu. Wniosek p. Marszałka Senatu jest następujący: „W tymczasowym Regulaminie Senatu dodaje się część 6 (art. 107 — 109) w następującym brzmieniu: „Część VI. Senat w składzie zmniejszonym. Art. 107: Senat w składzie zmniejszonym, przewidziany w art. 79 ust. 2 ustawy konstytucyjnej stanowi: a) z tytułu pełnionych funkcji: 1. Marszałek Senatu, 2. Wicemarszałek Senatu, 3. Przewodniczący Komisji Senatu, 4. Sprawozdawca generalny budżetu, 5. Prezes Sądu Marszałkowskiego, b) Senatorowie, przybrani imieniem przez zespół senatorów, wchodzących do Senatu w składzie zmniejszonym z tytułu pełnionych funkcji do ogólnej liczby 19. Art. 108). Po otrzymaniu zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o powołaniu Senatu w składzie zmniejszonym p. Marszałek Senatu zwołuje niezwłocznie senatorów, należących do zmniejszonego składu Senatu z tytułu pełnionych funkcji i przeprowadza uzupełnienie tego składu do liczby 19. Uzupełnienie odbywa się na propozycję Marszałka Senatu trybem, przewidzianym dla wyboru komisji Senatu. Art. 109). W obradach Senatu w składzie zmniejszonym stosuje się zasady postępowania skrócone w myśl przepisów art. 65 Regulaminu. Senat w składzie zmniejszonym może przedmiot obrad odestać do rozważania komisji specjalnej, bądź wybranej przez plenum Senatu w składzie zmniejszonym, bądź powołanej przez Marszałka Senatu.

Wniosek p. Marszałka Miedzińskiego został przyjęty przez plenum Senatu jednomyślnie.

Na tym porządek dzienny został wyczerpany. Koniec posiedzenia godz. 16 min. 20.

Z rejestru stowarzyszeń.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Warszawskiego z dn. 9 sierpnia 1939 roku za Nr PB. VI 1/508, wciągnięto w dn. 9 sierpnia 1939 r. do rejestru stowarzyszeń Warszawskiego Urzędu Wojewódzkiego pod Nr 2073 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Szkoły Średniej w Ostrołęce”, z siedzibą w Ostrołęce.

Teren działalności: Powiat ostrołęcki.

Cel stowarzyszenia: Zakładanie i prowadzenie szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.

Srodki działania: Zakładanie szkół, urządzanie zjazdów, konferencji, odczytów, pokazów, burs, imprez dochodowych.

Imiona i nazwiska założycieli: Józef Dobkowski, Stanisław Jędrzejczyk, Piotr Majewski, Józef Leonik, Jan Głuszczyk, Marian Mierzejewski, Karol Krajewski, Włodzisław Kuligowski, Józef Bednarski, Mieczysław Gumkowski, Jan Figat, Antoni Gosiewski, Dominik Komorowski, Jerzy Jagińtkowski, Władysław Samsel.

2668-kg

Na zasadzie postanowienia Wojewody Warszawskiego z dn. 18 lipca 1939 roku za Nr PB. VI 1/297, wciągnięto w dn. 25 sierpnia 1939 r. do rejestru stowarzyszeń Warszawskiego Urzędu Wojewódzkiego pod Nr 2075 stowarzyszenie pod nazwą: „Koleżeńska Kasa Pożyczkowa - Oszczędnościowa Pracowników Miejskich m. Grójca”, z siedzibą w Grójcu.

Teren działalności: m. Grójec.

Cel stowarzyszenia i srodki działania: Stałe i systematyczne gromadzenie oszczędności oraz udzielanie członkom pożyczek.

Imiona i nazwiska założycieli: Tadeusz Olszewski, Roman Stanisławski, Lucjan Raddecki, Jerzy Janik, Stanisław Bruszewski, Władysława Borowiecka, Stanisław Ferszter, Józef Jaworski, Ignacy Krawczykowski, Józef Nowak, Wacław Błaszczkowski, Mikołaj Włuczynski, Józef Stankiewicz, Stanisław Ejmowski, Władysław Pawlak.

2669-kg

Na zasadzie postanowienia Wojewody Warszawskiego z dn. 28 czerwca 1939 r. za Nr PB. VI 1/295, wciągnięto w dn. 25 sierpnia 1939 r. do rejestru stowarzyszeń Warszawskiego Urzędu Wojewódzkiego pod Nr 2076 stowarzyszenie pod nazwą: „Towarzystwo Domu Społecznego w Chylicach”, z siedzibą w Chylicach.

Teren działalności: Wieś i lotnisko Chylice.

Cel stowarzyszenia: Wybudowanie i prowadzenie domu społecznego, koordyno-

wanie prac podejmowanych przez organizacje na terenie Domu Społecznego.

Srodki działania: Budowa i administrowanie budynkami Domu Społecznego, utrzymywanie sal, bibliotek, świetlic, prowadzenie akcji przeciwalkoholowej, urządzanie imprez dochodowych.

Imiona i nazwiska założycieli: Jan Paderewicz, Jan Roslan, Michał Solsun, Tomasz Doliński, Wacław Komosa, Tadeusz Gołębiowski, Marian Salamonski, Mieczysław Piotrowski, Marian Szewczyk, Zygmunt Szewczyk, Antoni Brzeziński, Aleksander Paderewicz, Franciszek Szewczyk, Stefan Szewczyk, Jan Magdziarski.

2670-kg

Na zasadzie postanowienia Wojewody Warszawskiego z dn. 12 marca 1938 roku za Nr PB. VI-1/86, wciągnięto w dn. 22 marca 1938 r. do rejestru stowarzyszeń Warszawskiego Urzędu Wojewódzkiego pod Nr 1716 stowarzyszenie pod nazwą: „Stowarzyszenie Dobroczynne pod nazwą: „Gemilus - Chesed” w Tarczynie”, z siedzibą w Tarczynie.

Teren działalności: m. Tarczyn.

Cel stowarzyszenia: Udzielanie bezprocentowych pożyczek niezamożnym żydom za poręczytelstwem.

Srodki działania: Urządzanie odczytów, wieczorków, przedstawień, koncertów i kwest.

Imiona i nazwiska założycieli: Leszno Neoch, Gajer Icek, Najburg Icek, Rombandel Szmul, Gutman Cukier, Waltsztajn Majlech, Gajer Chaim, Kaufman Abram, Zacharowicz Szaja, Karpman Herszek, Najburg Lejb, Ajsenman Dawid, Zajdenweber Mosek, Dubiński Josek, Chil Berenholt.

2671-kg

Na zasadzie postanowienia Wojewody Pomorskiego z dn. 4 marca 1939 r. za Nr Sp BS. 2/45, wciągnięto w dn. 21 sierpnia 1939 roku do rejestru stowarzyszeń i związków Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego pod Nr 1587 stowarzyszenie pod nazwą: „Tow. Ogródków Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich im. Ks. Stan. Streicha”, z siedzibą w Łasinie, pow. grudziądzkiego.

Teren działalności: Łasin.

Cel stowarzyszenia: a) zakładanie i urządzanie kolonii ogródków działkowych, b) organizowanie osiedli i ogródków przydomowych, c) podniesienie kultury duchowej i materialnej wśród członków.

Srodki działania: a) dzierżawienie lub nabywanie na własność gruntów, b) przydzielanie działek, c) organizowanie kursów, odczytów, pogadanek ogrodniczych, d) utrzymywanie instruktorów ogrodniczych, urządzanie wzorowych działek, pokazów i konkursów.

Imiona i nazwiska założycieli: Antoni Chelkowski, Józef Wiśniewski, Jan Szykowski, Augustyn Kotowski, Franciszek Lewicki, Alfons Arndt, Jan Wiśniewski, Stanisław Paga, Józef Arndt, Bronisław Paga,

Bronisław Flatoff, Jan Szczesny, Aleksander Skolmowski, Jan Maciejewski, Jan Li-gnowski.

Czas trwania stowarzyszenia: Nieograniczony.

2661-kg

Obwieszczenia sądowe.

Z REJESTRU HANDLOWEGO.

Sąd Okręgowy w Nowogrodku.

Do Rejestru Handlowego wpisano 28 sierpnia 1939 r. A. 8024. Firmę „Mowsza Isakow”, tartak w majątku Zapole wykreślono z powodu prowadzenia przedsiębiorstwa w mniejszym rozmiarze.

5873-p

Sąd Okręgowy w Toruniu.

Do rejestru handlowego dział B. Nr 3 Chełmża przy firmie Cukrownia Chełmża—Spółka Akcyjna w Chełmży dnia 23 sierpnia 1939 wpisano:

W miejsce zmarłego Jerzego Ślaskiego z Orłowa wybrano do Zarządu jako przewodniczącego Adama Czarlinskiego z Zakrzewka na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 26 czerwca 1939.

5847-p

POSTĘPOWANIE UKŁADOWE.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydz. I dnia 8 lipca 1939 r.

Postępowanie układowe do majątku dłużników Hillela Nafatalego Asatanowicza i Racheli Leii 2 im. Kiczowskiej zostało umorzone.

5872-p

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE.

III. U. 1/38. W sprawie upadłości firmy „Spółdzielnia Spożywców z odpow. udziałami w Tczewie” zawiadamia się wszystkich zainteresowanych, że ustalona lista wierzycieli można przeglądać w sekretariacie Sądu Grodzkiego w Tczewie, pokój Nr 17 oraz, że w ciągu dwóch tygodni od daty obwieszczenia w „Monitorze Polskim” można przeciwko ustaleniu założyć sprzeciw do Sądu Okręgowego.

go w Chojnicach, Wydział Zamiejscowy w Starogardzie.

Tczew, dnia 22 sierpnia 1939 r.

Sędzia - komisarz

5859-p

Licytacje i przetargi.

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zaprasza do składania ofert na dostawę:

z przetargu Nr 66/63/39 w dniu 28 września 1939 r. około 50000 m³ tłucznia na podsypek do torów kolejowych, z terminem dostawy partiami do dnia 30 sierpnia 1940 r.

Ceny należy podać loco wagon taka stacja P. K. P. i za takie jednostki, jakie wymieniono w specyfikacji.

Oferent powinien złożyć wadium w wysokości 5% (pięciu) ogólnej sumy oferowanej dostawy.

Oferent, posiadający kaucję ogólną (generalną) lub stałą, powinien do oferty załączyć oświadczenie, że zobowiązuje się zapłacić odszkodowanie w wysokości wadium, określonego przy danej dostawie z odsetkami ustawowymi od daty zakończenia przetargu do dnia uiszczenia, jeżeli cofnie lub zmieni ofertę po rozpoczęciu przetargu, albo jeżeli, w razie utrzymania się przy przetargu, uchyli się od podpisania umowy lub złożenia kaucji umownej w wyznaczonym terminie. Niezałączenie do oferty tego oświadczenia spowoduje uznanie oferty za nieważną.

Oferta obowiązuje oferenta 60 dni od daty otwarcia przetargu, pod rygorem utraty wadium. W razie niemożności przyjęcia terminu 60-dniowego, oferent obowiązany jest podać w ofercie termin ważności swojej oferty. Oferta powinna być przed terminem rozpoczęcia przetargu złożona do skrzynki ofertowej, znajdującej się w przedsiönku gmachu D. O. K. P. w Poznaniu, albo nadesłana pocztą do Dyrekcji.

Rozpoczęcie przetargu: w dniu wyznaczonym dla niniejszego przetargu, począwszy od godziny 12-tej, w gmachu Dyrekcji w pokoju 420.

Wyplata należności za dokonaną i przyjętą dostawę będzie uskuteczniiona nie później, niż w ciągu 42 dni od daty dokonania odbioru ilościowego.

Bliższe informacje, ogólne warunki przetargów i specyfikację otrzymać można bezpłatnie w godzinach urzędowych w D. O. K. P. w Poznaniu, Wydział Zasobów, pokój Nr 408.

Ogólne warunki dostaw można nabyć w cenie 0.50 zł za 1 egzemplarz w Wydziale Zasobów, pokój Nr 411, a warunki techniczne w cenie 1.— zł.

Za Naczelnika Służby Zasobów:

(—) Inż. Maliński,

Kierownik Działu Zakupów.

5754-p

PRZETARG NIEOGRANICZONY. Nr V. 34.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych we Lwowie zaprasza do składania ofert na dostawę w roku 1940 tucznią w ilości 60.000 m³. Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w sekretariacie Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych we Lwowie.

Termin rozpoczęcia przetargu dnia 28 września 1939 godz. 12 w gmachu D. O. K. P. Lwów, pokój Nr 451.

Blizsze informacje i formularze ofertowe można otrzymać w godzinach urzędowych w Wydziale Zasobów Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych we Lwowie, gdzie można również nabyć warunki dostawy za opłatą 1 zł.

5874-p

PRZETARG Nr 23/39.

Centralne Biuro Zaopatrzenia Materiałowego K. P. w Warszawie, ul. Bol. Prusa 1 wzywa do składania ofert na dostawę:

1) Taśmy papierowej niegumowanej do aparatów telegraficznych:

- 11 mm x 60 mm x 220 mm — 20.000 rolek,
- 11 mm x 60 mm x 200 mm — 74.000 rolek,
- 11 mm x 60 mm x 180 mm — 55.000 rolek,
- 11 mm x 55 mm x 190 mm — 15.000 rolek,
- 11 mm x 55 mm x 140 mm — 16.000 rolek,
- 11 mm x 36 mm x 200 mm — 120.000 rolek,
- 11 mm x 36 mm x 130 mm — 115.000 rolek,

w/g Polskich Norm P. N. T. 310 z 1937 r. Ceny należy podać za 100 krążków, z opakowaniem loco Magazyn Zasobów na stacji Warszawa Wschodnia.

Do oferty należy dołączyć po 4 wzory oferowanych taśm.

Wadium 5% sumy ofertowej dostawy.

2) Kartoników biletowych, ilości w/g wykazu znajdującego się w Biurze, które powinny odpowiadać Warunkom Technicznym druk P. K. P. Ser. Z Nr 269 oraz wzorowi.

Ceny należy podać za 1000 szt. loco wagon stacja załadowania z opakowaniem.

Do oferty należy dołączyć wzory.

Wadium 5% sumy oferowanej dostawy

3) 2045 ton złączek niewalcowanych i 75.000 ton kompletów opórek w/g warunków technicznych Ministerstwa Komunikacji i uzupełnień, wykazy ilościowe i rysunki znajdujące się w Biurze.

Ceny należy podać za złączki niewalcowane za 1 tonę, za opórki przeciwpełzne za 100 kompl. loco wagon stacja załadowania.

Wadium 5% sumy oferowanej dostawy.

4) 18548 m² cerat wagonowych o szerokości od 120 cm do 140 cm, a mianowicie:

- a) 133 m² ceraty Nr 1 czarnej na stoliki,
- b) 7380 m² ceraty Nr 2 białej sufitowej,
- c) 5062 m² ceraty Nr 3 jasna wzorzysta clemna,
- d) 1562 m² ceraty Nr 4 mozaiki ciemnej korytarzowej,
- e) 54411 m² ceraty Nr 5 malinowej w/g warunków technicznych Nr MZ IX 902/162 z dnia 30.VI.1939 r., a co do koloru deseni i wykończenia powinny odpowiadać wzorom znajdującym się w Biurze.

Dokładna szerokość zamówionych cerat będzie podana w zleceniach dostawy.

Ceny należy podać za 1 m² loco wagon stacja załadowania z opakowaniem.

Wadium 5% sumy ofertowej dostawy.

5) 1870 m² linoleum w kolorze brązowym o grubości 3,6 mm według warunków technicznych kolejowych druk P. K. P. ser. R. Nr 141.

Ceny należy podać za m² loco Główny Magazyn Zasobów na st. Warszawa Wschodnia z opakowaniem.

Do oferty należy dołączyć dowód subskrybowania Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej stwierdzający jej wysokość i uiszczenie przypadających rat.

Termin rozpoczęcia przetargu godz. 11 dn. 12 września 1939 r.

Blizszych informacji udziela w godzinach urzędowych Centralne Biuro Zaopatrzenia Materiałowego w Warszawie, ul. Bol. Prusa Nr 1, gdzie można nabyć lub przeglądać warunki dostaw, wykazy ilościowe, rysunki, warunki techniczne i t. p.

Przy zgłaszaniu należy powołać się na numer przetargu.

5885-p

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie zaprasza do składania ofert na dostawę w 1940 r. 90.000 ton tucznią do Nr V/2 g 410/20/39. Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, znajdującej się w przedsiönku głównego wejścia do Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie.

Termin rozpoczęcia przetargu: dnia 28 września 1939 r. o godzinie 10-tej, w Wydziale Zasobów, pokój Nr 220. Blizsze informacje można otrzymać w godzinach urzędowych w Wydziale Zasobów tut. Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, gdzie można również nabyć „Warunki ogólne dostawy”, „Warunki techniczne” po uprzednim wpłaceniu w Kasie Dyrekcyjnej lub nadesłaniu pocztą kwoty 1 zł, oraz na żądanie bezpłatnie „Ogólne warunki przetargów” i wzór „Umowy”.

5827-p

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

Toruń, dnia 26 sierpnia 1939 r.

PRZETARG NIEOGRANICZONY Nr V — 60/39.

na dzień 28 września 1939 r.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu (Wydział Zasobów) zaprasza do składania ofert na dostawę 50.000 m³ tucznią z kamienia polnego.

Dostawa winna odpowiadać obowiązującym warunkom technicznym, ogłoszonym w Dz. Urz. M. K. Nr 9 z 25 marca 1937 r., poz. 65.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo powiększenia lub zmniejszenia zamówionych ilości o 25%.

Oferty należy składać na przetarg w kopertach zalakowanych z podaniem Nr przetargu i rodzaju materiału, do godziny 11-tej wyżej wyszczególnionego terminu do skrzynki, znajdującej się w holu gmachu Dyrekcji lub przesać pocztą.

Na kopertach nie należy umieszczać ani imienia i nazwiska, ani adresu Firmy.

Ważność oferty zastrzega się do dnia 1 marca 1940 r.

W ofercie należy podać ceny stałe w złotych za m³; 1 tonę f-co stacja załadowania linii normalnotorowej P. K. P., z terminem dostawy do 15-go września 1940 r.

Otwarcie ofert odbędzie się o godzinie 11.00 wyżej podanego terminu.

Do ofert należy dołączyć pokwitowanie Kasy na złożone wadium w wysokości 5% wartości oferowanego materiału.

Oferty winny być złożone zgodnie z tymczasowymi przepisami szczegółowymi U. Z. Nr Z. 7 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.I. 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, które można nabyć w Dyrekcji Okr. Kolei Państw. w cenie 5.— zł za 1 egzemplarz.

Blizszych informacji udziela oraz wydaje lub wysyła Wydział Zasobów, pokój 436 w Toruniu.

Za Naczelnika Służby:

(—) Cetnerowski,
Kierownik Działu.

5853-p

Dyrekcja Płockiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego stosownie do § 96 Statutu Towarzystwa i decyzji z dnia 21 czerwca 1939 r. zawiadamia, że niżej wymienione nieruchomości w Płocku i Dobrzyniu n/Drwęca obciążone pożyczkami Towarzystwa za zaległe raty będą sprzedane przez publiczną licytację.

I. Licytacje nieruchomości w Płocku odbędą się w kancelariach notariuszy przy Sądzie Okręgowym w Płocku o godzinie 11-ej, a mianowicie:

1) Nr Hip. 362/2a przed Notariuszem R. Simą w dniu 14 listopada 1939 r. rozpocznie się od sumy 18000 zł, wadium 2500 zł, zaległość wynosi 2100 zł.

2) Nr Hip. 321A przed Notariuszem Z. Sochackim w dniu 16 listopada 1939 r. rozpocznie się od sumy 30000 zł, wadium 4000 zł, zaległość wynosi 3500 zł.

3) Nr Hip. 394 przed Notariuszem S. Zielińskim w dniu 15 listopada 1939 r. od sumy 45000 zł, wadium 6000 zł, zaległość 7000 zł.

4) Nr Hip. 238 przed Notariuszem E. Płoskim w dniu 9 listopada 1939 r. od sumy 16000 zł, wadium 2200 zł, zaległość— 2800 zł.

5) Nr Hip. 38 przed Notariuszem R. Simą w dniu 14 listopada 1939 r. od sumy 30000 zł, wadium 5000 zł, zaległość — 2800 zł.

6) Nr Hip. 40/41/42 przed Notariuszem Z. Sochackim w dniu 16 listopada 1939 r. od sumy 100000 zł, wadium 15000 zł, zaległość— 6500 zł.

7) Nr Hip. 399 przed Notariuszem E. Płoskim 9 listopada 1939 r. od sumy 15000 zł, wadium 2000 zł, zaległość — 600 zł.

II. Licytacje nieruchomości w Dobrzyniu n/Drwęca odbędą się w powiatowej kancelarii Hipotecznej w Rypinie przed Notariuszem C. Arendtem w dniu 7 grudnia 1939 r. o godzinie 11-ej, a mianowicie:

1) Nr Hip. 23 rozpocznie się od sumy 15000 zł, wadium 2000 zł, zaległość wynosi 1600 zł.

2) Nr Hip. 35 od sumy 35000 zł, wadium 5000 zł, zaległość wynosi 3800 zł.

3) Nr Hip. 48 od sumy 7000 zł, wadium 1000 zł, zaległość — 1400 zł.

4) Nr Hip. 58 od sumy 30000 zł, wadium 4000 zł, zaległość — 2400 zł.

5) Nr Hip. 65 od sumy 6000 zł, wadium 900 zł, zaległość — 1500 zł.

Warunki licytacyjne dołączone zostały do odpowiednich ksiąg hipotecznych i mogą być przejrane w Hipotekach w Płocku i w Rypinie lub w biurze Dyrekcji Towarzystwa.

Gdyby w dniu licytacji sprzedaż nie doszła do skutku, zastosowany zostanie § 114 Statutu Towarzystwa; gdyby zaś w dniu sprzedaży czynności w Wydziałach Hipotecznych były zawieszony, wówczas sprzedaż odbędzie się w dniu następnym.

2594-kg

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza w dniu 28 września 1939 roku oterowy przetarg nieograniczony na dostawę 15.000 m sześć. tucznią na podsypkę w torze.

Warunki przetargu i bliźsze informacje otrzymać można w W-le Zasobów D. O K. P. Wilno, ul. Słowackiego 14, pokój 419.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie.

5854-p

Ogłoszenia prywatne.

II Ogłoszenie.

Drukarnia Kujawska, Sp. Akc. w Inowrocławiu, zwołuje Akcjonariuszy na walne zebranie na dzień 26 września 1939 r., o godzinie 5-tej po poł., w lokalach Spółki. Porządek obrad Walnego Zebrania: 1. Wybór przewodniczącego. 2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1938/1939. 3. Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz uchwała, dotycząca zysków wzgl. strat. 4. Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących. 5. Zmiana § 17 statutu Spółki, dotycząca roku obrachunkowego. 6. Wolne wnioski. Od dnia 10-go września r. b. jest bilans wyłożony w naszej administracji do wglądu Akcjonariuszy. Udział w Walnym Zebraniu i głosowaniu, oraz ewtl. wnioski należy zgłosić w myśl polskiego prawa o Spółkach Akcyjnych.

Inowrocław, dnia 3 sierpnia 1939 r.

Zarząd: (—) Kazimierz Ziętowski.

5536-g

II-gie Ogłoszenie.

Z a r z ą d

Cukrowni i Rafinerii „ZBIERSKI”

Spółka Akcyjna

zawiadamia P. T. Akcjonariuszów, że w dniu 15 września 1939 r. o godzinie 11-tej z rana, odbędzie się w Warszawie, w Biurze Zarządu przy ulicy Koszykowej Nr 8, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego. 2) Sprawozdanie Zarządu. 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej. 4) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok oper. 1938/39, udzielenie Zarządowi absolutorium i uchwała w sprawie wypłaty dywidendy. 5) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu w instytucjach i bankach z prawem udzielania zabezpieczeń hipotecznych i innych. 6) Zatwierdzenie dokonanej sprzedaży nieruchomości i upoważnienie do sprzedawania nieruchomości. 7) Uchylenie § 12-go Statutu Spółki, który brzmiał jak następuje: „Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu, jednak jeden akcjonariusz nie może na mocy własnych akcji mieć więcej głosów nad tę ilość, do jakiej uprawnia posiadanie dziesiątej części kapitału akcyjnego” i zmiana w związku z tym numeracji §§-ów Statutu. 8) Zmiana dawniejszego § 16-go Statutu (obecnie § 15-go) według poniższego brzmienia. § 16-ty brzmiał: „Zarząd Spółki składa się z 3 lub 4 członków Zarządu, wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów na przeciąg 3 lat. Członkowie Zarządu wybierają corocznie z pośród swego grona Prezesa i jego zastępcę”. Proponowany obecnie § 15-ty (dawny § 16-y) będzie miał brzmienie następujące: „Zarząd Spółki składa się z 2-ch do 3-ch członków Zarządu, wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów na przeciąg 3 lat. Członkowie Zarządu wybierają corocznie z pośród swego grona Prezesa względnie jego zastępcę”. 9) Wybory do Zarządu. 10) Wnioski Zarządu. P. T. Akcjonariusze pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu winni przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w Biurze Zarządu w Warszawie, ul. Koszykowa Nr 8 akcje, względnie zaświadczenia właściwych instytucji o zdeponowaniu akcji.

3822-g

Zagubiono dokumenty.

Zagubiono dowód osobisty, Izydor Lewiński, Warszawa, Muranowska 7/9.

3834-g

Zagubiono indeks Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego Nr 58799, Bolesława Urbaniaka.

3836-g

Aureliuszowi Woyton skradziono „Browning” 6.35, Nr 648747 według pozwolenia Starostwa Warszawa - Śródmieście.

3827-g

Wykaz książeczek oszczędnościowych P. K. O., podlegających umorzeniu po upływie miesiąca Nr Nr: 103.778-K, 202.647, 216.512-S, 279.475-J, 278.624-N, 287.159-L,

297.362-D, 368.358-D, 382.831-P, 439.196-H, 562.890-D, 625.930, 658.647-P, 688.234-P, 773.411-D, 879.230-D, 935.454-D.

5881-p